

1

GENÇLİK

Yıllık Siyasal Gençlik Dergisi Yıl 2 Sayı 12 20 Eylül 1993 Fiyatı: 10.000 TL (KDV icindedir)

YENİ ÖĞRETİM DÖNEMİNDE
PARALI EĞİTİME KARŞI
DEMOKRATİK LİSE
MÜCADELESİNİ YÜKSELT!

YENİ DEMOKRAT

DOR-FEODAL EĞİTİM SİSTEMİ İFLASINI İLAN EDİ
MI? CENAZE DUAŞI

SUNU

Merhaba,

12. sayımızla tekrar karşınızdayız. Devrimci basın üzerinde estiren devlet terörünün azırca sürdüğü bir ayda yeni sayımızla sizlerle olmanın mutluluğunu duyuyoruz.

Bu ay gündem her zamanki gibi oldukça yoğun. Egemen sınıfların çıkmazı arttıkça yaşamın her alanında halk saldırıyı arttırmakta, çürümüş yüzünü ortaya koymaktadır. Bu uygulamalardan halk gençliğide payına düşeni almaktadır. Liselerde yeni dönemin başlamasıyla, üniversitelerde kayıt sürecine girilmesiyle soyguncu uygulamalar kendini göstermiştir. Uzun bir dönemdir uygulamaya konulan paralı eğitim adım adım oturtularak, köklü bir biçimde yerleştirilmeye çalışılmaktadır. Bu sayımızın kapağını liselerdeki sömürüye ayırdık. Ayrıca liseli gençliğin genel durumunu, patron-ağa devletinin liseli gençlik üzerindeki politikaları teşhir eden ve mücadele yöntemlerine değinen yezimzı dergimiz sayfaları arasında bulacaksınız.

"Üniversiteler mücadeleyle gelişip, devrimle kurtulacak" başlıklı yazımız üniversitelerin tarihsel gelişimi içinde bugüne gelişini ve günümüz Türkiye'sinde içinde bulunduğu durumu değerlendiriyor.

Merter işçileriyle yaptığımız röportajın, işçi okurlarımıza perspektif sunma ve deneyim aktarma açısından yararlı olacağını düşünüyoruz. Ayrıca ilkel çalışma koşullarında yaşayan genç işçilerin şahsında düzenin vahşi yüzünü bir kez daha ortaya koyuyoruz.

Yurtlarla ilgili orta sayfamız tüm okurlarımızın muhakkak okuyup, kavraması gereken bir yazı. Bugüne kadar üzerine gereğince düşülmemiş yurtlarda çalışma yürütmenin ve örgütlenmenin önemini ve gerekliliğini net bir biçimde ortaya koyan bir yazı.

"Süreci halk savaşı yolunda kazanca dönüştüreceğiz", "Tarihsel süreç boyunca ahlak anlayışı" ve "Tarihin Jönleri" başlıklı yazılarımız ve öykü çalışmaları okurlarımızın çalışkan ve araştırmacı çabalarının ürünü olarak merak ve ilgiyle okuyacağınızı düşünerek yayınlıyoruz. Bu tür çalışmaların dergimizi oldukça güçlendirdiğini, renk kattığını ve üreticiliği yaygınlaştırmada oldukça teşvik edici olduğunu belirtmeden geçemeyeceğiz.

Ayrıca "Maoist çalışma tarzını kavra!" başlıklı bir okur çalışmasını da yayınlıyoruz. Değişik bir tarz ile kaleme alınan bu yazıyı dergimizde canlılık ve eleştirelliği güçlendirmek amacıyla da yayınlıyoruz.

Kültür-sanat çalışmalarımızın zengin sergilenişini dergimizin son sayfalarına doğru bulacaksınız. Bir sonra ki sayıda buluşmak üzere...

İÇİNDEKİLER

Müjde mi? Cenaze duası mı?	48
Çeşitli Haberler	5
Üniversiteler mücadeleyle gelişecek	9-10
Eğitim, ama niçin?	11-12
Liseli gençliğin genel durumu	13-15
Sömürü ve kölelik kaderimiz değildir!	16-18
MLM perspektiyle,	19-21
Yurtlar k kalelerimiz olmalıdır!	22-23
Tarihin jönleri	24-25
Maoist çalışma tarzını kavra!	26
Tarihsel süreç boyunca ahlak anlayışı	
Ozan Lorca	

Dergimiz Yeni Demokrat Gençlik 8. kez toplatıldı

Anti-demokratiklik ve çağdışılığın utanmaz örneklerini sergileyen T.C. ve onların paralı uşağı sözde adalet kurumlarının dergimize yönelik saldırıları sürüyor. Muhabirlerimizi gözatma almalar, yazışmaları müdürümüzü milyonlarca liralık para ve on yıllarca hapis cezası ile yargılamalar ve en son olarak dergimizin yayını engelleyen girişimleri egemen sınıfların demokrasiye ve düşünce özgürlüğüne karşı ne kadar tahammülsüz olduğunu ortaya koyuyor. Yayın hayatına başladığından bu yana çıkan 10 sayımızdan 7'si toplatılmışken çıkan 11. sayımız da toplatıldı. 11. sayımızda yer alan "Boş hayalleri bir yana bırak, devrim mücadelesine dört elle sarıl", "İşçi gençliğin genel durumu", "Bizler halkı isyana çağırarak için sesimizi sizlere ulaştırmaya çalışacağız" başlıklı yazılarda basın yoluyla halkı sınıf, ırk ve bölge farkı gözeterek kin ve düşmanlığa açıkça tahrik etmek, ayrıca "TKP/ML olağan üstü konferansı tanıtım kampanyasında TMLGB çeşitli eylemler gerçekleştirdi" başlıklı yazıda da basın yoluyla terör örgütleri ile ilgili propaganda yapmak suçlarının işlendiği gerekçesiyle dergimiz toplatılmıştır.

Devrimci-sosyalist basma azgınca saldıran devlet er ya da geç layık olduğu çöplüğe atılacaktır. Biz geleceği temsil eden Yeni Demokrat Gençlik olarak diyoruz ki: "Gençlik gelecektir, gelecek demokratik halk devrimindedir, demokratik halk devrimi de sömürücü, baskıcı sınıfları tarihin çöplüğüne atmanın ilk adımı için tek yoldur"

Devrimci-sosyalist basın üzerindeki baskıları protesto ediyor; toplatmaların bir an önce son bulmasını istiyoruz.

DEVRİMCİ DÖNÜŞÜME AYAK UYDUR, İLERİYLE KUCAKLAŞ

GENÇLİK

TKP/ML OLAGÜNÜSTÜ KONFERANSI MARKSİZM-LENİNİZM-MAOİZM'İN ZAFERİYLE SONUÇLANDI!

GENÇLİK

HALKIN YÜKSELEN MÜCADELESİNİ ENGELLEYEMEZ!

YENİ DEMOKRAT

YENİ DEMOKRAT

Yurtiçi 6 Aylık: 48.000 TL.
 Yurtdışı 6 Aylık: 30DM.

1 Yıllık: 96.000 TL.
 1 Yıllık: 60 DM.

YURT İÇİ HESAP NO: Derya YILDIZ Türkiye İş Bankası Beyazıt Şb. 2227264

YURT DIŞI HESAP NO: Derya YILDIZ Türkiye İş Bankası Beyazıt Şb. 30100

▶ YDG, OKUYUCULARININ AKTİF DESTEĞİ OLMADAN GÖREVLERİNİ YERİNE GETİREMEZ.

▶ OKUYUCULARIMIZI GÖNÜLLÜ MUHABİRLİĞE, DAĞITIM ÇALIŞMASINDA YER ALMAYA, MADDİ VE SİYASİ KATKILARINI GELİŞTİRMEYE,

▶ ÖZELİKLE İSTANBUL DIŞINDAKİ, KİTAPÇILAR YA DA BÜROLAR ARACILIĞIYLA ULAŞAMADIĞIMIZ OKURLARIMIZI ABONE OLMAYA VE ABONE BULMAYA

ÇAĞIRIYORUZ !

UMUT YAYIMCILIK VE BASIN SANAYİİ LTD. ŞTİ. ADINA SAHİBİ VE YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ: Bülent ÖZDEMİR,
YÖNETİM YERİ: Oğul Sok. No: 16/4 Sultanahmet/İSTANBUL TEL: 518 84 29 FAX: 518 23 23
ABONE KOŞULLARI: Yurtiçi 6 Aylık: 48.000 TL., 1 Yıllık: 96.000 TL. Yurtdışı 6 Aylık: 30DM. 1 Yıllık: 60 DM.
YURT İÇİ HESAP NO: Derya YILDIZ Türkiye İş Bankası Beyazıt Şb. 2227264- YURT DIŞI HESAP NO: Derya YILDIZ Türkiye İş Bankası Beyazıt Şb. 30100
Baskı: Aydınlar Matbaacılık

KOMPRADOR-FEODAL EĞİTİM SİSTEMİ İFLASINI İLAN EDİYOR!

Müjde mi? Cenaze duası mı?

Tansu Çiller'in önce bu yıl üniversite birinci basamak sınavını kazananların tümünün üniversiteye alınacağını, ardından da gelecek yıllarda üniversiteye giriş sınavlarının kalkacağını açıklamasıyla kamuoyunda bu konunun etrafında geniş bir ilgi oluştu, çeşitli düşünceler birbirlerini izledi. Kendini neredeyse toplumun temel güç odağı ilan eden "Medya" (burjuva gazeteleri ve özel TV'ler) gerçekte temel güç odaklarının, egemen sınıfların, borazanıdır. Sadece kimliklerine uygun olarak, bu açıklamaları coşkuyla ve hayranlıkla alkışladılar. "Demir Leydi" aynı zamanda bir iyilik meleğiymiş de, birbiri ardına "müjde" yağmuruna tuttuğu gençliğin düşünceli, müşfik annesiydi. Çiller'in "müjde"lerine itiraz edenler "yapılamaz-edilemez" diyenler de çıktı elbette. Ama bunların sesi pek duyulmadı. Olaya daha çok Çiller'in seçim yatırımı olarak bakan bu kesim, gençliğin topyekün üniversiteye girmesine karşı bir duruma da düşmeyi istemediler. Yoksa Tansu anamızı onları "bunlar gençlerin üniversiteye girmelerine karşılar" diye "halka şikayet" edebilirdi.

Nedir tüm bu olanlar? gerçekten tüm lise mezunları üniversiteye alınacak mı? Yoksa Çiller'in seçim vaatleri şimdiden mi başladı? Eğer soruna gelişim süreci içinde ve bütünlüklü olarak bakarsak bu sorunun doğru yanıtını bulabiliriz.

12 Eylül sonrası Türkiye'de eğitim özünde aynı kalmak koşuluyla egemen azınlığın ihtiyaçlarına daha iyi yanıt vermesi doğrultusunda düzenlemeye çalışıldı ve çalışılıyor. Bu düzenlemenin rotasını düzenin en açık sözlü temsilcilerinden Özal'ın ağzıyla net olarak ortaya koyabiliriz: "Parası olan okusun, olmayan okumasın". Türkiye gibi emperyalizme göbekten bağlı, yarı-sömürge, yarı-feodal bir ülkede ne bilim üretilebilir esasta ne de eğitilmiş yığınlar ihtiyacı vardır. Bilim emperyalist metropollerde üretilir ve yine onların ihtiyaçlarına uygun bir tarzda gerektiğinde bizim gibi ülkelere aktarılır. Cılız ve esasta montaj sanayinin ihtiyaç duyduğu ise, esas becerisi yabancı dil bilmek olan diploma cahillerdir. Böyle bir durumda eğitimin işlevi nedir? Bu işlev daha çok, gençliği denetim altında tutmak, düzenin faşist ideolojisiyle yoğurmak vb'dir. Bu gerçekleri ekonominin kronik zayıflığı ve buna eklenen yoğun savaş (Kürdistan'da yoğunlaşmış ve tüm Türkiye'de artarak süren) giderleri de eklenince patron-ağa devleti tercihini eğitime ayrılan bütçe payını iyice kısmaktan yana yapmaktadır.

Bunun esas yolu eğitimi paralı hale getirmektir. Liselerde bir yandan kolejler, özel liseler aracılığıyla süren ve tüm liselerde öğrencilerden başış vb. adı altında sürekli para toplamaya uzanan bu politika, üniversitelerde de paralel bir şekilde paralı vakıf üniversiteleri, özel statülü üniversiteler ve harçları her dönem yüzde yüzün üzerinde artırma, hatta medico-sosyal'i dahi paralı hale getirme şeklinde sürüyor ve adım-adım tırmandırılıyor. Bu politikanın adım-adım tırmandırılıyor olu-

şunun nedeni doğacak tepkileri azaltmak ve etkisiz kılmaktır. Ayrıca tüm üniversitelere karargah kuran polis ve jandarmanın varlık nedenlerinin başında, oluşabilecek/oluşan tepkileri ezme var. Yani polis ve jandarmanın okullarda koruyuculuğunu yaptığı şeylerin bu dönemde başta geleni "paralı eğitim"dir.

TC devleti bir yandan paralı eğitim yönünde bu çalışmaları yaparken bir yandan da liselerde kredili ders sistemi, sınıfta kalmayı kaldırma vb. politikalarını yaşama uygulamaya çalışıyor. Üniversitelerde ise önce her il'e bir üniversite kampanyası ile 50 civarında yeni üniversite açma hedefini açıkladı (bunların bir bölümü geçen yıl açıldı!) ardından ikili eğitim geldi ve şimdi de tüm lise mezunlarını üniversiteye alacağını açıklıyor. Görülüyorki düzen bir yandan paralı okumayanın okumasını engellemeye çalışırken, bir yandan da daha çok kişiyi okullara alma yönünde bir çaba içinde. Çelişik

ya kendi sınıflarına mensup ya da kendileri gibi olmayı, kendilerine hizmet etmeyi 'ideal' olarak seçmiş öğrenciler olacaktır. Ama sorun burada bitmiyor, çok geniş gençlik yığınları açık bir şekilde okulların dışına atılsa, bunlar nasıl denetlenecek, nasıl düzene muhalif olmaları engellenebilecek, bunlar nasıl nasıl faşist ideolojiyle donatılmış egemen azınlığın dayanakları yapılacak? Ayrıca ülkemizde "eğitim görme" yanılısamasına yalnızca gençlerin kapılması söz konusu değildir. Halkın tepkilerin bastırılmasının bir nedeni de okuyan evlatlarının onu yakında kurtaracağı inancıdır. Yani yalnızca gençliği değil, tüm halkı denetim altında tutmanın bir aracıdır okullar. TC devleti bu nedenlerle bir şekilde geniş gençlik yığınlarını denetim altında tutmak, onları kendi rotasına sokmak, onları ve ailelerini yanılısamalarla avutmak zorundadır ki varlığını sürdürebilsin. İşte düzenin bu soruya bulduğu yanıt "her il'e üniversite" "herkese

manevrası olmaktan öte bir anlam taşımakta, O'ndan önce başlayan ve sürmekte olan politikaların bir parçasını oluşturmaktadır. Elbetteki Tansu anamız kendi popülaritesini yükseltmek için hemen her ailenin başında olan üniversiteye giriş sorununu çözen "kahraman" olmak istemektedir. Ama bu sorunun tali yanısıdır. Başka biri olsa da -belki daha geç- bu "müjde"ler duyurulacaktı. Sorunun esası tüm bunların TC devletinin, ona sahip olan egemen azınlığın, halk gençliğini eğitmeden tamamen dışlamayı hedefleyen bütünlüklü, sistemli bir devlet politikası olduğudur.

Halk gençliği eğitimden tamamen dışlanmak isteniyor, ya halk? O da topyekün ezilmek, susturulmak istenmiyor mu? Tüm haklarından, isteklerinden dışlanmaya çalışılmıyor mu? Kürtler katliama uğratılıyor, işçiler işten çıkartılıyor, köylüler yoksullaştırılıyor. TC devleti kendi öldürdüğü bir milletvekilinin cenaze törenine izin vermeyecek, cenazeyi kaçırarak kadar saldırganlaşmış, çürümüştür.

Böyle bir durumda tüm halk kesimlerinin sorunlarını yadsımadan, düzenin onlara yönelik politikalarına karşı koymayı, teşhir etmeyi asla atlamadan patron-ağa devletinin gençliğe yönelik politikalarını teşhir etmek, bunlara karşı koymak, gençliği bunlara karşı bilinçlendirmek ve harekete geçirmek gerekiyor. Gelecek süreçte düzenin kendi çıkarları doğrultusunda gerçekleştirmeye çalıştığı düzenlemeleri, arttırdığı ve kalabalıklaştırdığı üniversitelerde örgütlenerek, kendisini vuran bir silah haline getirmekte mümkündür ve zorunludur. Şimdiden bunu bilince çıkarmamız yararlı olacaktır. Faşist TC'nin "müjde" çığıkları ile yuturmaya çalıştığı halk gençliği için eğitimin "cenaze duası" olduğunu tüm topluma duyurmalıyız, kitleleri duyarlı kılmalı, harekete geçirmeliyiz. Düzenin bu politikasına karşı girişeceğimiz çalışmalara şu demogojyle yaklaşması mümkündür: "Siz herkese üniversite, herkese lise eğitimi istemiyor muydunuz? Bizde bunu yapıyoruz" Evet herkese üniversite, herkese lise eğitimi istiyoruz ama bunun sahtesini, görünürde olanını değil, aslını, gerçekten gençliği bilimi, toplumu, yaşamı öğreten, ona gerçekten bir gelecek sağlayacak olanını. Bu da bu düzende mümkün değildir, çünkü bu düzenin çıkarlarına terstir bunları gençliğe sunmak; gerçekten herkese bilimin, toplumun, yaşamın öğretildiği eğitim "politikayla, halkla, üretimle ve bilimsel deneyle içiçe bir eğitim" olmak zorundadır ki bu da ancak işçi sınıfı önderliğinde halkın iktidarda olduğu bir düzende mümkündür. Çünkü böyle bir düzenin amacı zaten halkı bilgilendirmek, geliştirmektir. Çünkü böyle bir düzende iktidarda olan halktır.

Yeni bir öğretim yılının başındayız. Öğrenci gençlik dağılımına, sınıflarına bir son vermeli ve sınıf mücadelesinin kendisine yüklediği yeri almalıdır. Bu sadece kendisi için değil, diğer halk kesimlerine olan sorumluluğu içinde bir gerekliliktir. ■

Düzenin bütünlüklü politikası şudur; "parası olan okusun, olmayan okumasın, ama okuduğunu sansın, denetim altında kalsın, faşist ideolojiyle yoğrulsun ve olabildiğince çok para versin" TC devletinin "müjde" diye ilan ettiği işte budur; halk gençliği için eğitimin "cenaze duası!"

gibi görünen bu iki girişim aslında aynı politikanın birbirlerini tamamlayan adımlarıdır. Bu iki girişimin bütünlüklü bir tahlilini yaptığımızda sorunun özüne ulaşmış olacağız. Liselerde, kalmanın kalkacağı "müjde"sinin ardında yatan gerçek her yıl mevcut eğitim sisteminin doğal bir sonucu olarak sınıflarını tekrar etme zorunda kalan öğrencilerin (neredeyse toplam sayının 1/3'ü) bütçeye getirdiği "yükten" kurtulmaktır. Peki normalde geçenlerin bile aldıkları eğitim, sınavlardaki başarısı ortadayken, sınıf tekrar etmeleri gerekirken, geçenlerin bu düzeyleri ile iyi bir eğitim görmelerini, iş bulmalarını sağlayacak üniversitelere girmeleri mümkün müdür? Elbette ki hayır! Demek ki patron-ağa devleti bunların önünü açar görünürken, gerçekte tamamen kapamakta, gelecek umutlarını gerçekte tamamen yok etmektedir. "Sizden nasılsa bir beklentim yok, işime yaramazsınız, boşuna 'yük' olmanın (esasta kim kime yük acaba?) alın diplomayı, gidin" demektir. Kolejler, özel liseler vb. dışında hemen tüm liselerin öğrencilerine iyi bir gelecek sunma noktasında TC devleti tamamen iflas etmiştir, buna ne niyeti, ne de gücü vardır. "Herkes geçecek" müjdesi aslında halk gençliği için "Herkes geleceksiz kalacak", "Herkes işsiz kalacak" demektir. İlan edilen, halk gençliği için lise eğitiminin iflas ettiğidir. Cenaze duasının okunduğudur. Üniversitelerde planlananlarda, liselerdeki planların paraleli ve bütünlüklüdür. Komprador patron-ağalar yalnızca vakıf üniversitelerinden, özel statülü üniversitelerden eleman istemektedirler. Bunlar hem az sayıda (fazlasına ihtiyaçları yoktur) hem de

üniversite" dir. Vakıf üniversiteleri, özel statülü üniversiteler vb. leri aracılığıyla egemen azınlık kendisine gerekli elemanlara, gerekli "eğitim" i vereceğine göre artık diğer üniversitelerdeki eğitimin anlamı onun için yoktur. Bu nedenle hiçbir alt yapısı olmayan, kadrosu olmayan "üniversite"leri açmanın ya da mevcut sayılarla bile sağlıklı yürümeyen eğitimi daha da kalabalıklaştırıp, tam anlamıyla yok etmenin onun için bir sakıncası yoktur. Aksine büyük faydaları vardır. Şimdikinden de geniş gençlik yığınları böyle denetim altında tutulacak, umutlarla avutulacak ve faşist ideolojisiyle şekillendirilmeye çalışılacaktır. Bunlardan harç vs. adı altında alınacak paralar da işin cabasıdır. Özetlersek durum şudur; patron-ağa devleti eğitimde kurtuluşu had safhaya vardiyya, küçük bir kesim dışında tüm gençlik yığınlarını eğitimden tamamen dışlamaktadır. Okullarda okumakla, sınıf geçmekle eğitim görmek arasında ki fark had safhaya varacak, bunlar birbirlerinden tamamen ayrışacaklardır. Artık halk gençliği için eğitim tamamen bitmiştir. Parası olan eğitim görecek. Ama parası olmayan da düzenin denetiminden ve yönlendirmesinden kopmaması için okullara doldurulacak avutulacak, denetlenecek ve faşistleştirilmeye çalışılacaktır. Düzenin bütünlüklü politikası şudur; "parası olan okusun, olmayan okumasın, ama okuduğunu sansın, denetim altında kalsın, faşist ideolojiyle yoğrulsun ve olabildiğince çok para versin" TC devletinin "müjde" diye ilan ettiği işte budur; halk gençliği için eğitimin "cenaze duası"!

Bu nedenlerle sorun Çiller'in bir

Yeni Demokrat Gençlik okurları Özgür Gündem'le dayanıştı

Özgür Gündem Gazetesi'ne ve tüm devrimci-sosyalist basına yönelik baskıları protesto etmek amacıyla bu gazetenin başlatmış olduğu açlık grevinin 29. gününde Yeni Demokrat Gençlik Dergisi okurları tarafından bir ziyaret düzenlendi. Politikası emekçi halkın gerçekleri öğrenme özgürlüğünü kan ve her türden zorbalıkla yoketmek olan, egemen güçlerin bu anlayışını protesto eden açlık grevindeki eylemcilere, Yeni Demokrat Gençlik Dergisi okuru üç kişi de, yirmidört saatlik destek amaçlı açlık greviyle katıldı.

17 Eylül 1993 günü saat 11.00'de İHD İstanbul merkez binasına destek amaçlı ziyarete, Yeni Demokrat Gençlik dergisi okuru otuz üç kişi katıldı. Üzerinde "Özgür basın susturulamaz!", "Yaşasın halkların kardeşliği!", "Basına kalkan eller kırılacaktır!" ve "baskılar bizi yıldırılmaz!" sloganları yazan dövizler açıldı; "Devrimci-Sosyalist basın susturulamaz!" sloganı atıldı.

Yeni Demokrat Gençlik Dergisi okurları adına yaptıkları açıklamada da halkın sınıfsal ve ulusal mücadelesi önünde hergün gerileyen burjuvazinin daha da alçaklaarak ve barbarlık görevini sürdürdüğü belirtildi.

Ayrıca patron-ağa devletin, sosyalist basına uyguladığı baskının sökmeyeceği, sosyalist basını susturmaya gücünün yetmeyeceği açık-

lanarak, patron-ağa devleti "Her yanda örgütlenen, ayağa kalkıp kınıni haykıran halkı gördükçe, polise ve askere daha çok dayanarak katliamlarını sürdürmektedir. Halka gerçekleri ulaştırma gayreti içindeki

devrimci-sosyalist basına pervasızca saldıran devletin aslında kendi korkusunu ve çaresizliğini sergilediği vurgulanarak herşeyi denemesine rağmen egemen sınıflar sonlarının gelmesini engelleyemeyecektir." denildi.

Destek amacıyla ziyarette bulunanlarla, açlık grevleri 29. gününe giren eylemcilerin kol kola halay çekmeleri ile coşkulu biçimde sonlanan ziyaret yaklaşık 1 saat sürdü.

Sivas şehitleri anıldı

17 Ekim 1993 günü Harbiye Açık Hava Tiyatrosu'nda Pir Sultan Abdal Kültür ve Tanıtım Derneği, Sivas'ta katledilenleri anmak için bir gece düzenledi. Yaklaşık onbin kişinin katıldığı gecede Musa Eroğlu, Arif Sağ, Kızıllırmak gibi sanatçı ve müzik gruplarının yanında folklor gösterisi ve slayt gösterisi yapıldı. Slayt gösterisi sırasında Türk bayraklarının görünmesi üzerine kitle büyük bir tepki gösterdi ve Türk bayraklarını yuhaldı. Kızıllırmak müzik grubunun sahneye çıkması üzerine geceye hakim olan coşku daha da arttı. Özellikle Komünist Önder İbrahim Kaypakkaya anısına söylenen "İbrahim Yoldaş" türküsünü bütün kitle ayakta ve yumrukları havada eşlik ederek dinledi.

Ayrıca Komünist Önder Baba Erdoğan'ın 17 Eylül 1990'da şehit düşmüş olması nedeniyle gecenin Marksist-Leninist-Maoist güçler açısından ayrı bir önemi vardı. 300 kişi civarında bir grupla geceye katılan TKP/ML-TMLGB taraftarları gecenin bu önemini vurgulayan bir dizi çalışmalar yapmıştı. Baba Erdoğan ve TMLGB ile ilgili pankartlar açıldı, kuşlama yapıldı. "Baba Erdoğan yoldaş namlularda yaşıyor" yazılı bir pankart ve Baba Erdoğan'ın resmi açıldı. Ayrıca "Katliamlara karşı halk savaşında birleşelim" sloganının yazıldığı bir pankart daha vardı. Pankartlarda TKP/ML-TMLGB imzası bulunuyordu.

Gecede polis her zamanki gibi kendince güvenlik(!) almasına rağmen coşkuları ve coşkularını yansıtan sloganlarıyla birkez daha gösterdi ki, gelecek halkların ellerinde şekillenecektir. Gecede atılan sloganlar arasında "Sivas'ın katili Patron-Ağa Devleti" "Sivas'ın hesabını soracağız" "Baba yaşıyor, TIKKO savaşıyor" "Dün Maraş'ta Bugün Sivas'ta, çözüm Faşizme karşı savaşta" "Barbara yoldaş ölümsüzdür" "Yaşasın Partimiz TKP/ML" "Faşizme ölüm halka hürriyet" sloganları vardı.

GENÇLİK GELECEKTİR

Düşünen, üreten, mücadele eden gençlik görevlerini yapmış, sınıf mücadelesine pratik katkılarını sunmuştur. Oluşturduğumuz İHD Gençlik Komisyonu Kırşehir gençliğinin sesi olacak, yapacağı etkinliklerle; insan hak ve özgürlükleri doğrultusunda önder ve etkin olacaktır. Kırşehir lise, ortaokul ve yüksek okulundaki gerici-faşist ve yobaz uygulamaların hep karşısında olacak ve düzenleyeceğimiz söyleşi, konferans, konser vb. çalışmalarla etkin ve üretici olacaktır. Bunun yanısıra işçi-emekçi gençliğe karşı yapılan haksızlıklara karşı bir cephe oluşturacaktır. Gençlik robot değildir. Olamazda!.. Gençlik; mücadeleciliğine set vurmamak isteyen her türlü engele karşı gelecektir. Yeni ve güçlü olan gençliktir. Gelecekte gençliğin ellerindedir...

Kırşehir İHD Gençlik Komisyonu

GAZİ VE ZÜBEYDE HANIM MAHALLELERİ HALKINA;

Baskı ve aşağılanmaya boyun eğmeyelim, onurumuzla yaşayalım!

Gazi ve Zübeyde Hanım mahallelerinde devrimci-demokrat potansiyelin yoğun olduğu, halkın devrimcileri desteklediği, sempatiyle baktığı hatta bir çok evladını devrimci mücadeleye kattığı bilinen bir gerçek. Yürütülecek titiz ve daha yoğun çalışmayla bu destek daha üst boyuta çıkarılabilir, daha da kitleselleştirilebilir. Bu şekilde öncü bölgede maddi bir güç haline gelebilir. Bu gerçekten yola çıkarak Proletarya partisi, bir taraftan halka güven veren ve kendini hissettiren çalışmalarını belli bir disiplin ve süreklilik temelinde geliştirilirken diğer taraftan polisin bölgede uyguladığı politika ve taktikleri yakından takip edip boşa çıkarması gerekmektedir. Bölgedeki devrimci grupların birbirleriyle, olan ilişki ve yardımlaşmalarını yoğunlaştırmaları da devrimci mücadele açısından büyük kazanımlar sağlayacaktır.

Yukarıda kısaca belirttiğimiz gerçek-halkın devrimcilere yakınlığı ve desteği polisin hareket ve etki alanını daraltmaktadır. Örneğin; polis geceleri ana caddeler dışında ara sokaklara girmeye çekinmektedir. Polis, bu gerçeği kendisi bile itiraf etmektedir. Verdiğimiz bu örnek polisin hareket alanının belli oranlarda daraldığını gösterir niteliktedir. Ancak polis, bu noktadaki dezavantajını değişik yöntemler uygulayarak aşmaya çalışmaktadır. Etki alanında dar olduğunu söylemiştik. Şöyle ki; polis, halk arasında rahatlıkla ajan ve muhbir ağı oluşturamaktadır. Daha doğrusu halk arasında şerefsiz insanlar bulmakta zorlanmaktadır. Azda olsa kendini satan, kişiliksiz ve şerefsiz insanların çıktığını da bilmekteyiz.

Bölge halkı böyle bir şerefsizliği ka-

bul etmemektedir-etmeyecektir ve edenleri de aralarında barındırmayacaktır. Dahası, halkımız, ajan ve muhbirleri devrimcilere bildirmekte, onların cezalandırılmasını istemektedir. Devrimci kanı akıtanlar, ihbarcılar-ajanlar, halka zarar veren tüm halk düşmanlarının cezalandırılması öncelikle Proletarya Partisi'nin önünde bir görev olarak durmaktadır. Diğer devrimci grupların da bu konuda gerekli hassasiyeti göstermeleri gerekmektedir.

Bölgede komünist ve devrimci sloganların yazılı olduğu duvarların çokluğu hemen göze çarpmaktadır. Polis, bu yazıları silmek için özel bir ekip kurmuştur herhalde. Duvarlarda yazılı olan "Yaşasın 1. Olağanüstü Parti Konferansımız!", "Faşist Cuntacılar Hesap Soracağız!", "Baba Erdoğan Ölümsüzdür!" vb. sloganlar en son yazılarından sadece bir kaç tanesidir.

Polis, Gazi Mahallesi ve Zübeyde Hanım Mahallesi halkından devrimcileri ihbar etmesini istemektedir. "Evinizin duvarına kim yazı yazıyor? Bize söyleyin. Sizde mi onları destekliyorsunuz?" gibi sorularla beraber halkı ihbarcılık yapmaları için zorlamaktadırlar. Aldıkları cevap ise bilmiyorum. Bu cevap polisi kudurtuyor. Ne yapacağı ne yöre saldıracağını şaşırtıyor. Halka tekrar tehditler savurarak çekip gidiyor.

Gazi ve Zübeyde Hanım Mahallesiinde insanlar (özellikle gençler) sık sık, hiçbir gerekçe gösterilmeden ya da havadan sudan gerekçelerle gözaltına alınmakta, işkencelerden geçirilmektedir. Komünist ve devrimciler açısından önemli gün ve bayramlarda

(1 Mayıs İşçi Bayramı, Newroz Bayramı gibi...) bölge halkı üzerindeki baskı yoğunlaşmaktadır. Bölge esnafının geniş katılımının sağlandığı kepenk kapama eylemlerinde ve faşist TC'nin bayramlarında, bölge esnafına, dükkanlarına Türk bayrağı asmaları için yoğun bir şekilde baskı yapılmaktadır.

Çocuklara dahi ihbarcılık yaptırılmaktadır. Gazi Mahallesiinde gözaltına alınan bir kişinin bu şekilde bir olaya tanık olması bu durumu doğrulamaktadır. Gözaltında ki şahıs, karakolda bir çocuk ve bir polis arasında geçen konuşmayı aktarıyor: "Nezarethanedeyken içeri bir çocuk geldi ve polise birşeyler söyledi (söylediklerini duymadım) Daha sonra polis çocuğa; 'gal bunu git, adını ve soyadını da öğren öyle gel' dediğini duydum." Oyun oynayan çocukları, polis minübüsüne bindirip gezdirmeleri ve ağızlarından laf almaya çalışmaları da bu olguyu kanıtlar niteliktedir. Bölge halkının bu konuda duyarlı kılınması gerekmektedir.

Polis bölge halkını korkutmak ve yıldırım için her türlü yonteme başvurmaktadır. Örneğin bölgenin telefonları dinlenmektedir. Telefonda Kürtçe konuşmalar sırasında, araya giren kişi (polis), "Kürtçe konuşmalarını" söylüyor ve tehditlerini savuruyor. Gözaltına aldıkları kişilere "telefonda şu gün şu konuşmayı yaptınız. Biz sizin ne yaptığınızı biliyoruz" diyerek telefonları dinlediklerini saklamıyorlar.

Sık sık mahalle girişinde arama yapılmaktadır. Bu durum halkımızı son derece rahatsız etmektedir. Otobüsler, minübüsler ve diğer araçlar durdurul-

makta; kadın, kız, çoluk, çocuk demeden halkın ahlaki değerlerini hiçe sayarak arama yapan kanemeci katiller sürüsü (sivil ve resmi erkek polisler) halka pervasızca davranmaktadır. Bölge halkının kabaran öfkesi katiller sürüsüne gereken cevabı vermekte gecikmeyecektir.

Polis; dilenci, satıcı ve alevi dedesi kılığında girerek halk arasına girmeye çalışıyorlar. Sokak sokak hatta ev ev dolaşiyor, insanlarla (özellikle kadınlarla) konuşuyor ve bu şekilde halkın düşüncelerini eğilimlerini belirlemeye çalışıyorlar.

Polis bu şekilde halk arasında lehine ve aleyhine olan olguları, belirleyip ona göre taktiklerini geliştiriyor. Halkımızı bu noktada uyarmalıyız, bilgilendirmeliyiz. Bu gibi kişilere yüz vermemelerini, bunlarla konuşmamalarını hatta terslemelerini söylemeliyiz.

Gazi Mahallesi ve Zübeyde Hanım Mahallesi halkına sesleniyoruz; kanemeci katiller sürüsüne (polislere) boyun eğmeyin, haksızlığa ve aşağılanmaya boyun eğmeyin, korkak değil cesur olun, onurlu bir şekilde yaşamaktan vaz geçmeyin.

Unutmayın; devrimciler sizlerin içinden, sizlerden birileridir ve hep sizlerin yanında olacaklardır.

—Ajan-muhbir ağını ortaya çıkarıp parçalayalım!

—Polis baskısına, aşağılanmaya ve her türlü gericiğe karşı çıkalım. Onurumuzla yaşayalım!

—Ajan ve muhbirlerden hasap sorulacaktır!

Gaziosmanpaşa'dan YDG okurları

Alman emperyalizmi muhbir-ajan ağı örerek devrimcileri etkisizleştirmeye çalışıyor!

Alman devleti el altından desteklediği faşist it sürüleri nazilerin örgütlülüklerini yasaklıyormuş gibi göstererek insanların gözünü boyamaya çalışırken, bir yandan da yabancılara arasında-bilhassa Türkiye'liler arasında-muhbir-ajan ağı oluşturmaya çalışmaktadır. Tanıdığımız bir çok genç, İç İşleri Senatörlüğüne çağrılarak nabız yoklaması yapılmış, dolaylı yada dolaysız olarak devrimci örgütler arasında muhbirlik yaptırmak için tekliflerde bulunmuşlardır.

Tekelci kapitalizmin düştüğü ekonomik krizi "kazasız, belası" atlatmak için böyle yöntemlere başvurması yurtdışındaki devrimcilere yabancı değildir.

Bugün Almanya'da ki kayıtlı işsiz sayısı 3.5 milyona varmıştır. Bir de istatistiklere geçmeyen sayıları eklersek ve bunun yanında evde çocuk bakımıyla uğraşan ev kadınlarını eklersek bu sayı tahminlere göre 5 milyonu bulmaktadır.

Doğu'da(eski Doğu Almanya) sendikaların denetimi dışında gelişen maden işçilerinin 30 günden fazla süren açlık grevleri, ardı ardına kapanan fabrikalardan atılan işçiler, yaz kış köprü atlarında yatıp kalkan 120 bine yakın insan, Medine dilencileri gibi metronun içinde ve kapılarında dilenen genç ve yaşlılar; tekelci kapitalizmin halka reva gördüğü sefaletin bir göstergesidir. Bu sefaletin sorumlusu tekelci burjuvazi, gelişecek sınıf mücadelesinin önüne bentler örmek, sömürüyü engelsiz sürdürebilmek, devrimci örgütleri kontrol altına almak için ajan ağı oluşturmaya çalışıyor. Bu konuda elimizde resmi belgelerinde olduğunu belirtmek istiyoruz.

Berlin YDG

Küçükçekmece Stadi'nda Dünya Barış Günü Gecesi yapıldı!

Grup Kızırnak, Ferhat Tunç ve Yavuz Top'un katılacağı duyurulduğu ve SHP'nin düzenlediği 1 Eylül Dünya Barış Günü ile ilgili K. Çekmece stadındaki geceye yaklaşık 3 bin kişi katıldı. Geceye gitmemizdeki asıl amaç; SHP'nin Belediye işçilerine 4.5 aydır maaş vermemesini protesto eden işçilere destek olmak ve yanlarında olduğumuzu göstermekti. Orada K. Çekmece Belediyesi'nde çalışan DDSB'li dostlarımızın arasına girdik. Gece'nin coşkusu Grup Kızırnak'ın sahneye çıkması ile bir anda arttı. "İbrahim Yolcu" şarkısında tüm stad ayakta ve sol yumruklar havadaydı. Gece ilerledikçe coşku artıyordu. SHP'nin insiyatifi yerine devrimcilerin insiyatifi geçerliydi. Ferhat Tunç'un şarkılarıyla katıldığı gece süresince "Ağa-patron devletini yıkacağız; halk iktidarı kuracağız", "Biz biz biz, işçinin köylünün yiğit sesiyiz, namluya sürülmüş halk mermesiyiz", "Halkız, haklıyız, kazacağız" vb. sloganlar atıldı. Gecenin bitmesine yakın bir zamanda, evlerimizde dönmeye karar verdik. Tam kapıdan çıktık ki, ben ve bir arkadaşımın koluna ikişer polis girdi. Bizi az ilerideki polis minübüslerinin beklediği yere götürdüler. Minübüse bizi soktukları an polisler çevremizi sardı ve bize sorular sormaya başladılar. Örneğin "Buraya gelen insanlar, bizi öldürüyorlar; siz onlara destek veriyorsunuz; sizde polis öldürdünüz mü? polisler sizi koruyor, siz onları öldürüyorsunuz. Polis öldürmekten ne anlıyorsunuz? Sizce polisler insan mı? Buraya niye geldiniz?" gibi sorular soruyorlardı. Herhalde hayatlarında ilk defa devrimci görüyorlardı. Soruların yerini yumrukların ve

tekmelerin alması gecikmedi. Bizi öldürmek ister gibiydiler. Söylediklerine göre bizimle aynı havayı solumak bile günahmış ve Allah onlara bu yüzden hesap sorsa hakkı varmış. Bilmiyorlar ki onlara bir hesap soracak olan varsa onlarda devrimcilerdir. Sebebi de hava solumaktan dolayı değil, halka yaptıkları baskıların ve zulümlerin beklileri ve yoldaşlarımızın katilleri olmalarından dolayı olacaktır. Daha sonra sivil ekipler gelerek bizi onların ellerinden aldılar. Tekmeler ve yumruklar arasında bizi küçük bir minübüse bindirdiler. K. Çekmece Emniyet Polis Karakolu'na girdik. Oraya girdiğimizde yolda ayrılmış olduğumuz arkadaşlarımızıda gördük. Polislerin yüzüne baktığımızda hepsi korkuyorlardı. Bize yüzlerine bakmamızı ve başlarımızı öne eğmemizi söylüyorlardı. Orada 11 kişiden birini seçerek feci şekilde dövdüler. Sürekli küfrediyorlar ve kız arkadaşlarımızın yanında bizi kendi kafalarına göre küçük düşüyorlardı. Anlayamadıkları bir nokta vardı. O da, yoldaşlık ilişkilerinin hiçbir ilişkiye benzemediği ve tüm ilişkilerin en yücesi olduğuydu. Az sonra K. Çekmece Emniyet Müdürü geldi. Bizi odasına soktular. Yaklaşık iki saat kadar bize yanlıs yolda olduğumuzu ve devletin güçlü olduğunu söyleyip durdu. Daha sonra iyi konuşup bizi etkilediğinden emin olunca salınmamızı söyledi. Saat 22'de alınmıştık ve salındığımızda saat 24.30'u gösteriyordu. Karakoldan çıkıp evlerimizde giderken hepimiz mutluyduk. Ağızlarımızda ise tek bir söz vardı: "Baskılar bizi yıldıramaz."

Esenyurt'tan YDG Okurları

Maoizm afişine polis engeli!

Partizan, Yeni Demokrat Gençlik, Özgür Gelecek ve Devrimci Demokrat Sendikal Birlik tarafından basılan "Başkan Mao'nun 100. Doğum yılında şan olsun MAOİZM'e" başlıklı özel sayının 6 Eylül 1993 günü İzmir'de yapılandırılması sırasında sivil polisler tarafından hiçbir gerekçe gösterilmeden göz altına alınan Ferhat Korkmaz ve İbrahim İmdat birgün boyunca emniyette çeşitli işkencelere maruz kaldılar. Dergi çalışanları hakkında asılsız suçlamaların kabul ettirilmeye çalışıldığı işkence sırasında,

okurlarımızın evlerinde bulunan yasal yayınlar hakkında yasadışı dökümanlar olarak kayıt tutuldu. Ertesi gün akşam saatlerinde savcılık tarafından serbest bırakılan okurlarımız polisin keyfi tutumunu protesto ettiler.

Ayrıca İzmir'de işçi YDG'liler tarafından Başkan MAO'nun 100 doğum yıldönümü nedeniyle Karşıyaka'da 100, Balçova'da 100, Konak Kemeralında 60, Basmane ve Montro Meydanı civarında 100 olmak üzere toplam 360 adet afişleme yapıldı.

Düzen partileri gençleri aldatamaz!

Türkiye komünist hareketinin ilk yiğit savaşçıları; Karadeniz'in o karanlık sularına gömen, o ilk meşalelerini söndüren M. Kemal ve O'nun ilk resmi örgütü CHP'nin 70. kuruluş yıldönümünde Antalya'da düzenlenen kutlama törenlerine konuk olarak katılan ve gelirininin tamamını CHP'ye bağışlanan Suavi Sualp'in konseri 500-700 kişilik bir grup tarafından izlendi. Konserde anti-faşist, demokrat, yazar, ozan ve şairlerin eserlerinden esinlenerek ve yorum getirerek oluşturulan şarkıları söyleyen konuk sanatçı CHP'yi anti-faşist yazar, ozan ve şairlerle özdeş kılarak özellikle Türkiye gençliğinin enerjisini, anti-faşist ruhunu kendi burjuva çıkarlarına kanalize etmeye çalışarak, birkez daha o alçakça ve seviyesiz yaklaşımıyla CHP'nin ruhunu anti-faşist, demokrat göstermek gibi aşşağılık bir davranış gösterdiyse de katılımcıların bu tür kandırmacalara rağbet etmemesiyle gece sönük geçti. Konser iki saat gibi kısa bir süre sonunda yarıda bitirildi.

Antalya'dan YDG okurları

Karakoçan'da mücadele gelişme yolunda...

Proleterya partisinin güçlü bir geliştiğinin bulunduğu Elazığ-Karakoçan'da son dönemde komünistlerin çalışması artarak gelişiyor.

Yöre halkının büyük bir sempatisi olduğu halde Karakoçan'da uzun bir dönemdir düzenli bir faaliyet oturtulmamıştı. Çalışmaların düzenli bir biçimde yürütülmesinin adımlarının atıldığı bugünlerde gelişme kendini gösteriyor.

10 Ağustos 1993 günü Karakoçan'ın tüm mahallelerine aynı anda TKP/ML Olağanüstü Konferansı'nı

duyuran ve tanıtan bildiriler dağıtıldı. İsaat kadar süren bildiri dağıtımı sonrasında halkın sevinç ve coşku içinde olduğu gözlemlendi. Küçük ama yaygın böyle bir eylemlilik bile halkın partizanlara olan özlemini ve sempatisini ortaya koymaya yetiyordu.

-Yaşasın Marksizm-Leninizm-Maoizm!

-Karakoçan, Kızıkoçan olacak!

Elazığ-Karakoçan YDG

Pekin'de polis yürüyüşçülere saldırdı

Serbest "sosyalist" pazar sisteminin pislikleri hergün biraz daha piyasaya çıkıyor. 1 trilyon 950 milyar liralık soygunun yankıları Çin'de halkın tartıştığı konuların başında gelmektedir. Revizyonistlerin iktidarı gaspetmesi sonrası palazlanmakta olan komprador burjuvazi halkı dolandırmayı pervasızca sürdürmektedir. Kurulan naylon, hayali şirketler "gündüz kuruluş, bir gece de kayboluyorlar."

Pekin'de kurulan Büyük Duvar adlı "enerji tasarruflu motor" üreten şirketin hisseleri binlerce kişiye satıldıktan sonra şirket aniden piyasadan toz ol-

muştur. Büyük Duvar şirketi adı geçen toplu parayla kaybolmuştur..?

Alacaklarını isteyen hissedarlar, toplu bir şekilde firmaya gittiklerinde kimsecikleri göremeyince Pekin sokaklarında protesto yürüyüşü düzenleyerek, Mao heykeli önünde forum yapmışlardır. Protesto forumu yapıldıktan revizyonistlerin bekçileri polisler saldıranak göstericileri dağıtmıştır. Kalabalığın içinden "Sahtekarlara ölüm", "Yaşasın Başkan Mao" şeklinde sloganlar atılmıştır.

Berlin YDG

Anadolu Üniversitesi'nde polis terörü

Zulüm ve sömürden başka halka verecek birşeyleri olmayan patron-ağa devleti Eskişehir'de bir yenisini eklemeye daha çalıştı.

Anadolu Üniversitesi'nde bütünleme sınavlarının yapılmakta olduğu sıralarda, okulu yeni kazanan öğrencilerde kayıtlarını yaptırmak için geliyorlardı. Yeni gelen öğrencilere yardım etmek ve okulu tanıtmak amacıyla kurulan Seher Şahin dayanışma masalarına bakan arkadaşlara, müdahale etme gereği duyan okulun sadık bekçileri, bilimsel eğitimden uzak, ufak bir müzik dinletisine bile polis çağırarak, öğrenci joplattıktan zevk alan, İ.İ.B. fakülte dekanı Nüvit Gerek, polis-idare işbirliğinin güzel bir örneğini sergileyerek, polise müdahale izni verdi. Direnen bu arkadaşlar, yerlerde sürüklenerek, dövülerek, zorla ekip otosuna bindirilip emniyete götürüldüler. Sorgulama yapıldıktan sonra bırakılan bu arkadaşlar, oniki saat sonra otogardan aralarında

Mücadele Gazetesi muhabirinde bulunduğu bir grup arkadaşla gene gözaltına alındılar. Oniki saat önce dayanışma masasından alınan bu arkadaşları kaldıkları yere, ev araması bahanesiyle kelepçeli şekilde götürülen polis; (ev birkaç saat önce aranmıştı) arkadaşları önce tehdit edip, başına silah dayayıp infaz etmekle korkutmaya çalıştıktan sonra, sekizinci kattan elleri kelepçeli halde atıldılar. Şans eseri park etmiş bir araba üzerine düşmesi sonucu infazdan kurtulan bu arkadaşın ayakları kırıldı.

Elleri kanlı faşist polisler, katilliklerini gizlemek için iki elleriyle yüzlerini kapattılar, fakat kan yüzlerine bulaşmıştı. Arkadaş hemen Dev-Sol militanı ilan edilerek yerel gazetelerde polis açıklamaları yayımlandı.

Gazetelerin birinci sayfasında büyük başlıklarla verilen haberde, "Otogardan şüpheli tavrı sonucu aldıklarını, Dev-Sol militanı olduğu anlaşılan bu

kişiyi, tesbit ettikleri hücre evine götürdüklerini, tatbikat sırasında kendisinin 8. kattan aşağı atıldığını" iddia ettiler.

Olayla ilgili olarak şehirde imza masası açan arkadaşlara (Bütünlemelerin son günleri olduğu için okul iyice tenhalaşmıştı.) sivil polisler, arkasından çevik kuvvet müdahale etti. Maşada bulunan altı kişi sürüklenerek, joplanarak gözaltına alındı.

Bu sırada çevrede bulunan demokrat insanlar, polisi alkışlarla protesto edip, sloganlarla 30-40 metre kadar toplu halde yürüdüler. Ayakları kırılan arkadaş hastanede, kendisi ile beraber otogardan alınan arkadaşların işkence altında olduklarını söylemiştir.

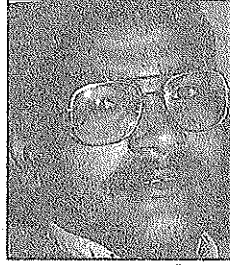
-Yargısız infazlara son!

-Kahrolsun polis-idare işbirliği

Eskişehir'den YDG okurları

Yemin ettim vazgeçemem
Vazgeçemem bu sevdadan
Öyle bir soydanım ki
Ne kavgamdan geçerim
Ne sevdamdandır.

Paris'ten Yeni Demokrat Gençlik
Okurları

M. ALİ ÇAKIROĞLU

Coşkunu, coşku muza yeni
katmıştın
Gözlerinde candan
ve insan sevginle tanıdık
Hemen sevdik seni.
Seni, sen eden sebepten
kaybettik yine.
Fedakarlığından....
Kurtarmak isterken bir

canı
Canını verdin çekinmeden.
Şimdi bedeninin ölüm
soğukluğunda
Değerinse sınımsız
yanımızda.
Herşeye varım diyordun;
Devrim için, sizinle
birlikte.
YDG, yakışan sıfatındı

Vazgeçilmez safındı.
Bu yüzden
Yaptıklarınla değil sadece
yapabileceklerinle de
anacak

Mücadelemizde
yaşatacağız
Seni.

Tahir Kavaklı'yı, Temmuz
1993'te talihsiz bir kaza da-
boğulma tehlikesi geçiren
arkadaşını kurtarmaya
çalışırken- kaybettik.
-Devrim Şehitleri Ölümsüzdür!
Onları ölümsüz yapmak,
değerleriyle mücadelemizi
örnek ve yükseltmekle
mümkündür.
Tahir'imizi mücadelemizde
yaşatacağız!

Konya YDG

DEVİRİMCİ EĞİTİM ÜZERİNE

Umut Yayıncılık

Yeni Demokrat Gençlik Eğitim Dizisi-2

ÇIKTI!

Üniversiteler mücadeleyle gelişecek, devrimle kurtulacaktır!

İnsanlar yaşamlarını sürdürebilmek için üretim yaparlar. Üretime başlayan ilk insan, ürünü sağladığı doğayı tanımamakta ona tamamen yabancı bir konumda durmaktadır. Gücsüz insan hiçbir doğa karşısında yaşamak, temel ihtiyaçlarını karşılamak zorundadır. İnsan, doğayı egemenlik altına alması için altın almaya çalışır. Bilgiyi yeni kuşaklara aktarmıştır. Bilgi birikimi artıp, karmaşıklıkla yeni kuşaklara bu bilgiyi aktarma araçları da karmaşıklaşmıştır. Bütün toplum üyelerinin hakkı olan bilimsel bilgi üretme, aktarma vb. zamanla özel mülkiyetin boy vermesiyle çoğunluk bu haktan yoksun kalmış ve insanların çilesini hafifletmesi gereken bilim çilesini arttırma işlevi kazanmıştır.

Orta çağda varolan eğitim kurumları sadece din adamı yetiştirmekle toplumun ihtiyaçlarını karşıladıkları için diğer bilimsel eğitim kurumlarına 'ihtiyaç' yoktu. Herhangi bir bilimsel düşünce ileri sürüldüğünde, düşünce sahipleri dinsel düşünce zırlıyla donanmış kurumların baskılarına uğrayarak engellenmeye çalışılıyordu. Fakat toplumlar statik olmadıkları için her topluma özgü düşünce ve kurumlar da kalıcı değildir. Toplumların bağrında yeniyi temsil eden düşünce ve eylemler zamanla toplumları kökten şarşmış, egemen hale gelerek kurumuşlardır. Feodal topluma karşı bu toplumda ortaya çıkan kapitalizm, bu toplumun üretim tarzından ileriye, yeniyi temsil ediyordu. Burjuvazi halk kitlelerinin desteğini kazanarak feodalizme savaş açtı ve feodalizm yerle bir edilerek, kapitalizm toplumsal bir yapı olarak ortaya çıktı. Üniversite ve diğer eğitim kurumları bu toplumla birlikte oturmuş ve sistemli olarak gerçeklik kazandı.

Bir toplumun sosyal-iktisadi yapısı üst yapının kaynağı ve etkileyicisi olup; karşılıklı etkide belirleyicidir. Bu genelleme üst yapı kurumlarının her birinin karakterinin oluşumunda da geçerlidir. Üniversite ve diğer eğitim kurumları, egemen ideolojinin eğitim yolu ile yaygınlaşmalarını sağlarlar.

Türkiye'de üniversiteler, ihtiyacın bilim üretmek ve nitelikli insan yetiştirmeyi dayattığı bir gelişme sonucunda kurulmuştur. Türkiye'nin teknoloji ve teknolojik gelişme eğilimi montaj sanayi ile bütünleştiği için bilimsel düşünme yeteneği olan, araştırma yapabilen, bir şeyler yapıp üreten, dalında uzmanlaşmış üniversite mezunlarına ihtiyaç duyulacağı açıktır. Üniversitelerin mali, bilimsel, yönetsel özellikleri tanınmamış, harcamaları için bütçeden yeterli ödenek ayrılmamış, alt yapıları oluşturulmamıştır. Böylece üniversiteler gelişmeyen, içine kapanık, üretmeyen ilkel kurumlar olarak toplumun kurtuluşu gereken yapılar haline büründürülmüşlerdir.

Üniversitelere en yoğun saldırı 12

Eylül cuntacılarından gelmiştir. Üniversitelerde parlayan demokrasi ve sosyalizm ışığının oradan bütün halka yayılması, 12 Eylül cuntacılarının üniversitelerle birlikte bu ışığın yandığı her kurumu, örgütü hizaya getirme projesi, günümüze kadar değişen hükümetler tarafından uygulanmış şartlara göre daha da baskıcı içerik kazandırılarak genişletilip yaygınlaştırılmıştır. Projenin yüksek öğrenim kurumlarındaki ayağı YÖK'tür. YÖK aracılığıyla Yüksek Öğrenim Kurumlarında ilerici hiçbir öğenin filizlenmesine izin verilmemiş, ileriye temsil eden bütün unsurlar daha baştan temizlenerek filizlenme ortamı yok edilmiştir.

Sıkıyönetim generalleri tarafından "kamu düzeni" açısından çalışmalarını sakıncalı gördüğü için demokrat öğretimi görevlilerinin görevine son verilmiş, demokratik öğrenci hareketinin önderleri tutuklanmış, bütün kazanılan mevziler birer birer gâsp edilmiştir. Evet! Düşünen, sorgulayan insanlar kendilerini üniversitenin kapısının önünde bulmuşlardır. Bunların yerine sisteme uyum sağlayan emir kulları, üniversitelerde dekan, rektör vb görevlere getirilmişlerdir. Bu insanlar onurlarını askerlere teslim ederek utanca verici bir boyum eğiş sergilemişlerdir. Üniversitelere ırkçı, Türk-İslam sentezi felsefesi'ni egemen kılma çabası, sayıları giderek artan bu kafaya sahip sözde öğretim görevlilerinin üniversitelere doldurulmasını beraberinde getirmiştir, bu da eğitimin iyice kötürümleşmesine yol açmıştır. Farklı birşeyler söylemek, hak almaya çalışmak, sormak, sorgulamak, tahammül edilemeyen eylemlerdir. Bunları yapan öğrenci, öğretim görevlisi her kimse çizmeye aşmış sayılıp, cezalandırılmıştır. Aykırı seslerin çıkmasını

önlemek, çıktığı anda susturmak için polis ve jandarma üniversitelerin içine yerleştirilmiştir. Gözaltına alma, üst-baş arama ve kantinde, bahçede öğrenci eylemlerine saldırarak meydan dayığı çekmek üniversitede görülen günlük olaylar haline gelmiştir.

Üniversiteler altyapı bakımından da çöce bırakılmışlardır. Bu sorunlar İstanbul ve Ankara'da bulunan üniversitelerde de bulunmasına rağmen diğer illerde bulunan üniversitelerde kendini daha içler acısı bir biçimde ortaya koymaktadır. Kitaplık, konferans salonları, laboratuvar, spor salonları, öğretim elemanı sayısını yeterli hale getirmek gibi sorunları çözmek bir yana yüksek öğrenim gençliğinin beslenme, barınma, dinlenme vb temel sorunlarını gidermek yada yeterli hale getirmek hiç düşünülmemektedir.

Bilimsel bir kafaya sahip olmayan öğretim görevlisiyle, alt yapı yetersizliğiyle, anti-demokratikliğiyle, bilimsel bir yöntemle sahip olmayışıyla, polis-jandarmanın üniversitelerin içine yerleştirilmesiyle; üniversiteler temel işlevlerinden yoksun bırakılmıştır.

Üniversite öncesi eğitimle, üniversite eğitimi birbirini tamamlayan işleve sahip olmalıdır. Bir öğrenci ilk okuldan başlayarak bir dizi eğitim aşamasından geçmeli ve üniversiteye belli bir temel ile gelmelidir. Herkes yeteneğine ve düzeyine göre ve istediği dalda eğitilerek bu süreci noktalamalıdır.

Oysa bugünkü sistemde, gençlerin hepsi aynı koşullara sahip değildir. Biri Hakkari'de diğeri İstanbul'da bir diğeri de Edirne'de okumaktadır. Bir de İlk, orta ve liselerin kendi farklılıklarıyla ayrıştırılması söz konusu. Her türlü olanaklarla kurulan özel kolejler, fen liseleri, vb. okullar; buralarda okuyanların ezici çoğunluğu orta, üst kat-

man kökenli gençlerdir. Diğer derslik araç-gereç, öğretmen sıkıntısı çeken ilk,orta ve liseler ise işçi-köylü kökenli öğrencilerin okuduğu okullardır. Bunlar orta öğretimi bitirip, yüksek öğretim çağına geldiklerinde, aynı koşullara sahip sayılabar aynı sınava tabi tutulmaktadır ve bu sınava göre öğretimi alabilecek kesim belirlemektedir. Sınav öncesi eşit olmayan koşullardan gelen farklı, sosyal ve sınıfsal kökene sahip öğrenciler, sınav dönemindeki eşitliğe bakılarak Türkiye'de fırsat eşitliğinden bahsedilir. Üniversiteye girmeyi sağlamak için yapılan sınavlar, seviye tesbit etmekten uzaktır. Sınava giren öğrenciyi, ne istek, ne yetenek, ne de zekalarına göre değil, yalnızca bunların hiçbirisini ölçmeyen 3-4 saatlik bir testteki ezberlerine göre sıraya koymaktadır. Bu engeli aşan başarılı, aşmayansa başarısız sayılmaktadır. Seçimi kendisine ait olmayan bir eğitim sistemi içinde yıllarca itilip kakılan öğrenci; yükseköğrenim kurumuna girmekle rahatlamış, eğitim seviyesini yükseltmiş midir? Hayır, sadece üst seviyede nefret uyandıran bir sistem içine girmiştir o kadar.

İlkokuldan üniversiteye kadar süren eğitim boyunca bilimsel bir temele sahip insan yetiştirilmesi gerekirken sistem tam tersine temelsiz, kişiliği parçalanmış insan yaratmaktadır.

Bu tabloyu değil devlet çizmiştir. Liseyi bitiren herkesi üniversiteye yerleştireceğini ve ÖSS-ÖYS'yi adım adım kaldıracaklarını söylemeleri bu tabloyu olumlu mu? Olumsuz mu? etkileyecektir. Koalisyon hükümetinin kamuoyunda çeşitli tepkilere yol açan bu kandırma-oyalama taktiklerinin içi boş bir senaryo olduğu, çıkmazlarının gizlemek için başvurdukları bir aldatmaca olduğu anlaşılması güç olmayan bir durumdur. Mevcut, üniversite-

lere ek olarak yeni üniversitelerin açılması planlanıyor. Açılan bu üniversitelerin bir kısmı özel, vakıf üniversiteleri, bir kısmı devlet üniversiteleri olacaktır. Burjuvazi yüksek öğretime hak kazanmış gençleri açık öğretim ve diğer üniversiteler arasında paylaşacağını açıkladı. Bu açıklamaya göre, açık öğretime yüzde 35'lik bir pay düşmektedir. Geri kalan yüzde 65'lik kesim ise diğer üniversitelere yerleştirilmektedir.

Mevcut durumlarıyla yüksek öğretim kurumları, yüksek öğrenime hak kazanmış gençleri sistemli bir öğretimden geçirdikten sonra nitelikli birer birey haline getirmekten uzaktır. Zaten özünde böyle bir derteri de yoktur. Üniversitelerin önümüzdeki süreçte alacakları şekil şöyle olacaktır.

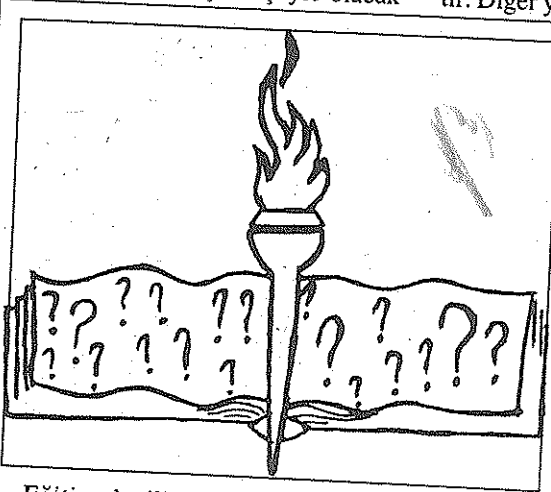
Vakıf üniversiteleri açılarak, komprador burjuvazinin yönetici ve teknik eleman ihtiyacı buralardan karşılanacaktır. Bu üniversitelerin yönetimi ve denetimi komprador burjuvazi tarafından sağlanacak, öğrenci kitlesi zengin çocuklarından oluşacaktır. Devlet üniversitelerinin niteliği yükseltilmeden, yoksul üniversiteli gençler bu üniversiteye yerleştirilecek, zaten büyük bir kesimi de açık öğretime yerleştirilecektir. Şimdiye kadar devletin sağladığı ödenekler düşme içindeydi. Bundan sonra tamamen düşürülerek, üniversitelerin finansmanı öğrencilerden sağlanacaktır. Yani üniversitede paralı eğitim, tepkiler bastırılarak tamamen yerleştirilmeye çalışılacaktır. Diğer yandan üniversitelere hakim

kılınan anlayış Türk-İslam İdeolojisi'dir. Eğitim yoluyla üniversite gençliği bu ideolojiyle şekilleniyor. Üniversitelere doldurulan gençler ideolojik olarak düzenin güdümü altına alınarak, denetim altında tutulmaya çalışılıyor. Orta öğrenim boyunca en temel din dersi aracılığıyla bu temel zaten yaratılıyor. İmam Hatip liselerinden üniversiteye giriş serbestleştirilerek bu temel daha da yaygınlaştırılmaya çalışılıyor. Bu politika önümüzdeki dönemde artarak devam edecektir.

Demokratik ve sosyalist hareketlerin gelişimini engellemeyi ve yok etmeyi planlayan devlet, gerici-faşist örgütlenmeleri dizginlerinden boşandırarak bu koldan da başarı sağlamayı

ummaktadır.

Halkta üniversiteler hakkında oluşan imaj, çocuklarının burayı bitirdiğinde geleceklerinin garantisi altında olacağı, hayatları boyunca rahat bir yaşam sürdürecekleri yönündedir. Tansu Çiller bunu bildiği için, politik iktidarını sağlamlaştıracak olan, herkesi üniversiteye alacağı açıklaması bu yönüyle kendisi için bulunmaz fırsattır. Yüksek öğrenim kurumlarının içinde bulunduğu çıkmaz düzenin çürümüşlüğüne eğitim cephesindeki göstergesidir. Bu çıkmazın çözümü devrimdedir. Ancak, halk çıkarını ve geleceğini gözetken Demokratik Halk Devrimi kurtuluşu sağlayacaktır. Buna bağlı olarak ta bilimsel, üretici ve özgür üniversite yani Demokratik Halk Üniversiteleri kurulacaktır. ■

Eğitim, ama niçin?

Eğitim denilince insana gerekli olan bilgilerin verilmesi, insanın o alanda bilgilendirilmesi anlaşılır. İşte bu bilgilendirme işinde, radyo, gazete, kitap televizyon ve benzeri araçlar kullanılmaktadır. Toplumun bilgisini oluşturan gazete, kitap, dergi, radyo, televizyon gibi araçlara sinema, tiyatro benzeri gösteri sanatları ve eğitim kurumlarını da katmak mümkündür. Bu nedenle eğitim denilince yalnızca eğitim kurumlarında yapılan eğitimi değil, insanı etkileyen bütün bilgilendirme işlemlerini de anlamalıyız.

Toplum eğitiminde kitle haberleşme araçları son derece önemlidir. Ve bu araçların üzerinde söz sahibi olanlar istedikleri bilgiyi topluma verebilir, istemediğini vermeyebilirler. Böylece toplumun yanıtılması, aldatılması şartlanması oldukça kolay sağlanabilir.

Eğitimin bir bilgilendirme çalışması olduğunu söyledik. Günümüzde ise eğitim denilince genel olarak bir bilgilendirmeyi değil de özellikle "okul" gibi öğretim kurumlarında yapılan bilgilendirmeyi anlıyoruz.

Eğitimin Amacı Nedir?

Eğitimin amacını tek kelimeyle söylemek gerekirse; bu amacın genel anlamda üretim olduğunu söyleyebiliriz. Evet eğitim üretim içindir!...

Tarihin ilk çağlarından itibaren gelişimini inceleyerek eğitimin beklenen sonucun bir şey üretmek olduğunu görürüz. Ancak eğitimin amacı üretim denildiğinde, bu üretim sözcüğünden yalnızca bir nesnenin, bir ürünün sayıca çoğaltımı anlaşılmalıdır.

Eğitim üretim içindir, ama eğitim yaratım içindir de. Yeni bir anlayış, yeni bir yapı, yeni bir düzen, yeni bir metod oluşturmayı da bir çeşit üretim sayıyoruz. Ve işte bu anlamda; "Eğitim üretim içindir, eğitim yaratım içindir" diyoruz.

İlk insanlar, avcılık konusunda edindikleri bilgileri çocuklara öğretmeye başladığı anda; bu ilkel eğitim, av hayvanı yakalanması için, yeni bir ürün eldesi içindi. Tarımın başlamasından sonrası için de aynı şey; kişi çocuğuna tarım yapmayı, yani tarım ürünü elde etmeyi öğretiyordu.

Kısaca anlatmak gerekirse ilk çağlardan bu yana insan daima, bildiği bir ürünün eldesini çocuğuna öğretmiştir. Felsefe ve mantık alanında yapılan öğretimlerde de amaç, daha doğru bir yargının el-

desine yöneliktir. Daha sonraları insanların, yeni kuşaklara madenlerin nasıl işleneceğini öğretmeleri, çeşitli aletler üretimine yönelik eğitimlerdir. Günümüzde meslek öğrenimi denilen eğitim de aynı şekilde, bir ürün ya da bir faydanın eldesine yönelmiştir.

Türkiye'de ise; "eğitim üretim içindir" ilkesi ne kabul edilmiş, ne de ifade edilmiştir. Eğitimcilerin eğitim ama ne için?! Sorusuna söyleyecekleri, net görüşleri dahi bulunmamaktadır.

Öte yandan şunu belirtelim; üretime dönük eğitim ilkesindeki üretim sözünden ne anlamalıyız?

Üretim, üretmiş olmak için yapılmaz. Üretim doğrudan doğruya halkın ihtiyacı duyduğu, tüm toplumun işine yarayacak ürünlerin üretilmesidir. Şimdi de Türkiye'deki eğitim kurumlarına bakalım. (Tabii üretim açısından.)

İlk öğrenimden beklediğimiz; okuma yazma öğretmek, sosyal hayatımız ve genel dünya hakkında bilgi vermek diye özetlersek; üretime dönüklük açısından söyleyecek çok sözümüz yoktur. Ancak ilkokulda çocuğa bilgilerin ne ölçüde üretime dönük olarak hazırladığı tartışılabilir.

Orta öğrenimde durum çok farklıdır. Bizdeki ortaöğretimin neden yapıldığı belli bile değildir. Lise mezunu olan bir genç 1990 Türkiye'sinde ne yapar? Bu gençler neden liseden mezun edilmiştir.

Bu sorunun cevabı "Genel kültür seviyesinin artması için" ise; şunu soralım. Ne kültürü, hangi işe yarayacak kültür?

Öte yandan bu soruya "üniversiteye eleman hazırlıyoruz" cevabı da verilemez. Çünkü liseden mezun olanların çok az bir kısmı Üniversiteye alınmaktadır, geri kalan lise mezunları sokağa atılmaktadır. 11 yıllık eğitim boyunca üretime (maddi ve düşünsel anlamda) yarayan bir bilgi öğretilmemiştir. Ama kafalar ansiklopedik bilgiler ve soyut bilimsel bilgilerle dolu gençler kala kalırlar orta yerde.

Öte yandan orta öğretimde okutulan bilgilerin, ne ölçüde öğrenilmiş olduğu da ayrı bir tartışma konusudur. Çünkü pratikle doğrulanması olanağı

bulunmayan ve ezbere dayanan bir bilgi yığını verilmektedir. Ayrıca bu ezber bilgiler, gençlerin kafasını işgal ederek onların düşünme yeteneklerini sınırlandırmaktadır. Anlamı yeterince anlaşılmamış olan bu bilgiler kısa bir süre sonra zaten unutulmaktadır.

Yüksek öğrenim kurumlarında ise mesleki öğrenime yönelik bilgiler verilmektedir. Ama, bu kurumlarda öğretilen bilgiler Türkiye'nin olanaklarıyla ve gerçek iş hayatıyla bağdaşmayan bilgiler durumundadır. İş hayatına atılan bir kişi okulda öğrendikleriyle pek az ilgili olan, pratikte geçerli bilgileri yeniden öğrenmek zorundadır. Bu ise üniversitelerimizin ülke sorunlarından kopuk ve üretime imkan vermeyen bilgiler öğretiyor olması demektir. Evet şunu söyleyebiliriz ki, Türkiye'de üretime dönük eğitim yapan kurumlarımız yoktur. Ve bugün gidiş eğitim kurumlarında da (ülkenin genelinde olduğu gibi) daha da kötüye doğrudur.

Bir önemli husus daha var. Okulu bitirince iş bulabilen her adama da üretim yapıyor gözüyle bakamayız. Örneğin bir fabrikada, işçinin çavuşluğunu yapan bir yüksek mühendis üretim yapıyor dersek hatalı olur. Çünkü sahip olduğu bilgileri uygulamamaktadır. Diploma, güvenilirlik evraklarıyla birlikte bir dosyanın içine hapsedilmiştir. Burada eğitim kurumlarının yalnızca üretime dönüklük açısından durumunu gördük. Eğitimin üretimle olan bağlantısına kısaca değindik. Türkiye'deki eğitimin kurumlarının üretime ne ölçüde dönük olduğunu sorguladık.

Eğitim kurumlarının içinde bulunduğu üretim-sizlik varolan düzenin eğitime ilişkin politikalarından kaynaklanmaktadır. Sonuç olarak; şunu net bir şekilde söylemeliyiz;

Türkiye'nin sosyo-ekonomik ve siyasi yapısında köklü bir değişiklik olmadan kısmi reformlarla bu sorun çözülmez. Türkiye'de Demekrotik Halk iktidarı kurulmadan "eğitim üretim içindir" anlayışı hayata geçirilemez. Fakat bunun altyapısı bizim tarafımızdan bir ölçüde şimdiden yaratılabilir. ■

Geçen ortaöğretim döneminde İstanbul Kocasinan Lisesi'nde Öğrenci Birlikleri'nin düzenlemiş olduğu eğitim sistemini protesto eylemlerinden biri.

Liseli gençliğin genel durumu ve görevlerimiz

Sorunlarımızı iyi kavramalı ve görevlerimizi de buna göre belirlemeliyiz. Bunu yapabilmemiz için alanımızı incelemeli ve kitlenin ruhunu kavramalıyız.

Alanımıza ilişkin belli bir programa, perspektife sahip olmak; belli bir deneyim, bilinç ve birikim gerektirir. Yaşanan pratiği/değerlendirme; doğruları kavrama ve geliştirmede, yanlışları tesbit etme ve atmada, bunlardan ders çıkarmada son derece önemlidir. 12 Eylül sonrası yaratılan yalınlık, korkaklık; son dönemde yaşanan hareketliliğin gösterdiği gibi atılmaktadır. Bu bize büyük bir olanak sağlamaktadır. Yani son süreç bize küçüğe olsa bir deneyim kazandırmıştır. Süreç incelendiğinde bizim için en önemlisi, hareketliliğin kısır bir döngüye girmemesidir. Bu kısa dönemde yaşananlar, gerekli müdahale yapılmazsa bu tehlikenin ortaya çıkacağını net bir şekilde gösterdi. Yüksek öğrenim gençliğinin içinden geçtiği süreç buna örnek gösterilebilir. Bu kısır döngüye düşmemek için belli bir programa sahip olmamız ve o programı doğru tarzda hayata geçirmemiz gerekiyor. Program nasıl olmalı? Hedeflerimizi net olarak koyabilmeliyiz, hedefe ulaşmada izleyeceğimiz yol netleşmeli ve taktiklerimizi buna uygun tarzda belirlemeliyiz. Süreç henüz bahsettiğimiz kısır döngüye girmeden gerekli müdahaleyi taktiklerle aşabilmeliyiz.

Bu kısır döngüden kurtulacağız derken de kitlenin gerisine düşmemeye, sağa-sola savrulmamaya dikkat etmeliyiz. Hedeflerimizi koyduktan sonra, bunların nerelerde daha acil gerektiğini belirlemeli, sağa-sola boş yumruklar savurmamalıyız. Her vakit esas-tali ayırımına gitmeli ve bunda hataya izin vermemeliyiz. Pratiğimizde öntümüze koyduğumuz hedeflerden sapmamalı, bunun

inde doğru ve örgütsel inşaalara girişmeliyiz.

Örgütlülüğümüzün belli bir programa sahip olması için alanımıza düzenin yansımalarını incelemeli, liseli gençliğin şu anki yapısını (kültürel, siyasi,) irdelemeliyiz. Bunların sonucunda kendi siyasetimize uygun tarzda hedefler belirlemeliyiz.

Düzenin alanımızdaki yansıması: Ülkemiz yarı-feodal, yarı-sömürge bir ülkedir. Ülkemizde komprador-feodal bir diktatörlük düzeni hakimdir. Ülkemizde her türlü demokrasinin yadsınması olan faşizm uygulanmaktadır. Alanımıza bunların yansıması nasıl olmaktadır...

Sınıflı toplumlarda, egemenler kendi çıkarlarına uygun üst yapı kurumları oluştururlar. Herşey var olan düzenin devamı için ortaya konur. Egemenlerce birşeyin doğru veya yanlış olması düzene getirdiği yarar ve zarara bağlıdır. Egemenlere göre şekillendirilen eğitim sistemide bir üst yapı kurumudur. Bu kurumda, zorunlu olarak egemenlerin istediği doğrultuda faaliyet gösterir.

Ülkemizde burjuva devrimi yapılmadığı için (bunun nedeni emperyalizmin bu gelişime engel olması ve şekillenişe kendi çıkarlarına uygun tarzda yön vermesidir) burjuva demokrasisi dahi gelişmemiştir. Emperyalizme bağlı gelişen ekonomi-feodalizmi tasfiye edememiştir. Bu da eğitimimizin zorunlu olarak faşist-feodal-soven bir eğitim olmasını sağlamıştır. Toplumdan ve üretimden tamamen kopuk bir eğitim sistemi. Bu mesele yeterince açık olduğu için (eğitimin toplumdan ve üretimden kopukluğu) geçiyoruz. Eğitim sisteminin egemenler için anlamı düzene uygun insanlar yaratmaktır. Düzenin neye, nasıl ihtiyacı varsa ona göre gerekli olanları yaratmak. Ülkemizin bu yapısı zorunlu

olarak, eğitimizin küçük bir azınlık için iyi eğitim, çoğunluk için boş, gereksiz bir eğitim olmasını getirir. Hepimiz biliyoruz ki, okullarda gördüğümüz yığılma bilginin bize toplumda, üretimde doğru dürüst bir yararı yoktur. Bunun sonucunda eğitimini tamamlayan binlerce insan işsizler ordusuna katılmaktadır. Küçük bir azınlık ise bu düzenin birer uşağı olarak ve sömürerek yaşamını devam ettirmektedir. Eğitimdeki fırsat eşitsizliği, bunun oluşmasını beraberinde getirmiştir. Herkes okuyamamakta, okuyanlar aynı eğitimi görememekte, buna karşı olanlar ya atılmakta ya cezaevlerine konmakta ya da katledilmektedir.

Sistemin istediği tarzda eğitime en uygun yerler meslek liseleridir. Burada yetişenlerin yine belli bir azınlığı teknokrat olarak düzene yamanmakta, büyük bir kesimi ise ezilenler sınıfına dahil olarak egemenlerin sömürü aracı haline gelmektedir. Bu sömürü daha eğitim sürecinde yaşanmaktadır. Bu liselerde okuyanlar topluma, özellikle işçi sınıfına daha yakındır. Bu durum, bu yerleri temel almamızı gerektirir.

Örgütlemeyi hedeflediğimiz kitlenin, politik yapısı ve siyasi seviyesi önemlidir. Liseli gençlik 12 Eylül'ün yarattığı tahribatın aşıldığı bir dönemde yetişmiştir. Kendiliğinden gelişen eylemlilikler bunun en iyi göstergesidir. Doğru bir önderlik, bu kitlenin kendi hakları uğruna; baskıya, zulme, sömürüye karşı örgütlü mücadelesini yaratabilir. İnsanlarda genelde yaşanan çelişki; sorunlara karşı yalnız kalması ve karşı koyuştan çekinmesi durumudur. Disiplin yönetmeliği insanların en ufak bir başkaldırısını dahi şiddetle cezalandırmaktadır. Eğitim sistemine sözde herkes karşı koyarken, pratikte bunu gösterebilecek araç bulamama söz konusudur. Ortak

sorunlar etrafında insanların birleşebileceği araçlar yaratmak gibi bir sorununuz vardır. Yani şu anki esas sorunuz Öğrenci Birlikleri'ni yaratmak, varolan Öğrenci Birlikleri'ni ise geliştirmektir. Yaşadığı sorunların çözümünde yalnız kalan insanlarımız için bu çok önemlidir. Bunu yaparken düzenin Öğrenci Birlikleri için yapacağı anti-propaganda dikkate alınmalı ve pratikte niteliğine uygun şekillenmesini sağlamalıyız.

ÖĞRENCİ BİRLİKLERİ: Liseli gençliğin gelişen mücadelesi, zorunlu olarak kendi araçlarını da yarattı. Ortak sorunlar etrafında birleşen liseliler kendi örgütlülüklerini kurma çabası içine girerek Öğrenci Birlikleri kurmaya yöneldiler. Tabii ki, buna önderlik edenler devrimci öğrencilerdi. Kitle ile kucaklaşabilen devrimciler, Öğrenci Birlikleri'nde bir gelişme sağladılar. Ancak bu gelişme zamanla hem içerden hem dışardan yenen darbelerle durdu. Burada bizim için esas olan iç darbelerdir. Yani Öğrenci Birlikleri'nde savunulan yanlış anlayışlar. Geçen yıl bu anlamda yoğun tartışmalar yaşandı. Bu sene bunun devam edeceği kesindir. Ancak tartışmalar bizi pratikten koparmamalı, doğru olan anlayışı bulduğumuz alanda hayata geçirmenin yollarını aramalıyız. Bunu yaparken yanlış anlayışlarda mahkum etmesini bilmeliyiz. Geçtiğimiz süreç, bize kitleden kopuk yaşanan her eylemin bir başarısızlık olduğunu gösterdi. Öğrenci Birlikleri'nde yaşanan gereksiz tartışmalar, birçok insanın uzaklaşmasına sebep olurken, kitleden habersiz alınan kararların onlar tarafından ne kadar desteklendiğini gözler önüne serdi. Yaşanan bu tip durumlara karşı tavrımızı aldık ama pratikte geri kalmamız, bazı alanlardaki yanlışlarımız, kitle ile bağlarımızın güçlenmesine engel oldu. Eğer

bunlardan ders çıkarabilirsek bu yıl bağları kuvvetlendirebiliriz.

Bu dönemde Öğrenci Birlikleri'nde çalışabilecek durumda olan insanlarla ilişkiye geçip, Öğrenci Birlikleri'ni geliştirmeli ve çalıştırılmalıdır. Bu, tarafsız olan kitleyi de harekete geçirecektir. Tarafsız kitleye yaklaşımda daha dikkatli olmalıyız. Onların kendilerine güven duymalarını sağlamalı ve bununla onları Öğrenci Birlikleri'nde örgütleyerek ve çalışmalarına katarak başarabiliriz. Öğrenci Birlikleri'nin gelişmesi geri kitlenin tarafsızlaşmasında etkili olacaktır.

Bu arada faşist düzenin içimizde görevlendireceği ajanlar sorunu vardır. Amacımız bunları mümkün olduğunca açığa çıkarıp teşhirini yapmak olmalı. Bu aynı zamanda düzenin teşhirini sağlayacaktır. Bunları, yaptıkları işten vazgeçirmeye çalışmalıyız. Bu da ancak kitle ile onları karşı karşıya getirmekle olabilir. İstisnai durumlarda birebir konuşmalar da etkili olabilir. Bunlara rağmen devam ediyorlarsa; zor kullanıp cezalandırılmalıdır.

Öğrenci Birlikleri'nde geçen dönem yoğun olarak tartışılan ve bizce çok önem taşıyan konulardan biri de; Öğrenci Birlikleri'nde kitle insiyatifini sağlamak meselesidir. Kitlenin kendi kararlarını alması gerektiği kavranmalı ve şekillenmesi buna uygun yaratılmalıdır. Bunu başarabilirsek Öğrenci Birlikleri'nde, kitlenin yabancı olduğu meseleler yoğun biçimde içselleştirilerek kavranır ve siyasetler arasında varolan kısırtışmalarından arındırılabilir. Bu dönemdeki en önemli görevlerimizden biri budur. Öğrenci Birlikleri konusunda tüm insanlarımız anlayışımızı kavramalı, içimizdeki çalışmalarda buna ağırlık vermeliyiz. Bu yönde yine pratikte, süreli kampanyalarla, diğer yapılanmalarla ilişkilerimizi güçlendirmeli, onların yanlışlarını görebilmeli, eleştirmeli, kitleye teşhir edebilmeliyiz. Çıkan yayınları takip etmeye özen gösterip, önem vermeliyiz.

Önümüze koyduğumuz bu hedef, Öğ-

renci Birlikleri'nin merkezileşmesi sorununda çözümün önünü açacaktır. Bindiği gibi geçen dönem bu bağlamda yoğun tartışmalar yaşandı. Bu dönemde de bu tartışmalar devam edecek. Yine biliniyor ki bu tartışmalar tamamen kitleden kopuk yaşandı.

Anlayışımız şudur; tek tek liselerde, Öğrenci Birlikleri'ni niteliğine uygun biçimde kurmak, varolan Öğrenci Birlikleri'ni yine niteliğine uygun hale getirmek, bununla beraber bu Öğrenci Birlikleri'nin delegeleri ile merkezileşmeye gitmek. Birimler kurulmadıkça merkezileşmeye gidilemez. Öncelikle Öğrenci Birlikleri'nin gelişebileceği liselerde bahsettiğimiz niteliğe (kitle ile bağ kurabilmiş, kitlenin kendi kararlarını alabileceği düzeni yaratmış, tüzüğünü belirlemiş, çalışmalarında sürekliliği yakalamış) ulaşmamız gerekiyor. Böylesi bir gelişmeyi yakalamadan merkezileşmeyi savunmak doğru değildir. Şunu belirtelim ki, biz merkezileşmeye değil, Öğrenci Birlikleri'nin henüz net oluşmadığı dönemde "merkezileşmeye" karşı çıkıyoruz. Yoksa hedefimiz bu merkezileşmeyi sağlamaktır.

Kitle örgütlerinin, kitleden kopuk bir merkezileşmeye gitme çabası, onu tamamen kitleden koparmaktadır. Tartışmalara kitle katılmazsa, onların karar almalarında beklenemez. Bu yönde geçen dönem yaşananlar ve gereksede yüksek öğrenim gençliğinin yaşadıkları bize ders olmalıdır. Merkezileşme sorunu kitleden kopuk, siyasetler arası bir tartışma olmaktan çıkmalı, Öğrenci Birlikleri tek tek bu sorunu irdelemeli ve delegeleri ile alacağı kararları Liseli Öğrenci Birlikleri'nde ortaya koyabilmelidir. Bunun dışında bu delegelerin neye göre nasıl seçileceği, nerelerde nasıl toplanacağı yine bu toplantılarda görüşülmeli ve karara vurdurulmalıdır. Geçen dönem kurulan LÖB veya LÖB-GK denen kurumların ise kendilerini merkezi yapı yerine koymaları doğru değildir. Bu kurumlar tüm Öğrenci Birlikleri adına karar alma hakkına sahip değildir.

Yine bu kurumlar içinde yeralan ÖB' ler dahi bir düzene oturmadığı için (delege sorunu her ÖB'de vardır) alınan kararlara tüm Öğrenci Birliği üyelerinin uyması beklenmemelidir. Ancak tek tek liselerde var olan Öğrenci Birlikleri'nde alınan kararlarda demokratik merkeziyetçilik uygulanabilirliğe sahiptir. Bunu savunmalı, bunun sonucunda gelececek Öğrenci Birlikleri'nde bu ilkenin doğru tarzda kavranmasını sağlamalıyız.

Merkezi bir yapının oluşmasını ve etkili olmasını bu ilke sağlayacaktır. Kitleden öğrenmesini bilmeyen, kitlenin öğretmeni olamaz. Bunun dışına çıkmamız sağa veya sola savrulmayı getirir. Öğrenci Birlikleri içerisinde kitlenin karar almasını ve bu kararların anlayışımız çerçevesinde oluşmasını istiyorsak, onların kararlarına uymalı, ancak daha ileri boyuta varması çabasını harcamalıyız. Bugüne kadar uyulmayan ve darbe vurulan mesele bu olmuştur. Kitleye önderlik etme niyetine, onlardan bağımsız, onların kabulü olmadığı halde alınan kararlar dayatılmaya çalışıldı. Sonuçları başarısız olduğu ve defalarca bu durum yaşandığı halde buna devam edildi. Buna engel olmalı, kitlenin insiyatifini (doğru tarzda) sağlamalıyız. Bizim görevimiz Marksiz-Leninizm-Maoizm bilimi süzgecinden geçirip, düzenleyip tekrar onlara öğretmektir.

Liseli gençlik kitleleri bu yıl, yaşadığı sorunların çözümünde, doğru bir önderlik neticesinde olumlu adımlar atacak durumdadır. Faaliyetlerimiz; sadece akademik-demokratik sorunları ortaya koyup çözmek için değil, aynı zamanda diğer sınıf ve katmanların sorunlarının varlığı ve çözümünü noktasında da yürütülmeli, liseli gençliği siyasi-politik açıdan geliştirmeliyiz. Liseli gençliğin toplumla olan bağları bunu sağlamada bir kolaylıktır. Liseli gençliğin faaliyetlerine velileri de çekmeye çalışırken (ki bu kendiliğinden de olacaktır) aynı zamanda velilerin sorunlarına da öğrenciler duyarlı hale

gelmedirler. Esas faaliyetimizin liseli gençlik içerisinde kendi siyasetimizi yaymak olduğu unutulmamalı. Bütün yapacaklarımız buna (siyasetimizin yayılmasına) hizmet etmeli. Kafalar kumlara görülmemelidir. Çünkü biliyoruz ki; liseli gençliğin kurtuluşu ancak ve ancak komprador-patron ağa düzenin yıkılmasına yani devrime bağlıdır. Siyasi iktidar değişmedikçe varolan sorunlar, biçim değiştirerek, özünü koruyarak devam edecektir. Faaliyetlerimizde insanların bunu kavramasını sağlamaya dikkat etmeliyiz.

Liseli gençliğin genel durumunu ve görevlerimizi, anlatmaya çalıştık. Şimdi yapmamız gereken, okullarımızda koyduğumuz hedeflere ulaşma çabası vermektir. Bu çaba yığınla zorlukla karşılaşılabılır, karşılacaktır da ama bunlar bize engel olmamalı, bizi durdurmamalı. Tarihin bize yüklediği sorumluluğun bilinciyle hareket etmeli, geleceğe daha iyi bir yaşam bırakabilecek olabilmenin şevkiyle çalışmalıyız. Faşizmin yaratmak istediği robotlar olmaya karşı çıkıp, yeni insanı yaratmalıyız. Yeni insanı yaratmak, kişinin vereceği çabaya bağlıdır. Kişinin çabası kitle ile kucaklaştıkça anlam bulacak, toplumsal bir güç olarak, cizenlere karşı tek vücut direnebilecek, karşı koyabilecek ve onları devirebilecektir. Kitle ile kucaklaşmayanlar, kendilerini onlardan üstün görenler, hiçbir zaman bu güce erişemezler. Görev bu güce erişmektir. Görev baskıya, zulme, sömürüye karşı koymaktır. Görev zorlukları aşmak, yine aşmaktır. "Hiçbirşey zor değildir, eğer dorukları feshetme cesaretine sahipsen".

- Öz örgütlerimiz olan Öğrenci Birlikleri'nde birleşelim!
- Yaşasın Demokratik Halk Liseleri mücadelemiz!
- Disiplin yönetmeliğine, dayağa ve her türden faşist baskıya hayır!
- Birlik, Mücadele, Zafer!

Avusturya'da gençlik perspektifimiz ve çalışma tarzımız

Gençlik üzerine son 3-4 yıldır çok şeyler yazıldı, çizildi ve perspektifler çıkarılarak uygulamaya konuldu. Ama bunlarda şimdiye kadar pratikte çok başarılı olduk diyemeyiz; hiç birşey yapmadık da demiyoruz. Fakat yürüttüğümüz faaliyeti istikrarlı bir şekilde devam ettiremedik.

Üç yıl önce gençlik komitelerinin kuruluşu ve bu komitelerin ATİK perspektifi düzeyinde, federasyon çatısı altında komisyonlaşması katedilmesi gereken bir yoldu. Ama gerek federasyon önderliğinin zayıflığı gereksede bölge gençlik faaliyetine yeterli önem verilmemesi, akabinde de bölge komitelerinin dağılmasına yol açtı; komisyonlarda yer alan arkadaşların çeşitli nedenlerden dolayı istifa etmesi de eklenince dolay komisyon işlevini yitirdi.

Şimdi görev bu olumsuzluklardan sıyrılıp, gençlik örgütlenmesini tekrar yerine oturtmaktır. Peki bu nasıl olacak? Bıraktığımız yerde hiç bir şey olmamış gibi devam mı edeceğiz, yoksa tikanıkları aşarak daha ileri bir düzeyde, yani hata ve eksikliklerimizden arınarak mı?

Başta şunu iyi kavrayalım; "Gençlik gelecektir ve gelecek gençliğin ellerindedir". Gençlik kendi başına bir sınıf değildir. Kim fazla ilgilenir, kim daha iyi faaliyet yürütürse gençlik ondan yana olur. Gelecek toplumu yaratacak olan kesimdir. Bunun için de devrimin motor gücüdür, kitleleşmenin taze kanıdır. Bu teze kan, gelecekteki güzel günlerin yaratıcısı olan kesimi kazanmak görevi DKÖ (Demokratik Kitle Örgütü) olarak bizimdir. Çünkü DKÖ'leri devrimin birinci basamağı ve devrimin nefes borusu, kan damarıdır.

Gençliği örgütlenmenin özellikle yurtdışında zor olduğunu belirtmek gerekiyor. Yurt dışının özgül koşullarını, burada yetişen nesillerin yapısal durumunu dikkate almak gerekiyor. Onun için örgütlerken çok dikkatli ve hassas olunmalı, onlara uygun bir tarzda yaklaşırken yanlışlara düşülmemelidir; kazandığımız kesimi özellikle siyasi olarak güçlendirmeliyiz. Aksi takdirde geçmişte olduğu gibi gelirler ve giderler.

Çünkü ancak ve ancak siyasi olarak kazandığımız kesim bizdendir. Yoksa gelip-giden değil.

Var olan gençlik kesimini şöyle sınıflandırabiliriz. **Birincisi;** dışımızda olan, hiç ilişkimiz olmayan burjuvazinin etkisinde olan (oyun salonlarına, dans, diskotek vb. yerlere takılan) gençlik.

İkincisi; derneklere gidip gelen devrim taraftarı olan insanlar, ya da folklor oynayan, futbol takımlarında oynayan tiyatro ve benzeri kültürel etkinliklere katılan gençlik.

Üçüncüsü; aktif faaliyet yürüten, faal gençlik. Genel olarak gençliği sınıflandırdıktan sonra yaklaşımımızı ele alalım. Birinci basamaktan olan gençliği ikinci basamağa, ikinci basamaktan olanları üçüncü basamağa, üçüncü basamakta yer alanları daha da ilerilere sevk etmek olmalıdır. Çalışma tarzımızda dikkat edeceğimiz prensip bu olmalıdır.

Gençliği çekmek için araçlar yaratmak, bu araçlar yaratılırken; birincisi aracı iyi kullanmak, ikincisi genç kız ve genç erkeklerin birlikte sosyal faaliyet yürüteceği geniş alanlar yaratılmalıdır. Örneğin, bölgelerimizde futbol takımları var, ama bayan gençliğe yönelik sportif hiç bir faaliyet yok. Bu göz önünde bulundurulmalı, uzun vadede genç bayan arkadaşların sportif ihtiyaçlarına cevap verebilecek araçlar yaratılmalıdır. Üçüncüsü siyasi eğitim çalışmasına çok önem verilmelidir. Yani kazanımda esas disiplinli, az ve öz, sürekli bir şekilde yürüyecek bir komite şeklinde ele alınmalı, katılım ise gönüllülüğe ve disiplinli olmaya bağlanmalıdır. Katılımdaki sayı önemli değildir: Eğitimde esas kıstas devrimci kültür ve ahlakı iyi kavratmak olmalıdır. Bunu yaparken de dayatıcılıktan ziyade ikna eğitim, değiştirme ve dönüştürme şeklinde ele alınmalıdır. Yani hemen başta işte devrimci kültür ve devrimci ahlak budur sende böyle olmalısın şeklinde olmamalı. Bu düzenin onlara getirdiği sorunlar ve sorunların çözüm yolları olarak ele alınmalı ve bununla bağlantılı olarak devrimci kültür ve devrimci ahlak kavratılmaya çalışılmalıdır. Özellikle bu konuda

büyük zaaflarımız var. Derneğin folklorunda, futbunda yıllarca oynayan gençler var. Bunların bir çoğunu hala etkilemiş bile değiliz. Bu bizim biriz da olsa düşündürmelidir. onları derneğe getirmek, şz veya bu faaliyete katmak yetmiyor. Önemli olan onları kazanmaktır. Geçmişte de derneklerimize küçümsenmeyecek sayıda genç gelip gidiyordu. Bunlar siyasi olarak kazanılmadıkları için gelidigi gibi de gittiler. O zaman ATIGF olarak gençlik perspektifimiz yok muydu? Vardı. Bugün yeni bir perspektif icat etmiş değiliz. Var olan perspektifi uygulamaya çalışıyoruz. Bazı derneklerimiz genel perspektifimizi uygularken sağ hatalar yaptılar. Siyasi olarak kazanmaktan ziyade onların derneklerimize gelip gitmeleri veya futbolda, folklorlarda, tiyatrodada oynamaları onlara yetti. Yanlış olan buydu.

Gençliği örgütlerken esasta tüm bölgelerde gençlik komitelerinin oluşması, oluşan bu komitelerin belli periyodlarla toplanması gerekiyor. Bu komitelere dernek ve genelde gençlik faaliyetini yürüten gençler alınmalı. Bu komiteler yerine oturduktan sonra, acele edilmeden, bölgelerdeki gençlik komiteleri, düzenli faaliyet yürüten komiteler olana kadar bu perspektif uygulanmalıdır. Bunun ardından bu komitelerden birer arkadaştan oluşan merkezi komisyon yaratılmalı. Avusturya'daki gençlik faaliyetini, yaratacağımız gençlik komisyonunun sorumluluğu altında yürütmeliyiz. Bugüne kadar oluşan merkezi gençlik komitesi veya komisyonu Avusturya'daki gençlik faaliyetine önderlik etmede yetersiz kaldı.

Birde kuşak sorunu var. Biz esasta sorunun çözümünü, yani Avrupada yaşayan Türkiye'li işçi ve gençliğinin demokratik hak ve taleplerinin tek çözümünün mücadeleye sağlanacağını biliyoruz. Yüzümüz Türkiye devrimine dönük olmakla beraber Enternasyonal dayanışmayı da ihmal etmiyoruz.

NOT:
Bu yazı Avusturya Türkiye'li İşçi Gençlik Federasyonu (ATIGF) Toplantısı sonuçlarından alınmıştır.

MERTER'LI İŞÇİLER:

'Sömürü ve kölelik kaderimiz değildir!'

Merter Sanayi Sitesi'nde tekstil işkolunda çalışan Yeni Demokrat Gençlik okurları adına Ali Şimşek ile Merter'deki işyerlerinin durumu, işçilerin yapıları, istemleri ve yaşantılarına bakış açıları hakkında görüştük:

YDG- Merter'in genel durumunu anlatır mısınız? Hangi koşullarda çalışıyorsunuz?

Ali- Gözlemime göre, Merter'deki işyerleri (150-200 kişilik veya daha fazla) birkaç işletme dışında çoğunlukla 15-25 arasında işçinin çalıştığı küçük atölyelerden oluşuyor. Genel olarak 60-70 bin kadar işçinin 500-600 kadar işyerine bölüdüğü bir tablo ile karşılaşılıyor.

Tüketime yönelik montaj sanayinin tipik bir yansıması olarak Merter Bölgesi'nde üretim hafif sanayiye dayanmaktadır. Ve daha fazla ucuz emek elde etmek için genelde kadın, çocuk ve genç işçilerin emeklerinden yararlanılmaktadır. Bu işçiler en ilkel, en çağdaş, deyim yerindeyse Ortaçağ'dan kalma koşullarda çok az bir ücretle, oldukça uzun bir zaman dilimi içerisinde yüksek bir tempoyla çalıştırılmaktadırlar. İşçi sınıfının en vazgeçilmez ve en basit olması gereken haklarından biri olan sigorta kurumundan dahi yararlanamıyoruz. İşyerlerinin çoğu ya sigortasız ya da göstermelik ödenmeyen bir sigortayla işçi çalıştırmaktadır. Orta ölçekli işletme grubuna giren işyerlerinde SSK hakkı olsa da genelde faydalanılmıyor. İşveren buraya bir işçi alacağı zaman neredeyse kırk kırk yarıyor. Oyle ki işe girecek olan işçinin askerliğini yapmış olup olmamasından, ikametne kadar herşeyini bizzat patronlar kendileri araştırıyorlar.

Merter işçisi, gerek işverenin işçiyi sınırsız işten atabilme hakkından, gerek işyerindeki ilkel çalışma koşullarından gerekse işçilerin genç olmasından - yetişkin bir işçi kadar sorumluluk altında olmamasından- kaynaklanan sebatkâr olmayan tutumlarından dolayı sürekli Merter içerisinde, aynı işkolunda başka başka işyerinde doluşmaktadır.

Bu bölgedeki genç işçiler sınıf bilincinden çok uzakta ve önemli ölçüde yoz, arabesk, lümpen kültürün etkisi altındadır. Genç işçi arkadaşlar, buralarda genel sorunlara karşı duyarlı olmayı kendi işyerlerindeki sorunlar karşısında bile hemen hemen tepkisiz gibidirler. Oyle ki sınıf içerisinde kendiliğinden bir bilinç olan sendikalar bilince bile sahip değildiler.

Ama buldukları bölgede yoğun sınıfsal çelişkiler olduğundan, bunları bilince çıkarmaları sağlanırsa örgütlenmeye açık bir yapıları da vardır. Nitekim zaman zaman tepkide göstermişlerdir. Örneğin, Banko Tekstil işçileri ve Beta Espadril işçilerinde vb. olduğu gibi. Ancak işletmelerin küçük ölçekli olması nedeniyle yaygınlaşmadan boğulup gitmiştir.

İşçilerin sorunlara tepkisiz kalmasının ya da cılız, hemen boğulan tepkiler göstermelerinin sebebi sınıfın küçük parçalara bölünmüş olması ve kendilerini yönlendirebilecek önemli bir örgütlenmenin olmamasıdır.

YDG- İşçilerin sorunlarına duyarlı olmasının nedenini açıkladın ancak biraz daha açabilir misin?

Ali- Öncelikle şunu belirtmek gerekir ki, Merter sanayi bölgesinin kuruluşu egemen sınıfların yozlaştırma ve

Öncelikle işyerlerinin işyeri komiteleri kurulmalıdır. Sonra bu işyeri komitelerini bir araya getiren bir çatı örgütü oluşturulmalıdır. Böylece yüzlerce küçük işletmeye bölünmüş olan sınıfın gücü biraraya getirilecektir.

depolitizasyon bombardımanının yoğun olarak yaşandığı 1980'li yıllara denk düşüyor. İşçiler de devletin yozlaştırma çalışmalarından büyük ölçüde paylarını almışlardır. Buna ek olarak sendikaların buralarda çalışmak istemeyişi ve devrimci hareketlerin bugüne kadar doğru bir politika tebsit edip ona göre ciddi, çalışma yapamamaları sonucu bugünkü tablo ortaya çıkmıştır.

YDG- Sendikaların ve devrimci hareketlerin çalışmaları konusundaki gözlemlerinizi genel hatlarıyla anlatabilir misin?

Ali- Merter'in kurulduğu yılları, 80'lere denk geldiğini söylemişim. O dönemlerde varolan Türk-İş, Tekstil Sendikası'nın "Sınıflı örgütlemek" diye bir kaygısı olmamıştır. 92 yılında da yeniden tüzel kişiliğini kazanan DİSK'in de daha çok işkolu barajını aşmak diye bir derdi olduğu için Merter'de hiçbir örgütlenme çalışmasına girmemişlerdir. DİSK diğer bazı bölgelerde Türk-İş'ten daha olumlu bir takıma tavırlara girmiş olsa da bu onun sınıfın sendikası olduğunu göstermez. Bir sınıf sendikası sınıfının çıkarları doğrultusunda hareket eder. Oysa bu sendikalar sınıfın mücadelesini ilerletmek yerine kendi çıkarlarını ön plana çıkarırlar. DİSK'in bu kısmi olumlu tutumu bile onun işkolu barajını aşabilmek için Türk-İş'ten daha iyi görünerik işçi sınıfı içerisinde taban bulabilme kaygısındanadır. Nitekim DİSK'e bağlı işkolu barajını aşan bir çok sendika, barajı aştıktan sonra sınıf düşmanı tutumlarını gösterdiler.

DİSK'de, Türk-İş'de 70 bin civarındaki işçinin 500'den fazla işletmeye bölünmüş olması nedeniyle ortaya çıkacak olan sorunlarla uğraşmak istemiyor. Konfederasyonların neden burada çalışmak istemediğini de şöyle açıklayabiliriz. Birincisi tek tek atölyelerde çıkabilecek karmaşık sorun-

larla uğraşmak istemiyorlar. İkincisi, tek tek atölyelerden gelecek işçi aidatının dişe dokunur bir miktara ulaşamayacağını düşünüyorlar. Bunlardan daha da önemlisi Merter'de çalışan işçilerin büyük bir kısmının genç olması ve gençliğin yapısından dolayı dinamik, sorgulayıcı olması da onları ürkütüyor.

Bunun yanında her ne kadar bazı devrimci hareketler yayın organlarında sıkça Merter'de güçlü olduklarını anlatsalar da özünde devrimci hareketlerin doğru ve ciddi bir çalışması, olmamıştır. Zira kendisini devrimci diye tanımlayabileceğimiz kitle Merter'de çok cılızdır. Bu grupların eğer sözünü ettikleri sayıda insanları ve o denli yoğun çalışmaları olmuş olsaydı şüphesiz görüntü bugünden çok daha farklı olurdu. Biz bu gerçek karşısında umutsuzluğa kapılmamalı, eksiklerimizi ve hatalarımızı bilerek oradaki işçilerin sorunlarına ve taleplerine uygun politikalar üretmeliyiz. Aksi takdirde biz de kendimizi kandırılmış oluruz.

Sonuç itibarıyla ne devrimci örgütlerin ne de sendikaların örgütlenmelerinde ciddi bir örgütlenme çalışması olmamıştır. Bundan dolayı da Merter işçisi birleşme, mücadele etme, hak alma savaşında herhangi bir araca sahip olmadığından önemli bir noktaya ulaşamamıştır.

Devrimci ve komünist faaliyetin olmadığı Merter'de, gerici- milliyetçi kesimler işçi gençliğin bir kısmını cumma namazlarına toplayarak örgütlemeye çalışmaktadırlar.

YDG- Merter'deki işçiler devrimci hareketlere nasıl bakıyor?

Ali- Gerici propagandanın etkisinde kalan işçi kesimi devrimci örgütleri terör örgütü olarak görmektedir. Doğu Avrupa ülkelerindeki son gelişmelerle beraber sosyalizm ve beraberinde devrimciler önemli ölçüde prestij yitir-

mişlerdir. Örneğin, ailesi demokrat olan ve bundan dolayı, demokrasi mücadelesine biraz daha yakın olan bir arkadaşla sohbet ederken devleti, benzer noktalarda eleştirmiştik. Ama söz devrimci mücadele noktasına gelince arkadaş devrimci düşüncelere karşı bir güvensizliği olduğunu da şu sözlerle ifade etmişti: "Devleti eleştiriyoruz ama kendi düşüncelerimize de güvenemiyoruz ki." İşçilerin büyük bir kısmının devlete bilinçsiz bir tepkisi olmasına rağmen devrimci mücadeleye karşı da belli bir güvensizlikleri var. Güvensizliklerinin nedeni 12 Eylül sonrası yaşanan apolitikleştirme bombardımanı ve Doğu Avrupa ülkelerinde yıkılan revizyonist iktidarların (halkın gözünde bunlar sosyalist ülkelerdi) yarattığı olumsuz ruh halidir. Tabii ki burada ciddi bir çalışma yapıldığında bu durum değişecektir.

YDG- Peki sence bu insanlar hak alma mücadelesine nasıl kazanabilir?

Ali- Özelden Merter sorununa kendi alanımdan bakmak istiyorum. Karşımda şöyle bir tablo var. 60-70 bin kadar işçi 500-600 kadar küçük işletmeye dağılmış. Öncelikle bir site de örgütlenmenin bir fabrikada örgütlenmekten farklı olan yanlarına değinmek lazım. Bu küçük işletmelerde tek tek sendikal mücadele, hak alma mücadelesi, başarıya ulaşamayacaktır. Aynı zamanda ses de getiremeyecektir. Bunun örneklerini de vermiştik. İşçilerin bölünmüş olmasından dolayı sendikalar da işçileri ciddiye almıyor. Sendikalar çalışsa bile sarı sendikaların işçi sınıfına birşey veremeyeceğini ya da daha doğrusu gelecek vaad edemeyeceğini biliyoruz. Burada devrimci sendikal bir örgütlenme şart. Ama durumu çok iyi incelemeliyiz. Çünkü sürekli yer değiştiren Merter işçisi örgütlenme açısından bir dezavantaj da yaratıyor. Bu olumsuzlukları aşmak için ne yapılabilir? Bu soruyu cevaplamak gerekiyor. Bana göre öncelikle işyerlerinde işyeri komiteleri kurulmalıdır. Sonra bu işyeri komitelerini biraraya getiren bir çatı örgütü oluşturulmalıdır. Böylece yüzlerce küçük işletmeye bölünmüş olan sınıfın gücü biraraya getirilecektir. Aynı zamanda uzlaşmacı sarı sendikaların Merter'e girmekte zorlandıkları ekonomik temelleri olan kaygıları da aşılmış olacaktır. Sarı sendikalar genç işçilerin süreçte sınıf bilinci almaları riskini uzun vadeli bir sorun olarak görecekları için ekonomik sorunların kalkması, onları işyerlerinde örgütlenme kararı almaya da itecektir.

Ben yoz, sarı sendikaların dönüştürülmesi, devrimcileştirilmesi ve bir mücadele silahı olarak kullanılmasını için yoğunlaşılacak önemli işçi mevzileri olduğunu düşünüyorum.

İşyeri komiteleri oluşturulduktan sonra bu tür sendikalarda çalışmanın zemini de yaratılmış olacaktır. İşçilerin kendi öz örgütlenmelerine dayalı olarak sendikaya yapacakları bütün müdahaleler etkili olacaktır. İşyeri komitelerinin özellikle toplu sözleşme döneminde işçiyi satmaya çalışan sendika kodamanlarının önüne nasıl etkili bir set çektiği birçok yerde yaşanmış örneklerdir. İşyeri komiteleri oluşturulurken ve sendikal çalışma başlatılırken devrimci grupların tabandaki işçiyi yaklaşımı dar grupçuluktan, fırsatçılıktan, kısa vadeli he-

saplardan uzak olmalıdır. Bu nokta çok önemlidir. Özellikle komünist işçilerin tabana ve diğer devrimci grupların taraftarı olan insanlara karşı kavrayıcı, birleştirici ve ortak paydaları öne çıkaran bir yaklaşımı olmalıdır. Komünist işçilerin grupçuluktan uzak bir tutumlarının olması, uzun vadeli siyasal hedefler açısından olması gereken bir şarttır.

YDG- Merter işçisinin örgütsüzlüğünü aşması için başka neler yapılabilir?

Ali- Öncelikle dernekleşmenin epey yararı olacağını düşünüyorum. Şu an doğrudan tekstil işçisinin sorunları ile ilgilenen bir dernek yok. Onun için dernekleşme mutlak bir zorunluluktur. Çünkü bir dernek işyeri komitelerini oluşturma aşamasından olsun, sendikalaşma çalışmasından olsun dağıtık Merter işçisini bir araya toplamakta yakınlaştırıcı bir araç olacaktır. İşyeri komiteleri için yukarıda belirttiğim grupçuluk vb. yanlış yaklaşımların dernekleşme aşamasında da yaşanmaması şarttır. Kitlelilik amaçlanıyorsa bu nokta çok önemlidir. Dernekleşme geniş katımlı, üretici bir faaliyete dönüşürse sendikalaşma mücadelesininde önünü açacak ve kolaylaştıracak. Devrimci sendikal sınıf anlayışının geri bilinçli işçilere daha sendikal kurumlaşma oluşmadan kavratılması (dernek yoluyla) uzun vade de çok yararlı sonuçlara yönlendirecektir. Merter'deki işçi kitlesine bir mücadele geleceği ve birikimi bırakabilmenin yolu da öncelikle kurumsallaşmaktır, böylesine sistemli ve planlı çalışmadan geçiyor. Dernek sınıfı eğitilmesi yolunda önemli bir araç olacaktır.

YDG- Merter'deki günlük çalışma koşullarını bize anlatır mısınız?

Ali- Sağlık koşulları çok olumsuz. Havalandırma yok. Temizlik sorunumuz çözebileceğimiz banyo-lavabo gibi zorunlu ihtiyaç maddeleri yok ya da çok yetersiz. Özellikle yazları su sorunu oluyor. Çünkü genellikle sular akıyor. Kışın ise başka bir sorun datıyor. Bu da ısınma sorunu. Çoğu işyerlerinde kalorifer, soba yok. Bir başka sorun da yemek sorunu. İşçilerin yemek ihtiyacı yemek fabrikalarından ya da çevredeki lokantalardan temin ediliyor. Tabii ki mümkün olan en ucuz yemek işçiyi sunulduğundan (kesin olarak bilmiyorum en çok tabldot 9 bin lira civarında olmalı) sağlık koşullarına uygun olmayan yemekler yeniliyor. Bazen zehirlendiklerimiz bile

oluyor. Ben şahsen birkaç kez bu olayı yaşadım. Bunları işverenle konuştüğümüzda ise değiştireceğini söylüyor ancak bu lafta kalıyor. Günde üç defa mola veriliyor. Öğlen yemek molası (yarım- ya da bir saat), iki defa da çay molaları (saat sabah 10'da ve 16'da olmak üzere on ile onbeş dakika arası değişiyor.) Çalışma saatleri ise çok uzun. Sabah 8.30'dan akşam 19.00'a kadar. Hemen hemen her akşam da zorunlu fazla mesai var. Fazla mesai ücretleri %50 zam üzerinden veriliyor. Genellikle milli bayramlarda mesai oluyor. Dini bayramlarda böyle uygulamalar pek olmuyor. Çünkü dini bayramların halk içerisinde ve gelenekleşmiş bir yapısı var. Aslında bayram günleri ve pazar günleri mesai ücretinin %100 olması gerekir, bu hak da gaspediliyor.

YDG- İşçilerin birbiriyle ilişkileri nasıl? Özellikle bayan-erkek işçiler arasında ilişkileri merak ediyoruz.

Ali- 5-10 kişilik çok küçük atölyelerde birbirini çekememezlik vs. olurken daha büyük yani 15-25 kişilik atölyelerde bu durum yok. Ama erkek egemen kültürünün hakim olduğu ülkemiz yapısının bir yansıması olarak, tekstil işçisi bayanlara genelde olumlu bakılmamaktadır. Kadın tekstil işçilerinin emeği, ucuza satın alındığı gibi, kadınlar cinsel tatmin aracı olarak da

görülmüyorlar. Kadın işçilerde bu duruma bir tepki olmasına rağmen bu tepki dışı vurulmamaktadır. Kadın işçiler genelde toplumun onlar hakkında binlerce yıl içerisinde yarattığı güçsüz, zayıf olduklarına dair önyargıları kabulleniyorlar. Ahlak, baskılar bu kabullenışı kolaylaştırıyor. Erkeklerin kendileri hakkında konuşmalarını pek ciddiye almıyorlarmış gibi görünürler. Sorunlarına ciddi olarak eğildiğimizde ise tepkilerini dile getiriyorlar. Fakat yapılması gereken bu tepkilerini doğru yere kanalize ederek, sorunların gerçek nedenini ve çözümünü onlara göstermektir.

YDG- Çalışan insanların özelliklerini belirtirken, kadın çocuk ve genç işçiler demiştin. Zannedersen bu çocuk işçiler çirak olarak alınanlar. Biraz da bunların durumundan bahsedersen misin?

Ali- Çirak olarak alınanlar elişişi, ortacı diye adlandırılır. El işçilerinin yaş ortalaması çok küçüktür. Öyle ki ilkokulu henüz bitirmiş ya da hiç okumamışlardır. Ortalama 15-16 yaşına kadar bazen de daha fazla bir süre elişçiliği yaparlar. Şu an 1 milyon-1 milyon 200 bin lira civarında maaş alıyorlar. Bir çırağın ustalasma ise tamamen kendi çabasına bağlıdır. Çünkü işyerlerinde ona ustalasma için özel bir imkan tanınmaz. Öğlen yemekle-

rinde ya da çay molalarında makineye oturmaya çalışır. Ve az bir şey öğrenince de o işyerinde çıkarak başka bir işyerine overlokçu olarak gider. Orada fazla işe yaramadığı için çıkarıldığı zaman da başka bir yere gider. Böylece ustalasmaya çalışır. Çirak yasaında yapılan değişikliğe göre çiraklık yaşı yirmi üçe çıkarıldı. Böylece çiraklardan sağlanan azami sömürü daha da yükselecektir.

YDG- Peki genç işçilerin durumu nasıl?

Ali- Genç işçileri genel olarak üç gruba ayrabiliriz.

1-Demokrat olanlar: Genelde demokrat ailelerin çocukları olup, olaylara karşı biraz daha duyarlıdır. Ama sınıf bilincinden yoksundur.

2-Genç işçilerin çoğunluğunun oluşturduğu bu grup arabeskin yoğun etkisi altındadır. Yaşam biçimlerini bu kültür belirler. İşyerinde çalışırken, bol bol arabesk müzik dinlerler, boş zamanlarında ise maça ve kahveye giderler. Ancak onlarla iyi bir diyalog kurulduğunda gerçekleri gösterebilmek oldukça kolay olmaktadır. Buna rağmen çoğunlukla yavaş ilerleme kaydeder.

3- Tamamen gerici propagandanın etkisi altında kalanlar.

Ciddi bir çalışma ve doğru bir politika bu genç işçilerin özellikle ilk iki grubu örgütlü biçimde hak alma mücadelesine kanalize edilebilir.

YDG- Arabesk müzikten bahsettin. Tamamen arabesk müzik mi dinleniyor?

Ali- Genellikle arabesk müzik dinlenmesine rağmen, Türk pop müziği de dinleniyor. Bunun yanında Ahmet Kaya gibi özgün müzik yaptığı sanılan çeşitli sanatçılarda dinleniyor.

YDG- Sözlerimizi noktalarken Merter işçisine nasıl seslenmek istersin?

Ali- Merter işçisinin sorunlarının çözümü ancak Merter işçisinin birleşip hak alma ve sınıf mücadelesine dönerek sarılmasıyla mümkündür. Bugün bulunduğumuz yerin çok daha ilerisinde olmak zorundayız, sadece ekonomik, sendikal mücadele sorunlarımızı çözmekle mesafe katedemeyeceğimize bir basamaklıdır. Sorunlarımızın kökten çözümünün ilk etapta Demokratik Halk İktidarı ile sağlanacağını bilince çıkarmalı yürüttüğümüz mücadeleyi bu perspektifle ele almalıyız.■

Banko Tekstil işçileri mücadele içinde pişiyor!

Banko Tekstil işçileri, işverenin yasadışı lokavt kararı üzerine, yaşadıkları süreci dergimiz muhabirine anlattılar.

Pazartesi günü işyerine geldiğimizde işyeri tamamen boşaltılmış bir vaziyettedir. Bant şeflerini aradık, bant şefleri bize işyerinin soyulduğunu söyledi. İşçi arkadaşlar ilk aşamada buna inandılar. Ben arkadaşlara "bant şeflerinin anlattıkları şeyler düzmedir; bu olay yasadışı bir lokavt, açıkçası işverenin yapmış olduğu bir gasp olayıdır" dedim. "Bize yapılan bu haksızlığı bütün Türkiye'ye duyurmalıyız, hakkımızı aramalıyız, hakkımızı alabilmek için bütün duyarlı insanları, yapacağımız eylemlerde bize destek vermeye çağırmalıyız" dedim.

Daha sonraki aşamada işçi arkadaşlarla beraber eylemlerimize başladık. Eylemlerimize 150 kişilik bir işçi kitlesiyle yaptık. Pazartesi günü 18.30'da işyerini işgal ederek başladık. Salı günü Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının Aksaray'daki Bölge Temsilciliği'ne kadar yürüyüş yaptık. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Bölge Temsilciliği önünde basın açıklaması yaptık.

Aynı gün Merter'de 4 saati aşkın bir zaman süren slogan ve alkışlı protesto yürüyüşü yaptık. Yürüyüş Güngören Polis Karakolu önünde başlayarak Merter Camisi, DİSK Tekstil-İş Sendika binası önüne kadar sürdü. Yürüyüş boyunca 50'yi aşkın bir işçi kitlesi sloganlar ve alkışlarla bize destek verdiler. "İşçiyiz

hakkımız kazanacağız", "hak verilmez alınır", "Bugün bize yarın size", "Yaşasın halkların kardeşliği", "Kırlı savaşta son" sloganlarını attık.

Merter işçisi işyeri önünde halay çekerken ve türkü söylerken bize katılarak ve ayrıca maddi yardımda bulunarak, desteğini sundu. Araştırmalarımızı daha geniş çaplı olarak sürdürebilmek ve maddi sıkıntıya uğramamak için küçük gruplar halinde Merter Tekstil piyasasına dağıldık. Şu anda işsiz kalan arkadaşlarımızı başka tekstil firmalarına yerleştirmeye çalışıyoruz. Eylemliliğimiz boyunca sürekli bölge polisi tarafından baskı altında tutulduk. Polisler bize "Dağılmanızı ve hiçbir şey elde edemeyeceğinizi" söylediler. Sonradan bölge polisinin, işyerinde yağmalama yapıp, işyerinde kalan defolu giyim eşyalarına el koyduğunu öğrendik. Zaten işyerinde defolu giyim eşyalarından başka birşey kalmamıştı.

Yaptığımız araştırma sonucunda işverenin yaptığı yasadışı lokavt eylemini engelleyebilecek hiçbir yasa olmadığını öğrendik. Girdiğimiz bu eylemlilik sürecinde sıradan işçi arkadaşlarımızı bile belli ölçüde politize olduk. Polisin, Çalışma Bakanlığının, mevcut yasaların, boyalı basının, bize karşı tutumunu hep beraber gördük. En azından dostumuzu, düşmanımızı beraber tanıdık. Daha önce sendikal örgütler-

den korkan hatta yasadışı zanneden bazı arkadaşlarımız bile sendikamızın ne kadar gerekli birşey olduğunu anladılar. Şu anda eylemliliklerimize kısa bir süre ara verdik. Eylemliliklerimiz bundan sonra da sesimizi duyurmak ve kamuoyu oluşturmak için tüm gücümüzle devam edeceğiz.

Bölgemizde bugüne kadar işçiler arasında yeterli bir örgütlenme çalışması yapılmadı. Ne sendikalar, ne de devrimci anlayışlar tarafından yapılan çalışmalar istenilen düzeyde olmadı. İzlenen yanlış politikalar, faydacı yaklaşımlar sonucunda işçiler yer yer soğutuldu. Şunu rahatlıkla söyleyebiliriz bir iki insan kazanılmış olsa da bunun karşısında beş yüz insan kaybedildi. Eylemliliklerimiz süresince aynı faydacı yaklaşımlara biz de maruz kaldık. Biz işçilerin yaptığı bu eylemliliği kendilerine mal etmeye çalışanlar oldu. Biz bu tür yaklaşımları kıymıyoruz. 70'li 80'li yıllardan devraldığımız bu hastalıklı anlayışlardan vazgeçmeli ve süreci iyi tahmin edip ona göre bir çalışma belirlemeliyiz. Çalışma yürütülen alanın özellikleri ve insanların siyasi seviyeleri özenle kavranmalıdır.

Ben varolan sendikal örgütlerin bizim sorunlarımızla ilgilenmemesini; kendi çıkarlarına uygun olarak hareket etmelerini, çıkarlarını ön planda tutmalarına ve sınıf sendikası olmamalarına bağlıyorum.■

Marksizm-Leninizm-Maoizm perspektifiyle, süreci halk savaşı yolunda kazanca dönüştüreceğiz!

Tek taraflı ilan edilen ateşkes sürecinin bozulmasının ardından T. Kürdistan'daki savaş giderek boyutlanıyor. TC her geçen gün biraz daha büyüyen ulusal ve sınıfsal mücadele karşısında tutunamıyor. İnsanların sorunlarına çözümler üretmek, açılmış demokratik çözümler yerine, faşist diktatörlük genel karakteri gereği daha fazla baskı, daha fazla katliam ve şiddet metodlarına başvuruyor. Bir ulusun ulusal özgürlüğünü elde etme mücadelesine ve sosyal kurtuluş için savaşan halk ordusu gerillalarına topyekün savaşla cevap veriyor. Gerilla savaşı karşısında büyük bir telaş ve korkuya kapılan TC tam bir kaos halindedir. 12 Eylül sonrası geçen on dört yılın ardından soruna ilk günkü mantıkla bakmaktan vazgeçmiş değildir. Asker postalları ile her şeyi ezileceğine iyice inanan devlet bu kez umduğunu bulamamanın şaşkınlığını yaşıyor. Ayağa kalkmış bir ulusun kurtuluş mücadelesi ve yükselen işçi-memur hareketi karşısında derin bir zavallılık örneği sergiliyor, daha fazla şiddete başvurması zayıflığının dışa vurmasıdır. Giderek derinleşen ve kendisini dibe çeken bir girdabın dalgaları arasında, emperyalist efendilerinin talimatlarıyla kurtulmaya çalışıyor. Yakın bir zamana kadar "Kürt realitesini" dahi kabul etmeyen TC. "Dağ Türk'ü" yutturmacalarıyla örtbas etmeye çalıştığı Kürt ulusal mücadelesini bu gün "birlik ve beraberlik" şarkılarıyla dindirmeye kalkışıyor. Sürdürülen kirli savaş sadece Kürt ulusunun değil, başta Türk ulusu olmak üzere Türkiye'de ki çeşitli milliyetlere mensup tüm insanların sorunu haline gelmiştir. TC kirli savaşa akıttığı milyarlarca doların faturasını işçiköylü ve memur tüm halka çıkarmaktadır. Duma helikopterleri, F-16 savaş uçakları, 50 librelilik bombaları, yüzbinlerce asker, polis, özel tim ve korucuları ile devletin Kürdistan'da sürdürdüğü kirli savaş ülkenin tamamını derinden etkiliyor. İşçi-memur ücretlerine yapılan zamdan tutunda enflasyonun çığınca yükselmesine değin her şeye damgasını vurabiliyor. Dış denge açığının giderek büyüdüğü, aldığı kredilerin faizini bile ödeyemeyeceği bir duruma geldiği bu süreçte TC, ısrarla sürdürdüğü kirli savaşıyla, gerilla mücadelesi karşısında başarısızlıktan başka hiçbir şey elde edemiyor. Kirli savaş, eğitimden- sağlığa, altyapı yatırımlarından, çalışanların maaşına kadar her alanda olumsuzluk yaratmaya devam ediyor. TC'nin soruna en ılımlı yaklaştığı dönemin "Kadife-el" olarak değerlendirilen T.Özal dönemi olduğu iddialarını ciddiye alırsak şiddet ve katliam politikasının hangi düzeyde olduğu rahatlıkla görülecektir. "Demir-el" politikasının devreye sokulduğu bu günlerde ise Çiller'li DYP-SHP koalisyon hükümetinin soruna "daha fazla savaş" metoduyla yaklaştığı gözlenmektedir. "Terörist" ile "vatandaş" ı ayırt ettiklerini ve "teröriste şiddet, vatandaşa şevkat" anlayışıyla sorunu çözeceklerini söyleyen taze(!) hükümetin "şevkat anası" Çiller ile "Evet" cisi İnönü, kendilerinden önceki diğer iktidarların en berbat

kopyaları olmaktan öteye gidememekte oldukları.

ABD vatandaşı Çiller her fırsatta masasına vurduğu yumruğuyla ne kadar "sert" bir iktidar olduklarını ispat etmeye çalışıyor. Sosyal demokrat partilerin en berbat karikatürü sayılan SHP ise iktidar ortağı olmanın sağladığı avantajlarla cebini doldurmaktan başka hiçbir şey düşünmüyor. İyi bir düzen partisi olarak, devrim mücadelesinin karşısında yerini alıyor ve yığınları aldatarak faşizmin sadık bir uşağı olduğunu açıkça ortaya koyuyor. Demokrasi havariliği yerini canı bir cellatlığa bırakıyor. Kokuşmuş düzenle birlikte tarihin çöplüğüne doğru ilerliyor.

ABD destekli Çiller'in önce DYP Genel Başkanlığı'na oradan da Başbakanlık koltuğuna geçişi ile Türkiye'de oldukça ilginç siyasal ve ekono-

raatları sonucunda 400 bin işçiyi işten atan, açlık, yoksulluk ve katliamlarla ülkeyi enkaza çevirenler kendileri değilmiş gibi Demirel-İnönü hükümeti hakkında laf edebilmekte ve o dönemi eleştirebilmektedir. Başarılarına yeni bir halka (!) daha eklemek üzere "Kürt" sorununa el atmayı ülkenin geleceği açısından şart gören Çiller bütün kuralları çiğneyerek adımlarını atmaya başlamıştır.

Başbakan oluşunun daha ilk günlerinde generallerce "ziyarete" uğrayan Çiller, ne hikmetse tamda bu süreden sonra birden bire vatan-millet naralarıyla, terörün kökünü getirmek için yoğun bir çaba içerisine giriyor. Ancak bu kez yalnız değil. Zira kendisini ziyaret eden generaller "Bu Kürt belasını ortadan kaldırmamız için bize tam bir siyasi destek vereceksiniz ve diğer partilerle görüşerek onlarda ikna ede-

düğü bir ülkede bayan başbakan olmanın tek avantajı ortalığı "yumuşatması"dır herhalde...

ABD talimatı üzerine genarellerin ziyaretinin hemen ardından bacı Çiller parlamentoda bulunan tüm partilerin liderlerine ani bir ziyaret gerçekleştiriyordu. Topyekün savaşın giderek şiddetlendirileceği ve katliamların daha da boyutlandırılacağı bir süreci açmaya çalışan TC işleyeceği yeni suçlar karşısında hiçbir muhalefete izin vermemek gibi bir kararlılık içinde görünüyordu. Ö.Gündem gazetesince de "Çiller muhalefet susturma turunda" başlığı ile verilen haber şöyle:

Başbakan Çiller Kürt sorunu konusunda destek almak için siyasi parti liderleriyle yapmayı planladığı görüşmelere başladı. Çiller dün ANAP lideri YILMAZ, RP lideri ERBAKAN, MHP lideri TÜRKES ve CHP lideri

Parlamento, generallerin iktidarını komik bir biçimde gizlemeye çalışan renkli bir perdeden başka bir şey değildir.

mik bir süreç başlamış oldu.

13 Haziran 1993'de işbaşına gelen ABD vatandaşı "bacı" Çiller, Türk siyaset tarihine ilk bayan Başbakan olarak geçmenin yanı sıra aynı zamanda en yetersiz ve anlaşılmaz Başbakan olarak da geçmiştir. Birbirlerinden bağımsız günlük ve sıradan düşünceleriyle ne denli "yaman" bir Başbakan olduğunu ispatlamaktadır. Koyu bir ABD hayranı olan Çiller Başbakanlık koltuğuna ABD nin onayı ve çabalarıyla oturmuştur.

Hollanda'da yayınlanan "DE WOLKSKRANT" adlı gazetenin 12 Haziran 1993 tarihli bir haberinde "Çiller ABD Dışişleri Bakanı Christopher'in desteği sonucu DYP Genel Başkanlığına seçildiği yorumu yapmıştır. Zaten DYP kongre sonuçlarının açıklanmasına bir saat kala ABD başkanı Clinton'un, Çiller'i arayarak Başkanlığını kutlaması da bunun iyi bir ispatıdır. Kendisini Demirel döneminde ekonomiden sorumlu bakan olarak gösteren Çiller, 500 günlük ic-

ceksiniz. Zaten başbakan seçilmenizin nedeni de budur. Yoksa biz daha önce de 3 kez yaptığımız gibi gelir ve bizzat ülke yönetimine otururuz" demişlerdir. Hoş generallerin gelip bizzat ülke yönetimine oturmalarına hiç mi hiç gerek yoktur. Çünkü bir benzeri daha olmayan MGK zaten ülkenin yönetiminden hiç ayrılmamıştı ki. En fazla parlemontuyu feshedebilir açıkça askeri bir dönemi başlatabilirlerdi. Parlamento hiçbir işe yaramamasına rağmen halka karşı iyi bir "vitrin" di. Ama yine de bu uygulama halka ve batılı kamuoyuna karşı iyi bir sonuç vermeyecekti. Ulusal ve uluslararası düzlemde göğüslenmesi zor ve ağır sonuçlara yol açabilirdi. Ticari açıdan düşünülecek olursa bile iyi bir durum olmayacağı görülebilir. Kendisini seçtiren ABD'de onu askerlerle daha iyi çalışabilecek biri diye seçtirmemişti. Asker ve sivillerin açıkça kol kola girerek halka karşı başlatacağı yeni katliamlar için doğrusu iyi bir vitrindi. Günde ortalama 30 insanın öl-

BAYKAL ile görüştü. Görüşmelere işleri bakanı GAZIOĞLU ile devlet bakanları GÖLHAN, CEVHERİ ve TEZ'de katıldı.

YILMAZ sorunu "sanki hükümetmiş gib hissettiklerini" söyledi. Erbakan Çiller'e 12 maddelik bir metin verdiklerini bildirirken, Baykal "terörle mücadeleyi demokrasi ve hukuk kuralları içinde olması koşullarıyla" destekleyeceklerini belirtti. Türkeş ise "terörü önlemek için TÜRKİYE GÜVENLİK ARAŞTIRMALARI KURUMU" kurulmasına ilişkin yasa tekniki hazırladıklarını hatırlattı. (13 Temmuz 1993. Ö.GÜNDEM)

Bu olaydan iki gün önceki brifing konusunda açmayı gerekli buluyorum. İlginçtir, "Basına askerlik çağrısı" başlıklı haber şöyle: "ÜLKE BÜTÜNLÜĞÜ" konulu brifingde "Terör konusunda desteğin artırılması" istendi. (11 TEM. 1993 Ö.GÜNDEM.)

Genel kurmay, basına ve bakanlar kuruluna son olaylarla ilgili olarak birer brifing verdi. Ordu "basından açık

destek aldı" Genelkurmay Başkanlığı dün önce Başbakan Çiller ve Bakanlar Kurulu'na, ardından da çeşitli basın yayın kuruluşlarının sahip ve yöneticilerine "Terör ve Medya" konusunda verilen brifingle basının "terör" propagandasına alet olmamasını "istedi." Özgür Gündem ile Aydınlık gazeteleri birifinge çağrılmadı. Genelkurmay 2. Başkanı Org. Fikret Küpeli, birifingün açılış konuşmasında "Terörle mücadele, Türkiye'nin topyekün mücadelesidir. Mücadele verenler için sizlerden açık destek istiyoruz" derken, Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Erdal İnönü' de "sizden yardım istiyoruz. Bunu bende istiyorum. Güvenlik güçlerinin moral desteğe ihtiyacı var" şeklinde konuştu. (12 Tem. 1993 Ö. GÜNDEM)

Her iki hadise de birbirini takip eden günlerde gerçekleşmektedir. Ve böylece iktidarın amacı açıkça ortaya çıkmaktadır; Devam eden Topyekün savaşı giderek daha kapsamlı hale getirmek ve geliştirmek! İşte TC'nin ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesine cevabı budur.

Bir kaç parti dışında ki tüm siyasi partilerden tam bir destek alan hükümet askerlerle olan flörtünü ateşli bir sevişmeye dönüştürüyordu. Hakim sınıfların çıkarına hizmet edecek en uygun formül buydu. Ancak tüm bunlar en başından beri ABD emperyalizmince koordine ediliyordu. Tam bir koro disipliniyle hep bir ağızdan söylenen "Topyekün Savaş" şarkısı elbetteki ağababaları olan ABD emperyalizminin onayı ve müdahaleleri dışında olamazdı. "Terör" olarak tanımladıkları ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesi karşısında gerçek teröristin kendileri olduğunun ortaya çıkmasından çekiniyorlardı. "Demokrasi ve hukuk kuralları içerisinde çözmeye çalıştıkları(!) sorunu bombalarla, katliamlarla, sınır ötesi operasyonlarla, köy boşaltmalarla, kimyasal silahlarla, tank top ve işkencelerle, yargılı- yargısız infazlarla, devrimci-sosyalist basın üzerindeki azgın baskıyla nasıl "çözebileceklerini" gösteriyorlardı. Bir ulusun özgürlük ateşi ile yanmasını, halkların devrim talebiyle ayağa kalkmasını anlamıyorlardı. Anlamayacaklardı da. Çünkü onlar hiçbir zaman insanca yaşamın ve paylaşmanın güzelliğini bilemezler. Onların ruhu uşaklık, bencilik ve yalan üzerinde şekillenmiştir, yaşantıları da bu temele dayanmaktadır.

Yalnızca parti liderleri ile görüşerek sorunları çözemeyeceklerini bildiklerinden basın yayın kuruluşlarıyla görüşmeyi de gerekli buldular. "Terör propagandasına alet olmayı bir yana bırakın, halkların mücadelesinin lehine bir tek cümle bile sarfetmeyin!". Şanlı basın-yayın organları bir parmak işaretleriyle hazırola geçmiş ve aldıkları yeni talimatları, büyük bir sadakat ve kararlılıkla yerine getireceklerine and içmişlerdir. Baldır bacak resimleri ve asparağas habercilikle dünyaya nam salmış olan promasyoncu Babiali dışında Inter-Star, Show TV, Kanal 6 ve TRT gibi yayın kuruluşlarında bu kervana taraf olmanın verdiği aşkla "teslim ol", "pişmanlık yasasından yararlan", "yurdumuzu çok seviyoruz" gibi programlarla kendilerini gösteriyorlardı. Halkın mücadelesi karşısında akla hayale gelmedik yalan, iftira ve karalama kampanyaları sürdüren basın-yayın kuruluşları bu tutumlarını daha da ileriye götürmekten çekinmiyorlardı...Eroin tüccarlığı, namus düş-

manlığı, çocuk katiliği... gibi yakıştırma ve iftiralarla saldırmaya devam eden "şerefli" basın-yayın organlarından Milliyet gazetesinde komprador-feodal egemen sınıfların keskin bir kalemli olan Yalçın Doğan "Dağdaki gerilla 3 milyon maaş, çatışma başına da 10 milyon prim alıyor. Bu kadar parayla olsa olsa dış güçlerden temin ediyorlardır" diyor. Egemen sınıflar ve uşakları paradan başka hiçbir değeri tanımazlar. Doğaldır ki bir ulusun özgürlük mücadelesini ve halk savaşı yolunda ilerleyen komünist mücadeleyi anlayamazlar. Anlasalar da işlerine gelmez. Çünkü batan gemide farelerde vardır.

Oysa gerçekleri birazcık olsun yazmaya çalışan demokrat- devrimci-sosyalist basın ise keyfi toplatmalar, milyarlık para ve hapis cezaları işken-

lerdi yada yok edileceklerdi. Faşizm en ufak bir demokratik sese bile tahammül edebilecek durumda değildir.

Burjuva basının aporta durduğu brifingde ülkenin yüce menfaatlerinden dem vurulmuş ve her geçen gün biraz daha gelişen, büyüyen ulusal kurtuluş mücadelesi ve komünist hareket karşısında açık destek istenmiştir. Elbetteki sözkonusu olan gerçekten ülkenin yüce menfaatleri değildir. Söz konusu olan bir avuç patron-ağa sınıfının "yüce" menfaatleridir. Onların ülkeyi çiftliğe döndürmelerinin menfaatidir. Sosyalist ve devrimci basının susturularak, sadece kendi kokmuş, asparağas habercilik "harikası" basın ve yayın organlarının halkı kolayca aldatarak soyup soğana çevirmeleri esas istekleridir.

Türkiye ve T. Kürdistan'ın kan gö-

Patron- ağa devleti özel ordu ile içinde bulunduğu tikanıklığı aşacağını sanıyor.

ce, gözaltı ve kayıplara rağmen ayakta durmaya çalışıyor, yılmıyor. Gerçeklerin er meydani, ucuz ve suni yaratılan cinayet ve yolsuzluk haberlerinde değil devrimci-sosyalist basının yazdıklarındaydı. 155 yıldan 493 yıla kadar hapis istemi ve 9 trilyon lira para cezasına rağmen yayın hayatını sürdüren Ö. Gündem'in 11 çalışanı öldürülmüş, bir çalışanı ise aldığı kurşun yaralarıyla felç olmuştur. Onlarca kez toplatılmış 15 temmuz 1993 günü basit bir adres değişikliğinden ötürü kapatılmaya çalışılmıştır. Her gün dağıtım keyfi biçimde engellenen, satışını yapanların araçlarıyla birlikte diri diri yakıldığı, bayilerin tehdit edilmesiyle özellikle Kürdistan'a sokulması istenmeyen Ö.Gündem, tüm tutuklamalara, SS uygulamalarına ve baskılara rağmen ayakta duruyor. Sosyalist basına karşı sürdürülen baskın, toplatma ve kapatma gibi saldırılar da ayrıca önem taşımaktadır. Aydınlık gazetesinde tamamen susturulmaya çalışıldığı, kapatılması provalarının yapıldığıda bilinmektedir. Basına verilen brifing de tıpkı kırmızı kuvvetler-mavi kuvvetler gibi dost-basın, düşman-basın diye hedef gösterilmemişler miydi? Brifingde sokulmamışlar mıydı? "yıkıcı" ve "böhlücü" basına bunlar revaydı. Ya boyalı basın gibi mehmetchikleşecek-

lüne çeviren, işçi-köylü ve tüm halkın baş düşmanı bir avuç patron ağa sınıfının "yüce" menfaatlerini bakınız sadık uşaklarından SHP lideri E. İnönü nasıl ifade ediyor. "Sizden yardım istiyoruz, bunu bende istiyorum. Güvenlik güçlerinin moral desteğine ihtiyacı var" (Basına verilen birifingdeki konuşmasından)

TC'nin içerisine düştüğü çıkmaz karşısındaki zavallılığı bu sözcüklerde yatıyor. Sözüm ona TC güçlü bir devletti. Sözüm ona demokrasi ve hukuk devletiydi. Böbürlene böbürlene gazete sayfalarından, TV ekranlarından sesleniyor. "Devlet bir avuç eşkiyaya papuç bırakmaz" diyorlardı. Şimdi neden yardım isteniyor. Güçlülerin yardım istemeye ihtiyacı yoktur ki...Demek artık zayıflığınızı saklayamıyorsunuz. Demek artık mızrak çuvala sığmıyor. Geçde olsa bunu görebildiniz. Neden güvenlik güçlerinizin morali bozuk? Neden moral desteğe ihtiyaçları var? Yani herbiri dünyaya bedel güvenlik güçlerinizin moralini bir avuç eşkiya ve vatan haini Şaki(!) mi bozuyor. İlginç.

Ama hayır baylar saklayamıyorsunuz. Bir avuç eşkiya değil karşınızdaki, milyonları bulan halkın kendisidir. Halka karşı sürdürdüğünüz pis, kirli ve iğrenç savaşınızdaki yenilgidir si-

zin moralinizi bozan. Haksızlığınızdır. Çırpındıkça daha çok batıyorsunuz. Vietnam sendromu yaşıyorsunuz. Titriyorsunuz çünkü ülkenin dört yanını sallanıyor. Kaçış yok, çökeceksiniz.

TC devletinin sadık uşağı Erdal İnönü'nün olgun politikacılığı yok, ölgün politikacılığı var. Kişisel teminatları boşadır. Çünkü dökülen kanın her zerresinde onun sorumluluğu vardır. Oda bir katiller kulübünün üyesidir. Ve biliyoruz ki katiller teminat veremezler. Safları sıklaştırıyorlar. Çaresizlik içerisinde Asker-siviller, basın-yayın kuruluşları, bürokrat ve burjuva-feodal düzenin tüm taraftarları bu safta yer tutmak zorunda kalıyor. Çünkü gelen çöküş onlar içindir ve emekçi halkın kaybedecek hiçbir şeyi yoktur.

Ama emekçi halkın önünde çetin günler var. Daha fazla katliam, cinayet, sokak infazı, enflasyon, tensikat ve hayat pahalılığı, geçim derdi vs. vs.

Özellikle metropollerde ki işçi-memur eylemlilikleri T.C'yi tam bir darboğaza sokmuştur. 700 bin işçi, 102 bin sendikali memur tepkilerini günlerce süren eylemlerde dışa vurmuş, böylece taze hükümete iyi bir mesaj iletmışlerdir. Türk-iş tıkanan toplu iş görüşmeleri sonucunda 700 bin işçiyi sokağa dökmüştür. Ancak burada özellikle vurgulamak istediğimiz bir şey var, Türk-iş ağaları 700 bin işçiyi sokağa dökerken tabanında yaşanan yoğun orandaki DİSK'e kaymaların önünü almaya çalışmıştır. Kitle eylemler örgütleyerek, ne denli "militan" ve "sert" bir sendika olduğunu göstermeyi hedeflemiştir. Yoksa işçilerin hakkını almak gibi tasarıları yoktur. Nitekim kısa bir dansıklı görüş sonucunda hükümetin şartlarını kabul etmiş ve masaya oturarak işçileri bir kez daha satmıştır. Memur sendikaları ise % 12 lik zam karşısında iki günlük iş bırakma eylemini (29-30 temmuz) büyük bir katılımı gerçekleştirmiş ve kapıkulu olmak istemediklerini haykırarak hükümete önemli bir mesaj göndermişlerdir.

Ülkenin içerisinde bulunduğu ekonomik ve siyasi kriz giderek derinleşiyor. İşçi-memur eylemleri, özelleştirmeler, gerilla savaşı ve beraberinde yaşanan siyasal-ekonomik çıkmaz TC'yi daha sert baskı ve sindirme politikalarını uygulamaya itiyor. İçte ve dışta büyük prestij kaybı yaşıyor. En sağ yelpazeye kadar kimsenin memnun kalmadığı bir yönetim ve bundan doğan olumsuz sonuçları görülüyor. Yönetenler ve yönetilenlerin huzursuzluğu artıyor. Çözümsüzlüğün egemen olduğu bu dönemde katliamlar sürecin en belirgin özelliği oluyor. Olağanüstü Hal kapsamındaki illerde yapılması beklenen yerel seçimler çeşitli endişelerle ertelenmeye çalışılıyor. Bir taşla bir kaç kuş vurmaya hesaphyorlar. Operasyonlar sınır ötesine taşıyor. İran ve Irak'la ortaklaşa düzenlenen operasyonlar sınır ötesi katliamlara dönüşüyor. Halka şirin gözükmek amacıyla Bakanlar Kurulu'nu Hakkari'de topluyor, polis-subay ve bürokrat ailelerine hitaben şehir meydanında(!) konuşmalar yapıyorlar? G.Kurmay Başkanı Güreş, Batman'a geliyor. Siyasi kanalları açık tuttuklarını göstermeye çalışıyorlar. Herşey TC'yi ayakta tutmak için yapıyor. Her fırsatta ağızlarına almaktan memnuluk duydukları kahraman mehmetçik(!) için Çanakkale Sümerbank fabrikasına, beşbin tane fermuarlı ceset torbası siparişi veriyorlar. Siparişi ve-

ren Olağanüstü bölge valiliği vatan evlatlarına böyle değer veriyor. Kırsal alan dışında, şehir ve kasabalardaki insanlar da tehdit ediliyor.

"Dağdakilere değil, şehirde, kasabalarda yaşayanlardan bahsediyorum. Vazgeçsinler bu işten. Sonra iş işten geçmiş olur" (Org. Doğan Güreş. 12 Haziran 1993)

Aba altından sopa göstermek TC'nin 70 yıllık devlet politikasıdır. Her seferinde iyi sonuçlar veren bu

Çiller askerlere verdiği siyasi desteği ile halkı aldatmaya çalışıyor. Halka, parlamentonun, generallerden üstün olduğunu ve onlara emir verdiğini yutturmaya çalışıyor.

Yoğun bir operasyon ve katliamla topyekün savaşın tırmandırılması açılışını yapıyorlar. Namaz ve Tendürek dağları bir hafta boyunca kesintisiz biçimde 50 librelük bombalarla döğülüyor. Taş üstünde taş bırakmıyorlar. Sonuç alamazlarsa sıkıyönetim ilan

uygulamaya açılan özel orduya, ilk etapta sınavsız-koşulsuz başvuran 30 bin, ikinci etapta 70 bin kişinin alınması öngörülüyor. Bir kaç günlük sürede ilk beşbin kişilik başvuruyu ülkücüler yapıyor. Faşizmin yedek gücü yine sahnede görülüyor. Bu kez de devletin açıkça sahiplenmesi ve desteği ile yerini alıyorlar. RP'ciler biraz daha kurnazca ve temkinli yaklaşıyorlar.

Bu bana kontraları hatırlatıyor.

Süreci halk yönünde dönüştürmenin en yetkin silahı, halk ordusu gerillaları.

politika bu kez iyi sonuç vermiyor. Çünkü her "sopa" lı yönetim çöküşünü ertelemekten başka hiçbir kazanç ve başarı elde edemez. Baskı ve zulüm halkın belleğinde birikir. Ve böylece bir gün gelir ki en güçlü iktidarları bile bir kağıt gibi yıkar. Tarihin en yıkıcı ve yıkıcı gücü yalnızca yağınların öfkesinde gizlidir.

Türkiye'de şu anda 4. bir darbe söylentileri pek revaçtadır. Kimileri sivil ve askerlerin beraberce gerçekleştirdikleri gizli bir darbeden bahsediyor. Ve darbesiz darbe diye adlandırıyorlar. Kimileride tamamen askerlerce gerçekleştirilecek yeni bir darbenin an meselesi olduğunu ileri sürüyorlar. Özellikle 6. Genel Kurmay Başkanı Org. Doğan güreş "kış sonunda sıkıyönetim ilan edilebilir" sözünü dikkate alıyorlar. Tedirginleşiyorlar. Ülke gerçeğini göremiyorlar. 12 Eylül darbesinin hiç bir zaman ülke yönetiminden ayrılmadığını göremiyorlar. MGK bunun en somut ve en bariz göstergesi değil midir? Değilse nedir? Parlemonun varlığı, generallerin iktidarını gizlemeye çalışan renkli bir perdeden başka bir şey değildir. Parlemonun hiçbir önemi ve yetkisi yoktur. MGK her şeyin üstünde dururken, parlemonun üstünde dururken, tüm karar ve yetkilere sahipken, halkı parlemontoya inandırıp "demokrasıcılık" oyunu oynamak komiklikten de öteye bir durumdur. Kontrgerillası, özel harp daresi, MİT'i, DGM'si vs. ile cunta hala ülke yönetimindedir. Kolayca görülüyor şimdi sanki parlemonto bu ülkeyi yöneten tek ve en yetkili kurummuş gibi siyasileri ön plana çıkartarak topyekün savaş tırmandırmaya çalışıyorlar. Pis bir oyun bu ... DYP-SHP koalisyonunun ikinci başbakanı Tansu

edecekleri tehditinde bulunuyorlar. Sivas katliamı gibi suni yaratılmış olaylarla gündemi çarpıtmaya ve değiştirmeye çalışıyorlar. Bu esnada Kürdistan yerle bir ediliyor. 14 Ağustos 1993 cumartesi Kars/Digor'da yürüyüş yapan 4000 kişiye ateş açılıyor ve 16 yürüyüşçüyü öldürüp 165 ini yaralıyorlar. Muş'un Malazgirt ilçesinde de 15 ağustos 1993 günü yürüyüş yapan 15000 kişi de aynı saldırıya uğruyor. 23 kişi ölüyor, yüzlerce yaralanıyor. Silahsız ve savunmasız insanlar gerilla diye kurşuna diziliyor. Faşizm işte budur.

Ulusal mücadeleyi her alanda kırmak için "bölücü-terörist" olduğu iddiasıyla açılan dava sonucu partiler kapatılıyor ya da kapatılmaya yüz yüze geliyor. HEP'in kapatılmasına karar verenler, kendisini rahatsız eden bir partiden kurtulmak istiyorlar. Parlemonerist hedeflerle siyasi çözüm isteyen bir partiyi yasadışı ve terörist ilan ediyor, yasal taleplere bile bütün köprüleri yıkarak cevap veriyorlar.

İçinde buldukları tıkanmışlığın ardından "Özel ordu"yu kurma kararı alıyorlar. RP'nin Çiller'e verdiği 12 maddelik metinde özel ordu kurulması önerisi de yer alıyor. Uzun bir süreden bu yana özel ordu kurulması için yoğun bir çaba sarf ediyor RP. MHP ise başından beri bu sevda ile yanıp tutuşuyor.

Bir kaç dışındaki tüm siyasi partiler "özel" bir cinayet ordusunun kurulması fikrini koşulsuzca benimsiyorlar hatta bu öneri öylesine hoşlarına gidiyor ki, kendi aralarında "bu fikir benden çıktı" kavgasına bile tutuşuyorlar. 20 milyon maaş, yüksek tazminat, konut hakkı ve 45 yaşında emekli olabilmek gibi cazip şartlarla

Nikaragua'da Sandinist hükümetin başına yıllarca bela olan kontraları biliyoruz. ABD'nin milyonlarca dolarlık yardımlarıyla beslediği paralı sivil faşist güçlerden oluşan bu cinayet çetesi de masum köylülerin katledilmesini en yoğun eylem biçimi olarak seçiyordu. Sandinist hükümeti zayıflatmak ve düşürmek amacıyla yıllarca katliam baskın ve talan saldırılarında bulundular. Şimdi aynı TC'nin özel ordusuyla tekrarlanmaya çalışılıyor. "Özel ordu" nun Nikaragua'daki kontralardan farkı; bu kez muhalefet tarafından değil bizzat iktidar tarafından kurulmasıdır. Terörist uygulamaların yasallaşmasıdır. Bu yönüyle bakılırsa sonucun çok daha vahim olacağı görülecektir. Kürt ulusu tarihin gördüğü en büyük haksızlıklara maruz kalmış nadir uluslardan biridir. Saymakla bitip tükenmez bir yığın insanlık dışı uygulamalara yıllardır göğüs geriyor. Kurulacak özel ordu onu korkutuyor. Daha çok kan ve vahşet yaşayacağını biliyor. Ancak sadece Kürt ulusu mu yaşayacak bunları? Hayır. Başta Türk halkı olmak üzere çeşitli milliyetlere mensup diğer halklarda özel ordudan nasibini alacaktır. Özel ordu TC sınırları içerisinde yaşayan tüm halkları, milliyetlerine bakmaksızın hedefi olarak görüyor. Her ne kadar Kürt ulusal hareketine ve komünist mücadeleye karşı kurulmuş bir cinayeti şebekesi gibi görünse de özünde TC ye karşı çıkan, onu hedef alan her kesimin yok edilmesi için kurulmuştur.

Parlemonto artık "umut" değildir. Türkiyedeki yaşayan her insan, parlemonun hiçbir işe yaramadığını, seçilecek her yeni partinin eskisini

aratacağı görüşünü taşıyor. Parlemonto siyasi kararlar üreten, ülkenin kayıtsız şartsız tek hakimi olan bir organ olmaktan çok uzaktır. Ve bu herkes tarafından çok iyi görülmüştür. Ülkeyi yöneten biricik hakim güç olmaktan ziyade, parlemoneristlerin birbirine küfür edip, saldırdığı; rüşvet, yolsuzluk, yalan ve demogoji yuvası bir "ahır" olduğu alenen görülüyor. Halkın vekilliklerini yapmak yerine bir avuç sömürücünün, patron-ağa sınıfının sadık uşakları olduklarını gösteriyorlar. Faşizmin kravatlı vitrinidir parlemonto.

Bir şehrin Su İşleri Müdürü'nün bile 4,5 trilyon yolsuzluk ve rüşvet skandalını gerçekleştirdiği bir ülkede milletvekilleri, bakanlar ve başbakanın ne tür çıkar ilişkilerine saplandığını söylemek bile istemiyorum. Yalnızca halka olan uzaklıklarına işaret etmek istiyorum. Soygun, sömürü, talan ve rüşvet cephesinde yer aldıklarını anlatmak ve halkı nasıl "savunduklarını" göstermek açısından çarpıcı örnektir.

Objektif şartların her geçen gün daha olgunlaştığı ve krizin giderek derinleştiği bu aşamada, gerek Kürt ulusal hareketi gerekse de ulusal kurtuluşta sağlayan sosyal kurtuluş hattıyla mücadele eden proletarya partisi süratle gelişip, kitleselleşiyor. Giderek boyutlanan, Kürt ulusal kurtuluş mücadelesi ile işçi-memur eylemlilikleri karşısında daha da etki sağlayıcı dönüştürücü ve belirleyebilen bir örgütlülük olmalı. MLM'lerin süreci belirleyebilen ve yönlendirebilen örgütlülükte olmaları şarttır. Son dönemde atılan adımlarla ivme yükselmiş, oturmuş bir altyapı ile mücadele sistemliliğe ulaşmıştır.

Her geçen gün artan baskı ve katliamlar yerini daha kanlı bir döneme bırakıyor. En küçük hücrelerimize dek savaşı tırmandırmak zorundayız. Türkiye önemli bir süreçten geçiyor. TC'nin topyekün savaş uygulamaları boşa çıkartılmaldır. Komünistler MLM ışığında yükselen gerilla savaşını hakim kılmakla görevlidirler. Yaşanan son gelişmeler doğrudan bizi ilgilendirmektedir. Kürdistan mezarlığa dönmüştür. Şehirlerde yargısız infazlar ve "sürek avları" gerçekleşmektedir.

MLM'ler hiçbir süreçte silahlarını susturmadılar. Susturmayacaklar da. Sürece müdahale edecekler, büyük bir özen ve titizlikle, MLM perspektifiyle süreci halk savaşı yolunda kazanca dönüştüreceklerdir.

Devlet son çırpınışlarındadır. Her an tamamen askeri bir yönetime dönüşebilir. Buna hazırlıklıyız. Proleterya partisinin sosyalist forumu bunu görmüş ve değerlendirmiştir. Dersim'e sıkışmış bir marjinalite olduğumuz vb yolundaki çeşitli karalamaların safsatadan ibaret olduğunu bugün herkes yakından görüyor. Bugün Dersim dağlarından sonra Karadeniz ve Amed dağlarına da partizanların silah gölgesi düşmektedir.

Tüm demokrat ve devrimciler güçleri ölçüsünde, koşullarını ve kendilerini zorlayarak mücadeleye destek vermeden geri durmamalıdır. Tüm devrimci ve demokratlardan tek tek özel bir çaba ve mücadele kararlılığı bekliyoruz. ■

-Savaşı tırmandıracağız!
-Gelecek ellerimizdedir!

İstanbul-Güngören'den
bir YDG okuru

KİTLESEL, KALICI, SAĞLIKLI BİR YÜKSEKÖĞRE

Yurtlar kaleleri

Yükseköğrenim gençliği hareketinin durumunda geçtiğimiz yıl belirleyici bir değişiklik gözlenmedi. Yer yer kitlesel militan eylemliler gerçekleştirildiyse de (Ankara ODTÜ'deki eylemler, İzmir Bornovo'daki eylemler) bunlar kitlelerle kalıcı bağların kurulmasında, kalıcı örgütlülüklerin oluşturulmasında, sağlam mevziler olmaya yeterli olmadılar. Ama yine de bir çıkışın nesnel koşullarının varlığını bir kez daha göstermeleri açısından değerli dersler sundular.

"Yükseköğrenim gençliği hareketi niye bu durumda ve bu durumda çıkmak için neler yapmak gerek?" Sorularını daha önce de sormuş ve bunlara yanıtlar bulmaya çalışmıştık. Mevcut durumun nedeni olarak dışsal bir takım etkileri yadsımadan belirleyici olanın yükseköğrenim gençliği hareketinin düştüğü yanlış politikalar, örgütlenmeler ve uygulamalar (Kitlelerden öğrenmemek, kitle örgütlerini bürokratik merkezîyetçi bir tarzda ve siyasi örgütler platformu anlayışıyla işletmeye çalışmak, dar grupçuluk vb.) olduğunu söylemiştik. Çıkış yolu olarak da bugüne değin yapılan hataların "talihsizlikler", "kavrayışsızlıklar" değil de esas ta yükseköğrenim gençliği hareketine önderlik eden grupların siyasi çizgilerinin doğal sonucu olduğundan hareketle doğru önderlik, komünist önderlik sorununu ortaya koymuştuk. Yani yükseköğrenim hareketinin toparlanabilmesinin kalıcı ve sağlıklı bir tarzda yükselişe geçebilmesinin (kendiliğinden ve dönemsel kabarmalar şu ya da bu nedenle mümkün olsalar bile tek başlarına pek birşey ifade etmeyeceklerdir.) yolu komünist bir önderliğin oluşturulmasından geçmektedir. Bu da ne kimseye sunulacaktır, ne de hemen olacaktır. Çabayı; uzun süreli sabırlı ve ısrarlı bir çalışmayı gerektirmektedir. Komünist bir çizginin yükseköğrenim gençliği (YÖG) hareketinin izdüşümü olan politika, örgütlenme, uygulamalar (kitlelerden öğrenme, doğru bir kitle örgütleri anlayışı ve işleyişini savunma, doğru bir ittifaklar politikası vb.) gelişmeye en açık alanlarda yoğunlaşma anlayışıyla yaşama geçirilecek ve "bozkırın" görece yaş yerleri, yoğunlaşılacak alanların ateşinin etkisinin buralardaki çalışmalarımızla birleşmesiyle gelişme yoluna girecektir. Yani dört bir yana yumruk sallamayacağız. Tüm Türkiye'de gelişmeye en açık bölgeleri onların gelişmeye en açık illerini, onların içinde gelişmeye en açık üniversitelerini ve onların içinde de gelişmeye en açık fakülteleri, sınıfları vb. tespit edeceğiz. Buraları esas alacağız. Önce yoğunlaşma sonra açılma siyasetini izleyeceğiz.

Bunlar YDG çıktığından beri esasta savunduğumuz görüşler ve ilerle-

me bunların yaşama uygulanmasıyla orantılı olarak mümkün olacaktır. Yaşanan gerçekliğin sorgulanmasının gösterdiği sonuçlar yalnızca bunlar değil ama. Çeşitli yazılarda şu yada bu şekilde değinilmiş olan "yurtlar" sorununun geniş bir şekilde ele alınması gerektiğini bir sorun olduğunu, giderek daha çok bilince çıkartıyoruz.

Yükseköğrenim Gençliği Hareketi'nin temel kitlesi kimler olmalıdır?

Yükseköğrenim gençliği hareketinin bugün içinde bulunduğu durumun nedenlerini ararken belki de en temel sorun olan "temel kitle sorunu", ne gereğince ele alınmıştır ne de tartışılmıştır. Zaman zaman çeşitli deyinmelerde bulunulmuşsa da bunlar sorunun özüne inmeyen yetersiz deyinmelerdir. Şu bir gerçektir ki YÖG hareketi bugüne değin doğru bir temel kitle politikası izlememiştir. Görünürde kendiliğinden, özünde ise harekete önderliği söz konusu olan anlayışların sınıfsal karakterleri ile ilişkili ve buna uygun bir temel kitle anlayışı hükmü süregelmiştir. Hareket 85'lerden sonraki çıkışında esasda kantin merkezi bir ajitasyon, propaganda ve örgütlenme çabası göstermiştir. 90'ın ortalarına kadar uzatılabilecek bir dönem boyunca bu çalışma başarılı gibi görünmüştür. Bunun nedeni YÖG hareketinin bu dönemde umulanın ötesinde bir kitleleşmeye ulaşmasıdır. Türkiye devrimci hareketinin 12 Eylül yenilgisinin ardından, henüz oldukça cılız bir konumdayken üniversitelerde insiyatifi tekrar ele alması, kitleleşmesi mevcut koşullara göre önemli bir gelişmeydi. Bu nedenle bu dönemdeki çalışma tarzı yeterince sorgulanmadı. Ne zamanki hareket durgunluğa ve ardından gerilemeye girdi o zaman çeşitli sorgulamalar yapılmaya başlandı. Ama bu sorgulamaları gerçekleştirenlerin ezici çoğunluğu geçmişten yeniden tekrar etme sevdasıyla, mevcut durumun nedenlerini doğru temelde ortaya çıkarmadan bir takım sonuçlara ulaştılar. Bu sonuçlardan ya mevcut durumu dış koşullara -Dünya'da sosyalizmin prestij kaybetmesi, ağır devlet baskısı vb.- ya da net bir ayrışma gitmeden rastgele hem dış koşullara hem yapılan, hatalara - Bu hataları da doğru bir temelde sorgulamadan yerlerine doğrularını koymadan hatta bazen doğruları hatalar diye göstererek- bağladılar. Temel kitle sorunu neredeyse tamamen yok sayıldı.

Kantin merkezli, bir merkezli, ajitasyon-propaganda ve örgütlenme çalışmasının etkileyeceği kitle doğal olarak kantinlerde önemli bir zamanı geçirebilen; afişleri, bildirileri okuyan, konuşmalara duyarlı; bunları al-

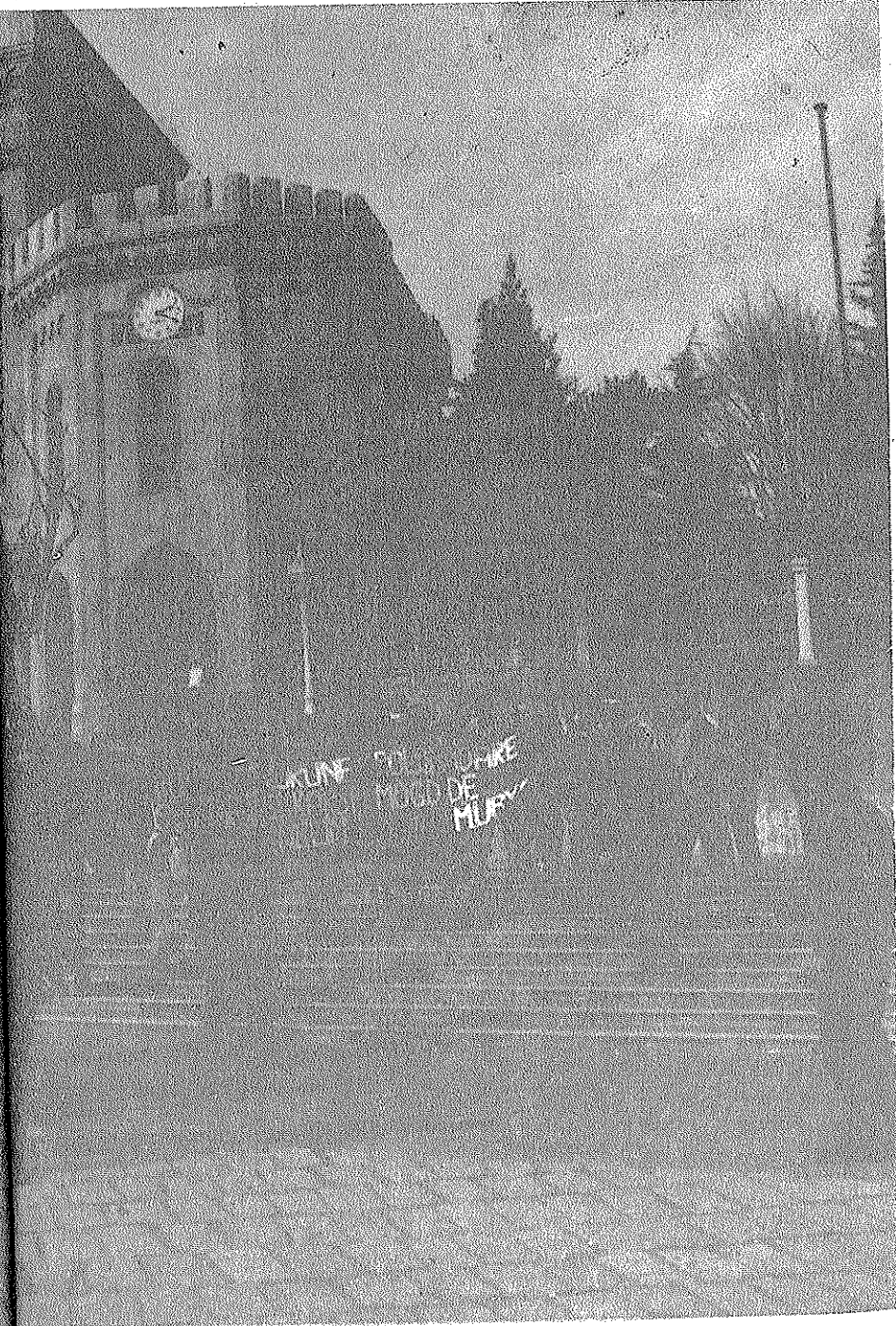
gılayabilen, sorgulayabilen kesimdir. Bu özelliklere sahip olanlarsa belli bir entellektüel birikime sahip, derslere belli oranda uzak toplumsal kişiliklerdir. İçinde yaşadığımız toplumda halk kesimlerine ve onların gençliğine yönelik olarak devletin tüm kurumlarınınca uyguladığı baskı, kişilikleştirme, kendini ifade etme ve çevreyi sorgulama yeteneklerinden soyutlama, yetersiz eğitim, gelecek kaygısı aile baskısı vb. politikaların sonucunda halk gençliğinin en geniş, en yoksul ve potansiyel olarak devrimci kesimleri bu özelliklerden uzaktırlar. Söz konusu özelliklere sahip olanlar esasda görece iyi bir eğitim almış gelecek kaygısını daha az taşıyan orta burjuva ya da üst-orta küçük burjuva kökenli gençliktir. Yani YÖG hareketinin bugüne değin temel aldığı kesim

düzenle çelişkisi en yoğun, en derin olan kesim değil, görece daha yumuşak daha az olan kesimdir.

Hareket, esasta önderlik eden hareketlerin yanlış çizgilerinden kaynaklanan hatalı politikaların, tali de olarak bilinen dış koşulların sonucunda duraklamaya girince bu kesim kolay bir şekilde hareketten kopmuştur. Böylelikle hareket iyice tecrit bir duruma düşmüştür.

Bugüne değin ki kantin merkezli, ajitasyon-propaganda ve örgütlenme çalışmalarının doğal olarak doğurduğu orta burjuva ve üst-orta küçük burjuva kökenli kitlenin hareket saflarında yer almasının nedenleri arasında, öğrenci gençliği devrim saflarına katılmasında iki etmen olan sınıfsal konumu ve aydın karakteri etmenlerinden, aydın karakteri ağır basmıştır. Bu

TÜM GENÇLİĞİ HAREKETİNİN İLK BİLEŞENİ: Biz olmalıdır!

sim gelecek kaygısını en ağır duyan, bu nedenle de esasta hiçbir yere varmayacağını bilince çıkarana değin derslerle en yoğun olarak ilgilenen, algılama ve kendini ifade etmede yetişme ortamı ve gördüğü eğitim nedeniyle de sıkıntılar çeken, ailelerin okuyan evlatlarından beklentileri nedeniyle de aile baskısını en ağır olarak

Bunun için yurt yaşamını düzenleyecek yönlendirecek örgütlenmeler oluşturulmalıdır. Bu örgütlenmelerin yönlendiriciliğinde günlük yaşam tüm yönleriyle planlanmalı; siyasi, disiplinli ve kolektif bir yaşam oturtulmalıdır. Kendi kitlemiz disipline olduktan, şekilli ve işleyen bir yapıya ulaştıktan sonra ise atmamız gereken adım yurtlarda kalan diğer devrimci-demokrat öğrencilere, sorunlarına duyarlı çözümler arayan öğrencilere ulaşmaya çalışıp, bunları dağınıklıktan, işlevsizlikten, kurtarmak, geliştirmek ve harekete geçirmek amacıyla demokratik bir tarzda işleyecek blok komiteleri, yurt komiteleri türü örgütlenmelere gitmek olmalıdır.

yaşayan kesimdir. Yine bu kesim ciddi maddi zorluklar içinde yaşamını sürdürmeye çalışmaktadır. Tüm bu özellikler bunlarla ilişki kurmada, harekete geçirmede önümüze çıkan ve çıkacak olan engellerdir. Oysa orta burjuva ve üst-orta küçük burjuva kökenli üniversite öğrencileri ile ilişki kurmak, harekete geçirmek daha kolaydır. Ama ne kadar ilişki kurmak harekete geçirmek daha zor olsa da işçi, orta, alt ve yoksul köylü kökenli ve diğer yoksul tabakalardan gelen gençliğin nesnel olarak düzenle ilişkileri daha yoğun ve daha derin olduğu için kazanımlarıyla birlikte, devrim safalarında daha kararlı, sağlıklı ve verimli olacaklardır. Görülüyor ki bu kesimi temel alma politikası daha uzun süreli, daha yoğun, sabırlı bir çabayı önümüze koymaktadır. Bunun tersi bir politika ise kolaycılığın, gününbirlik çalışmayı seçmektir.

Uzun süreli, yoğun ve sabırlı bir çalışmanın ilk adımı bu kesimlerin buldukları yerlere gitmektir. Bu yerlerin tali olan, kantindir. Bu kesimle-

rin yoğun olarak buldukları yerlerin en başta geleni, gelecek kaygısının ağır baskısıyla meslek sahibi olmaya geldikleri okulların sınıfları ve maddi yetersizliklerin bir sonucu olarak kalmak zorunda oldukları yurtlardır. Bugün devrimci çalışmanın en alt düzeylerde, esasta örgütsüz ve kendiliğinden bir tarzda yürüdüğü yerlerse buralardır. En yoğun bulunulması, çalışılması gereken yerlerde en cılız, en örgütsüz biçimde yer almak; işte YÖG hareketinin aşması gereken en önemli açmazlardan biri de budur. Bu durum sürdükçe elbette ki kalıcı, sağlıklı bir kitleleşme mümkün olamaz. Dönem dönem mevcut duruma karşı kendiliğinden bir tepki olarak sınıflara gitme sözleri edilse de, bu yönde sağlıklı bir adım atıldığı söylenemez. Yurtların durumu ise daha kötüdür. Devrimcilerin yurtlara ilişkin somut kalıcı bir çabası hemen hemen yoktur. Yurtlarda kalan devrimcilerin büyük çoğunluğu zorunluluklardan ötürü buralardadırlar ve esasta kendiliğinden örgütsüz bir yaşamı sürdürmektedirler. İlk fırsatta ise buraları terk etmektedirler.

Ne yazık ki bugünkü YÖG hareketi geçmişte devrimcilerin yurtlarda yürüttüğü çalışmalardan, buraları kaleleri haline getirmesinden hiçbir ders çıkartmamıştır. Geçmiş hareketin gücünün arkasındaki bu politikayı bilince çıkartmamıştır. Esasta okullara, oralarda da kantinlere sıkışıp kalmıştır. Ama düzen geçmişten gerekli dersleri çıkarmayı bilmiştir. Bugün devrimcilerin yurtlardaki ve sınıflardaki güçsüzlüklerinin tam tersi olarak, sivil faşistlerin ve islamcılarının en güçlü oldukları yerler sınıflar ve yurtlardır. Bu bir tesadüf müdür? Kesinlikle hayır. Biz en verimli alanlara gözlerimizi kapamışken, düzen buraları bilinçli bir politikayla gerçeklerinin zıttına çevirmeye ve böylelikle denizi kurutmaya çalışmaktadır. Bu politikasında, buralarda yer alan kesimlerin mevcut durumundan yararlanmayı da kullanmaktadır. Örneğin; yer sorunu olan öğrencilere yurt, gelecek kaygısı olana iş, maddi sıkıntı çekenlere geçimlerini sağlamanın yolu olarak sivil faşist-İslamcı çevrelere katılma gösterilmektedir. Bizim böyle olanaklarımız olmadığı, olamayacağı bir gerçektir. Ama biz bu kesimlerin işlerine daha yarayacak bir şey sahibiz. Onların sorunlarını kökünden ve topyekün olarak çözmenin bilimine. Bu nedenle biz doğru bir politikayla, gereğince çalışırsak düzenin kandırma ve göz boyama politikalarını boşa çıkarmamıza engel olabilecek hiçbir güç yoktur.

Öyleyse çözümün anahtarı bugün yaptığımızın tersini yapmak, sınıflara ve yurtlara gitmektir. Ama bu tek başına yetmez, buralara bilinçli ve örgütlü bir tarzda gitmek gerekmektedir. Bunlar içinde bir ayrışma, bir öncelik-

etmen ise gerçekte öğrenci gençliğin devrim saflarında yer almasından tali bir nedendir. Ancak elverişli koşullarda etkili olabilir. Olumsuz koşullarda ise bu yönleri ağır basan kesimler dağılırlar.

Bugün birçok yapının YÖG hareketinin mevcut durumundan çıkışının yolu olarak, bilimsel çalışmaların, sınıfsal, kültürel etkinliklere ağırlık verilmesini savunmalarının nedeni, geçmişte tekrar sevdasının kaba bir örneğidir. Ve geçmiş dönemdeki kitleyi tekrar kazanma hedeflidir. Söz konusu kitleyi hareket saflarında tutan esas neden aydın karakteri olduğu için bugün de onları kazanmaya yönelik olarak bu tür çabalara ağırlık verilmesi savunulmaktadır. Gerçekte bu kesimler tekrar kazanılsalar bile bunun tek başına bir anlamı olmayacaktır. Çün-

kü bunlar potansiyel olarak daha az devrimci ve sayısal olarak sınırlı kesimlerdir. Oysa YÖG'ün potansiyel olarak daha devrimci ve sayısal olarak çok daha geniş kesimleri vardır. Ve kalıcı sağlıklı bir hareket ancak bunların üzerinde yükselebilir.

Elbette ki öğrenci gençliğin, aydın niteliği gözardı edilmemeli. Ve bu özelliğe hitap eden çabalar yürütülmelidir. Ama bu çabalar esas olmamalıdır. Esas çabamız her zaman sınıf konumu nedeniyle düzenle ilişkisi en yoğun, en derin olan kesimleri hedef almalı, onları kazanmaya yönelmelidir. Bunlarsa üniversite gençliğinin en yoksul en geniş kesimi olan işçi, köylü, memur vb yoksul tabakalardan gelen kişilerdir.

Yukarıda da değindik ki; düzenin bilinçli politikaları sonucunda bu ke-

sonralık sıralamasına gitmemiz gerekmektedir.

Özellikle güçlerin sınırlı olduğu bu koşullarda, bu daha da önemlidir. Sınıflarda, ajitasyon-propaganda ve örgütlenme çalışması yurtlara oranla daha verimsizdir. Çünkü burada zaman ve ulaşılacak kitle daha sınırlıdır. Yurtlar ise daha geniş bir kitleyi barındırması, ayrıca bunların salt bir fakülte, üniversiteyle sınırlı olmaması, daha geniş bir zamanı kullanmaya olanak sunması, ayrıca kendine özgü birçok ağır sorunu barındırmasıyla ajitasyon-propaganda ve örgütlenme çalışmaları için en önemli en verimli alanlardır. Burada şu unutulmamalıdır; yurt ve okul çalışmaları birbirlerini bütünleyen, besleyen ve geliştiren iki parçadırlar; dolayısıyla birisine ağırlık vermek, diğerini boşlamayı asla getirmemelidir.

Yurtların mevcut durumu ve yapılması gerekenler

Bugün yurtlarda kalan öğrenciler çok ağır sorunlarla karşı karşıyadırlar. Kalabalık, sağlıksız odalar, kötü-pahalı yemekler, artan yurt ücretleri, sosyal olanakların yokluğu, banyo sorunu, sağlık olanaklarından yoksunluk, giriş-çıkış saatlerinde kısıtlamalar, kimlik kontrolleri ilk akla gelenleri. Ayrıca gerici-faşist yurt yöneticilerinin, yurtlarda ağırlık verilen gerici-faşist örgütlenmelerin baskıları, kız yurtlarındaki görünürde "namus korumaya" yönelik ama gerçekte kız öğrencilerini fuhuşa zorlama yönünde politikalar da (Bunlara bir örnek olarak basına da yansıyan Çemberlitaş Kız Yurdu ve Bolu Kız Yurdu verilebilir) sözkonusudur.

Tüm bu sorunlara rağmen bu sorunların ağırlığına orantılı bir karşı koyuş, mücadele ve örgütlülüğün söz edile-

mez. Tek tük bazı olaylar dışında esasda bir sessizlik hakim, çeşitli girişimler daha başlangıç aşamasındayken yurttan atılmalarla boğulmaya çalışılıyor. Ve bunda başarılı da olunuyor. Düzenin bu başarısının altında yatan asıl etmen yurtlarda değil, gerektiği boyutta hemen hiçbir bilinçli ve örgütlü mücadelenin olmamasıdır. Yurtlarda bunca kitle bunca sorun varken devrimciler yurtlarda neredeyse salt zorunluluktan kalıyor ve ilk fırsatta da yurtlar kolayca terk ediliyor. Yurtlarda kalındığı süreler de ise buraya yönelik bilinçli ve örgütlü bir çalışmayı esasda yürütmüyorlar.

Kendi dar çevrelerinde, kendi yaşamlarını sürdürme uğraşı içindeler. Oysa tekrar tekrar vurguladığımız gibi yurtlar ajitasyon-propaganda ve örgütlenme çalışmaları için en önemli (kalanların sınıfsal konumu nedeniyle) ve en verimli (kalabalık olmaları, geniş zaman sunmaları ve içerdikleri sorunların ağırlıkları ile) alanlardır.

Bunun için ilk yapılması gereken yurtlardaki varlığımızı bilinçli, örgütlü bir var olmaya dönüştürmek, yurtlardan çıkışları önlemek, aksine yurtlara bilinçli bir akışı sağlamaya çalışmaktır. Yurtlarda kalması yönünde bir engel olmayan herkes olanak oldukça kendi okullarındaki kitlelerin yoğun olarak bulunduğu yurtlara yerleşmeye çalışmalıdır. Kendi okullarındaki kitlenin yoğun olarak bulunduğu yurtların tercih edilmesinin nedeni; okul-yurt çalışmasının birbirini besleme, geliştirme yönünün güçlenmesi, kitlelerle daha yoğun ve daha somut ilgilenmenin yollarının arttırılmasıdır. Bundan sonraki adım yurtlarda kalan kitleyi kendiliğinden, dağınık, örgütsüz bir durumdan kurtarmak, disiplinli, işleyen bir yapıya kavuşturmak için organize etmektir. Bunun için yurt yaşamını düzenleyecek ve yönlendirecek örgütlenmeler oluşturulmalıdır.

Bu örgütlenmelerin yönlendiriciliğinde günlük yaşam tüm yönleriyle planlanmalı; siyasi, disiplinli ve kolektif bir yaşam oturtulmalıdır. Kendi kitlemiz disipline olduktan, şekilli ve işleyen bir yapıya ulaştıktan sonra ise atmamız gereken adım yurtlarda kalan diğer devrimci-demokrat öğrencilere, sorunlarına duyarlı çözümler arayan öğrencilere ulaşmaya çalışıp, bunları dağınıklıktan, işlevsizlikten, kurtarmak, geliştirmek ve harekete geçirmek amacıyla demokratik bir tarzda işleyecek blok komiteleri, yurt komiteleri türü örgütlenmelere gitmek olmalıdır. Bunlara kalıcı bir nitelik sağlamak hedefini gütmeliyiz.

Bunlar yurtlara özgü kitle örgütlerinin yaşam bulması olacaktır. Bu adımı da attıktan sonra hedefimiz geniş kitlelere yönelik, onları harekete geçirmeyi hedefleyen çabalara girmek olacaktır. Bunun zemini somut yurt sorunları olabileceği gibi gündemde olan herhangi bir sorun da olabilir. Bunu koşullar belirleyecektir. Ayrıca genel politik, ajitasyon-propaganda faaliyetleri yurtlara da taşınmalı, koşullara uygun bir tarzda adım adım yaygınlaştırılmalıdır.

Bu çalışmalarımızda kavranması gereken nokta şudur; yurtlarda kalıcı, sağlıklı örgütlenmelere dayanmayan hareketler kolaylıkla yok edilmekte ve süreklilikleri de sağlanamamaktadır. "Yurttan atma", düzenin en yoğun ve rahatlıkla kullandığı bir silahtır. Bu nedenle varlığımızı ve çabamızı kişilere değil örgütlenmelere bağlamalıyız. Yaşamın her alanında geçerli olan bu ilke, bu alanda daha da önem kazanmaktadır. Ancak sağlıklı, bilinçli ve görece geniş örgütlenmeler, uzun süreli bir mücadeleyi sağlayabilirler ve geniş kitlelerin içine kök salarak yenilmez olabilirler. O nedenle yurtlardaki çalışmalarda "görünür" mücadeleler için aceleci olmamak, gerek-

kendi, gerekse kitlenin örgütlülüğünü kurmaya, sağlamlaştırmaya yönelik çabalara ağırlık vermek ilk hedefimiz olmalıdır.

Ataklık, ısrar, sabır

Burada söylediklerimizin hiçbir kolay olmayacak, önümüze birçok politik, pratik sorun çıkacaktır. Hedefimiz iğneyle kuyu kazmaya benzeyen bir çalışmayı gerektirmektedir. Ataklığı, ısrarı ve sabırı gerektirmektedir. Yurtlardaki öğrenciler "yitirecek şeyleri" çok olduğundan (Yurtlardan atılma, bunlar için büyük bir tehdittir. Çünkü zaten başka çareleri olmadıkları için buradadırlar.) ajitasyon-propagandaya ilgi göstermesi başlangıçta zor olan (Derslerde günlük yaşamı sürdürme çabalarıyla boğulmaları, gelecek kaygısı, aile baskısı, yetersiz eğitim, kendini ifade etmektan, tartışmaktan çekinme vb. özellikleri taşımalarıyla) öğrencilerdir. Ancak kazanılmalarında YÖG hareketini kitleleştirerek ona kazanılmış mevziler (en başta yurtlar) sunacak olanlarda bunlardır. Bu nedenle bu politikanın YÖG hareketinin kalıcı ve sağlıklı temelde kitleleşmesini sağlamadaki önemini kavrayarak kolaycılığa ve aceleciliğe düşmeden hareket etmeliyiz. Bu çaba bize şu anda bilmediğimiz birçok yöntemi de öğretecek, bugün çözemediğimiz sorunları da aydınlatacaktır. Atak olmak, ısrarlı ve sabırlı olmak, disiplinli ve sürekli bir çalışmayı yaşama uygulamak, başarısızlıklardan yılmamak değil, dersler üretmesini başarmak bize gelişmeyi getirecektir.

Aksi halde mevcut durum günlük kabarmaların dışında hükümünü sürdürmeye devam edecektir.

Komünistler kolaycılığı değil zorlukları aşmayı tercih etmeyi bilirler. Çünkü başarıya ulaşmak ancak böyle mümkün olabilir.■

Tarihin jönleri

1908 devrimi büyük coşkuyla karşılanırken, Hüseyin Avni şöyle yazıyordu: "Abdülhamid'in 30 yıldan beri milleti esirlik..." Gazetelerde ise "Vatandaşlar otuz yıl süren bu istibdat artık yıkılmıştır. Şimdi nura kavuştuk, hep kardeş olduk" yollu nutuklar yer almaya başlamıştır. Abdülhamid'in iri burunlu karikatürü her köşe başına asılmakta, jurnalciler aleyhine ateş püskürülmekte, hırsız paşalara küfredilmektedir.

Neydi 'Kızıl sultan Abdülhamid'in suçu?

1854 Kırım Savaşına İngiliz ve Fransızların ileri karakolu olarak giren Osmanlı İmparatorluğu, savaşın getirdiği kanlı bunalımı, kendisini bu savaşa süren Lord ve mösyölerinden %6 faizle 3 milyon sterlin borç alarak kapatmaya çalışacaktır. 1855'te, İngiltere'den tekrar %4 faizli 5 milyon sterlin borç alınır. İngiliz ve Fransız emperyalistlerine, bu borçlara karşılık olarak Mısır vergileri ile Suriye ve İzmir'in gümrük vergi gelirleri güvence olarak gösterilir.

1858-59 yılları arasında, alınan borçlardan iflas eden Osmanlı İmparatorluğu, yine emperyalist dostlarının ekomonik uzmanlarına uyararak, piyasadan (o günkü değeriyle) 3.5 milyon lira değerli kağıt parayı kaldırmak için 600 bin sterlin daha borçlanır. Bu sefer gümrük güvenceleri salt güvence değildir artık. İngiliz ve Fransız tahsil heyetleri, gümrükleri kontrolleri altına almışlardır.

1860'da 400 milyon frank ödemek üzere 212 milyon frank ve 1862 de 200 milyon frank ödemek üzere 136 milyon frank borç alınır. Londra'daki Ottoman Bank, sırf bu borçlara dayanan alacaklardan toplanmış sermaye ile kurulur. Ne var ki borcun faizi bile ödenemez. 1865 yılı, Osmanlı Bankası'nın, saltanatını ilan edişinin yılıdır. 1854'ten beri Türkiye'yi İngiliz ve Fransız sermayedarlarının danışmanlığıyla yöneten tanrının gölgeleri, İslamın halifeleri, dünyanın gerçek tanrılarına idareyi devretmişlerdir artık. Hemen 1.tertip Genel Borç Tahvilleri çıkartılır. 1873-74 yıllarında 2. ve 3. tertipler bunu izler.

İngiliz ve Fransız, Alman, İtalyan, Avusturya'lı ve Osmanlı imtiyazlı tahvil alacaklılarından oluşan Düyun-u Umumiye Varidat-ı Muhassasa İdaresi, bu borçları, bir kene gibi ezilen sınıflara ödetmeye çalışırken, 1888'de Alman Deutsche Bank, Türkiye'ye silah satmak için 1.65 milyonluk bir kredi sağlayacaktır. 1894'te, bu bankadan 40 milyon frank Rumeli şimendiferleri avansı olarak alınır. 1903'te gene bu banka ve onun sanayi ortağı Alman Anadolu Demiryolları şirketine Bağdat Demiryolları için 1. tertip 2 milyon 376 bin lira borç alınır. Rumeli ve Bağdat Demiryolları, bu borçlar karşılığı Alman emperyalistlerine verilir. 1908'de bir "anti-emperyalist" devrim filmi çeviren Jön Türk'ler, 1912'de Rumeli Demiryolunu, Almanlara büyük bir sadakatle Balkan Savaşı malzemesi olarak sunacaklardır.

1890'lara gelindiğinde, dış borçları tahsil için kaynak arayan Düyunu Umumiye İdaresi, çeşitli sancak illerinden hububat aşarını da yutmaya başlar. Fatura kısaca şöyledir:

Hükümetin genel gelirleri, İzmir, Suriye, İstanbul gümrük vergileri, İstanbul'a sokulan tüm yiyeceklerden alınan giriş vergileri, tütün, tuz, içki, deniz ve kara avcılığı gelirleri, damga

vergisi gelirleri, Bulgaristan, Doğu Rumeli, Kıbrıs gelirleri, geri kalan gümrük vergilerinden 390 bin lira, bazı sancak illeri aşarları vs.

Bu sıralar, I.Meşruyetin'in Anayasal güvenceli Bahriye Bakanlığı İdare Meclisi mazbata defterinden, "memleketin hayrı" için yapılan bazı açıklamalara bakalım:

"Adalar hattı için Mösyö Tiyodoridi Kostaki'ye, beheri 11'er İngiliz lirası bedel ile, tekneleri ahşap üç vapur siparişi ediliyor. Bedelleri belirli taksitlerle ödenecek vapurların İskoçya'da Klady Irmağında tecrübeleri yapılacak.(1870)"

Fenneller direktörü Mösyö Bodui aracılığıyla 10 bin 5 yüz liraya bu üç vapur ölçülerine yakın bir çapta, gerekince İzmir'te gönderilmek üzere boş tarafta bir ambarı bulunmak şartıyla bir vapur siparişi ediliyor.(1870)

"Vasita'ı Ticaret Vapuru Trieste'de tamir ediliyor. Tamir taksitlerinden geri kalan para ve vapurun getirilmesi masrafı olarak 61 bin 425 liranın %12 faizle ajans Oriental Bankasından ödünç alınarak celbi."(1970)

"25 bin lira bedel ile Liverpool'a siparişi olunan Kolombiya vapuruna aracılığında dolayı bay Botono, 500 bin lira aracılık parası istiyor. Vapurun selamete getirilmesi için bu paranın verilmesi. (1874) vs. (A.Nuri,Türkiye'de Seryü Sefain İdaresi Tarihçesi'nden aktaran Hikmet Kıvılcımlı, Türkiye'de kapitalizmin gelişmesi,sf.44)

"Sultan istibdatına karşı" muhalefet Fransız Devrim'inden güya etkilenen İttihatçılardan başkası değildir. Fransızcada genç anlamına gelen Jön ve panturancı-Pantürkist olduklarından Türk kelimeleri ile kendilerini ifade ederler.

İdareyi ele geçirdiklerinde grevlerle karşı karşıyadılar. Eylül'de başlayan Zonguldak havzası grevi gelişmiş, limanda bütün işler durmuş, vapurlar kömür alamamıştır. Ereğli Fransız şirketi,başbakanlığı ve Fransız elçiliğini durumun vahameti ve Fransız sermayesinin tehlikede olduğu yolunda uyarır. Bu arada ismi Şirketi Hayriyye olarak değiştirilen Denizyolları İşletmesi işçileri de greve başlamışlardır. Grevlerin bastırılması için, derhal Nevşehir gambotu ile Zonguldak'a asker gönderilir. Aydın'daki grevde, işçiler Develü köyü istasyonundaki lokomotifleri durdurup yoldan çıkarmış, Punta istasyonundaki depoları yakmışlardır. Jandarma işçilere ateş eder. Mecideye zırlı İzmir'e hareket ederek asker çıkarır. Balya'daki grevde kaymakamlık ve liva aciz kalmış, maden ocaklarındaki Alman ve Fransız mühendisler kovulmuşlardır.

İttihatçılar İzmir'e asker ve Balya'ya adalet-eşitlik-hürriyet ideallerinden bahseden geleceğin milletvekili Sudi Bey'i çıkararak grevleri bastırırlar. Ereğli kömür, Zonguldak maden kömürü, Adana pamuk fabrikası ve Balya Karaaydın Maden İşletmeleri grevleri, sendikaların tanınması, işçi ücretlerine zam, yaşlı işçilerin işten atılması, zindana tıkma ve öldürme karmaşasıyla sona erdirilir.

Pierre Brizon,1789 Fransız devrimi

hakkında Rivarol'un şöyle dediğini yazar: "Şurası muhakkaktır ki, eğer burjuvalar yeni bir düzen istemişlerse, salt kamu borcunu kralın garantisinden daha sağlam olan ulusun garantisine altına koymak için istemişlerdir. Kıvılcımlı bu sözleri 1908 Osmanlı İmparatorluğu'na şöyle uyarlar: "Şurası muhakkaktır ki, (yerli-yabancı) birçok burjuva (Türkiye'de) bir yeni düzen (meşru hürriyet) istemişlerse, kamu borcunu Sultan Abdülhamid'in garantisinden daha sağlam olan Türk ulusunun garantisine altına koymak için istemişlerdir.(age.s.10)

Aynen böyle! Biz Rivarol'un mantığıyla değil ama Kıvılcımlı'nın mantığıyla uğraşacağız.

1854'ten 1908'e kadar 26 kez borçlanan, borçlar karşılığı hala emperyalistlerin askerliğini yapıp 1854 Kırım savaşından başka 1866 Kandida isyanı, 1869 Süveyş Kanalı isyanı, 1877 Plevne savaşı, 1885 Doğu Rumeli savaşı ile uğraşan Abdülhamid nezdinde komprador sınıfların temsilcileri değildir. Savaş-borç-savaş kısır döngüsünde açlığa ve ölüme mahkum edilen sınıflardır. Abdülhamid şahsında hedef alınan kompradorlar, ezilen sınıfları soymadan mı borçları ödemeye kalkışıyor veya komprador şurası mı savaşta sıra neferliği yapıyor? Gerçek borçlu Osmanlı halklarıdır ve savaşan da onlardır. O halde 1908 ile 1789'u özdeşleştirmek, ittihatçıların eşitlik-adalet-hürriyet sloganlarını doğrulamak ve onları ilerici saymak demektir. 1789'da emperyalizm yoktu.1908'de ise emperyalistlerin girmediği tek karış toprak kalmamıştır. Dünya emperyalist ülkeler ile sömürge yarı- sömürge ülkeler dönemindeydi. İttihatçıların değerlendirmesinde anti-emperyalist yön ölçütümüz olmalıdır. Şimdi buna göz atalım ve tarih sayfalarını çevirelim.

Devrimin ilk günlerinde İdare-Mahsus, Bayındırlık Bakanlığında bulunan Ermeni Narodankiyan Efendiye bağlanır. Narodankiyan, 'devlet ticaret etmez' ilkesine bağlı bir insandır. O halde ticareti özelleştirmek gerekecektir. Derhal bir icraat yapılır. Fayrfield ve Weldel şirketi adına Efendiye 75 yıl süreyle imtiyahlı olmak üzere ayrıcalıklı hatlar, deniz tekne ve taşıtları, hareketsiz deniz malları,gümrük esmi, emlak vergisi, fenerler, liman ve sandıra vergilerinden, telgraf ücretlerinden orman vergilerinden indirim ve muafiyetler, istümlak(zorla mal alma ve az para ödeme) hakkı, hükümete ait toprakların bir kısmının parasız verilmesi gibi bazı 'kolaylıklar' sağlanır. Bunun karşılığı olarak Fayrfield ve Weldel şirketi 350 bin lira verir. Ayrıca 5 kaptan ve 5 çarkçıyı Avrupa'da eğitmeyi de eşantyon olarak üstlenir. Mukavele tarihleri 1908 ve 1911.

1910'da tüm İngiliz ve Fransız ayrıcalıkları, ittihatçıların Ağustos 281 sayılı bir Bakanlar Kurulu kararıyla iptal edilir. Diğer yandan tüm denizcilik haraca bağlamak anlamına gelen, İdare-i Mahsus'a'nın net gelirlerinin Almanya'ya olan borçlara karşılık gösterilmesini ile Alman Anadolu Demiryolu Şirketi İngiliz ve Fransız emperyalistlerine fark atar. Hemen işe giriş-

ilir. Osmanlı Seyrü Sefain İdaresi kurur. 19 Temmuz 1911'de Herr Karl Lekke Genel Müdür, Herr BilumLevazım Müdürü, Herr Aybın Makina müdürü olarak 3 yıllık kontrat imzalarlar. Almanlar derhal büyük dehalarını ortaya koymuşlardır. İş sağlama almak için Ermeni efendilere gerek kalmamıştır. 3 komşu kıyıları vapuru Alman Danzig tezgahlarına ismarlanır ama vapurlar, on yıl sonra, 1921'de getirilebilirler. Bu arada Deutsche Bank, Lekke'nin deyimiyile "idare veznesinde para bulundurmamak sakıncalı olduğu için" faizsiz cari hesapla Seyrü Sefain sermayesini 'korumaya' alır.

Alman Demiryolu Şirketi, idarenin Bağdat, Basra, Halep vapurlarını da yapar. Fatura: 200 yılda ödenemeyecek bir borç. Vapurların parası verilmeyince, şirket, Haydarpaşa-Bağdat demiryolu hattının gelirine konar. Bu arada Karaköy köprüsü-Konya tren biletlerini de kendisi satmaya başlar.

Fransız devriminin sahtekarca tüccarlığını yaptıkları ortaya çıkan İttihatçılar, 'Jön' kelimesine bile ihanet etmişlerdir. Onlar yeni ve genç bir çağın burjuvazisi değil, İngiliz-Fransız emperyalistlerini tasfiye edip Alman emperyalistlerini baş tacı eden Pantürkistlerdir.

1914, I.Dünya Savaşı ile birlikte, efendilerinin yanında savaşa giren İttihatçılar, çoktan Abdülhamid'i aratmaya başlamışlardır. Faliş Rıfı Atay,Çankaya isimli eserinde şöyle yazmaktadır: "I.Cihan savaşında, kendi isyanları ve Çar ordularıyla işbirliği yapmaları yüzünden Ermeni faciası olmuştur...Ne acıklı şeydir ki, bu facia olmasaydı Kuvayı Milliye hareketi tutunamazdı." (Aktaran Hikmet Kıvılcımlı,age s,90) İşin acıklı yanı bir tarafa, Atay'ın mantığı doğrudur. Ermeniler Abdülhamid zamanında ve öncesinde, belli başlı acente ve temsilciliklerle ticaretin köşe başlarındaydılar. Bakanlığa kadar gelmişlerdir. İttihatçılar, efendileriyle beraber işbirlikçilerini ve köleleri de kırmışlardır. İngiliz ve Fransızlarla ittifak giren çarlık, zaten Türkiye'de 1908 öncesi ve 1910'a kadar İngiliz ve Fransız emperyalistlerinin işbirlikçiliğini yapan Ermeni tüccarlarıyla ittifak kurmayı uygun bulur. Ermeni İsyanı ise 1908 ittihatçıların isyanı gibidir.Yarı-sömürge bir 'Bağımsız' Ermenistan için ayağa kalkan kompadorların önderliğindeki Ermeni ulusu kırılır. Daha da önemlisi Kuvayı Milliyeciler, İttihatçıların yarım kalan işini tamamlayacaklardır. Atay'ın son cümlesi doğrudur.

İttihatçıların savaş dönemi sömürüsü akıl almaz boyutlardadır. Almanya ve Avusturya satın alma şirketi, ülkenin tek alıcısı durumundadır. Deniz ve demiryolları taşımacılığını tamamen ele geçiren Alman emperyalistleri, 'lüften' vagon ve taşıma malzemesi tahsis ederler. İttihatçı Talat Paşa, hatıralarında şöyle yazıyor: "Cephane ve besin maddeleri taşınmasından tasarruf edilen vagon sayısı haftada 2-3'ü geçmiyordu. Bunlar da tabii, ne Adana'daki pamuğun ne Ankara'daki yünün taşınmasına yetmiyordu. İltimas ve imtiyaz başladı. Vagon alınıp satılmıyordu."

Osmanlı, Alman emperyalistlerinin savaş üssüdür. İttihatçı Talat, halkın savaşa sürülmesinden hiç bahsetmiyor, pamuğu ve yünü düşünüyordu. Yakınıyor 'Tüccarlar değil, ticaretle hiç ilgisi olmayanlar para kazanıyor-

du. "Talat Paşa, biraz dönüp baksa, arkadaşları Enver Paşa'nın valilerden vagon karşılığı 5 bin lira aldığı görülecek midir? Sanmıyoruz. Hatıralarda memleketin ticaretini düşünmek tatlıdır. Kendi adamı Kemal Bey, 57 paralık ekmeği 60 paraya sattırıyordu. Talat, savaş sonunda kurulan harp divanına 'ilgili kişilikler, sahipsiz olan bu parayı bir yandan ekonomi hayatını canlandıracak, öte yandan halkın candan ihtiyaçlarını ucuzlatacak biçimde sarfetmeyi düşünmüşlerdir" diyerek Kemal'i savunur.

İşte 1908 ile 1789'un ayrıçaları; 1908'de 'Kral öldü, yaşasın Kral' şiarı kazanır tarihe 1789'u ise, feodal krallığın tarihe gömülmesi ve Jakobenlerin yenilgi tarihi olarak anımsamak gerekir. Emperyalizm çağında komprador sınıfların bağımsız devrim yaptıklarını düşünmek bile, bu sınıfların doğalarına aykırı bir mantık silsilesi yaratır.

Lenin "Eğer 20.yy devriminden örnek almak gerekirse, hem Portekiz, hem de Türk devrimini, kuşkusuz burjuva devrimi olarak ele almak gerekir" der. Lenin "burjuva" diyor; emperyalist çağın burjuva devrimi. Bu ne demektir? 23 yaşındaki komünist önder Kaypakkaya şöyle açıklıyor: "Lenin, Stalin ve Şurov yoldaşlar Kemal devriminden söz ederken 'ulusal burjuvazi' kavramını, Türk olan burjuva anlamında kullanmaktadır. Uluslararası burjuva-komprador burjuva onlarda henüz yoktur. Bu kavramı daha sonra yeni anlamıyla Mao Zedung yoldaşa görmekteyiz. (Seçme Yazılar s.132)

Demek ki 20 yy. devrimlerinden 1908 devrimi için "burjuva" kavramını kullanan Lenin, Kemal devrim için "ulusal burjuva" kavramını kullanmıştır. 1908 devriminin tefeci, ağa takımının yanında yer alan ticaret burjuvazisi tarafından yapıldığı açıktır. O halde 1908 devrimin tanımı da Kaypakkaya'dan dinleyelim: "Üst tabaka, İttihat ve Terakki içinde palazlanmış olan, önce Alman emperyalizmine uşaklık eden, 1. Dünya Şa vaşında Alman emperyalizminin yenilgisinden sonra da İngiliz-Fransız emperyalizmine yaklaşan Türk komprador burjuvazisinin ta kendisidir. (Altın cizen İbrahim Kaypakkaya)

"Kurtuluş" savaşı neyi kurtardı?

Emperyalizm çağında hiçbir politik, ideolojik, örgütsel olgu emperyalizmden bağımsız düşünülemez. Ekonomi de bundan bağımsız değildir. Kurtuluş savaşını iki önemli yönden incelemek zorunludur. Anti-emperyalist yön ve ekonomik yön. Çağımızda (emperyalizm ve proleter devrimler çağı) bağımsızlıkçı olmak ve düzen sınırlarını silahlı bir mücadele ile aşmak devrimciliğin (ama komünistliğin değil) ölçütüdür. Kurtuluş savaşı silahlı bir mücadeleydi. Ama bu yetmez. Kime karşıydı, yani bağımsızlıkçı (anti-emperyalist) miydi?

Kemalistlerin bir dönem bağımsızlıkçı oldukları ve dünya koşulları nedeniyle emperyalizme bağlanmak zorunda kaldıkları söylenmektedir. Rozaliyev," hem Jön Türk devriminin hem de Kemalist devrimin temel içeriği anti-emperyalistti" (Türkiye'de Kapitalizmin Gelişme Özellikleri sf.7) Glasce ise "geriye bakıldığı zaman, Türk hükümet çevrelerinde ilerici eğilimlerin Atatürk'le birlikte ölüp gittiği söylenebilir." diyerek, 1938 sonuna kadar ilerici yanı ağır basan bir

devrimden söz ediyor.

Kemalistlerin icraatlarını ekonomi ile birlikte incelemek ve bu ekonominin sınıf karakterini bulmak için, "devlet kapitalizmi" teranelerin dayanağı" burjuvazinin sermaye birikimini incelemek zorunludur. Zira bu sermayenin tekeller yarattığı ve toprak sorunu hallettiği, kapitalist işbölümünü geliştirdiği söylenmektedir. Üretimde ve sermaye yoğunlaşmasında tekellerin kurulması ve güya bağımsız yatırımların yapılması, iş pazarının korunup güçlendirilmesi hikayeleri, Prusya tipi geçiş teorilerine dayanarak yapılmış ve bunun Türkiye'ye özgü biçimi olan 'devlet kapitalizmi'yle, olay açıklanmıştır.

Dikkat çekicidir ki emperyalistler, revizyonistler, oportünistler, kompradorlar ve ML'ler, kemalist devrimde özellikle küçük meta üretimi ve köylülük üzerinde durmuşlardır. Çünkü burjuva demokratik devrimin özü toprak devrimidir. Uluslararası devrimin özü toprak devrimidir. O halde işe toprak sorunu ve küçük meta üretimi olgusundan başlamak gerekir.

Toprak sorunu

15 Aralık 1930'da yani Cumhuriyetin ilanından 7 yıl sonra, Cumhuriyet gazetesi şöyle yazıyordu: "Evet, 14 milyon Türk'ün 9 milyonu çiftçi ve çiftçi ailesidir. Ama toprağa tohum gömüp ondan ekme beklemek için paraya geresinin vardır. Toprağı olmayan, dünyada mülk adına yalnız bir çalışma ve emeğe sahip bulunan köylü, çiftçi için muhtaç olduğu parayı kredi alabilir. Oysa Türk çiftçisinin %70'i topraksızdır, evini kurduğu yer bile başkasındır." Cumhuriyet gazetesi timsah gözyaşları döküyordu. Bu iddiamızı kanıtlayabilmek için, Ziraat Bankası'nın kuruluşuna göz atmak gereklidir. Bankanın amacı; güya, topraksız köylüye toprak dağıtmak ve tarımı modernleştirmektir. Ziraat Bankası'nın işlevi değişmemekle beraber, geçmişi Cumhuriyet öncesine dayanır. 1924 yılında, eski işlevleri ve adı korunarak hisseli bir ortaklığı dönüştürüldü. Hissedarlar ilçe manevi şahsiyetlerinden ve diğer ortaklardan oluşuyor. Fakat bu ortaklık gizlidir. Kimdir bu manevi şahsiyetler ve diğer ortaklar? Manevi şahsiyetler daha önce aşar, 1924'de arazi vergisi ödeyen ve bu ödemelerin büyüklüğü oranında hissepaya alan şahsiyetlerdir. "1.Dünya savaşına doğru" diyor Rozaliyev,"büyük toprak sahibi ağalar (köy nüfusunun %1'i) tüm işlenen toprakların %39,3'ünü, küçük toprak ağaların ve zengin köylülerin (köy nüfusunun %4'ü) toprakların %26,2'sini ellerinde tutuyorlar. Köylü ailelerin (köy nüfusunun %95'i) payına ise işlenen toprakların %34,5'i kalıyordu. "Yani Rozaliyev "Kemalist devrimden sonra, toprak sahiplerinin elinde yoğunlaşması önemli oranda hızlanmıştır." (age sf.24-25) saptamasını yapıyor. Bu yoğunlaşma nasıl hızlandı ve köylü nasıl topraksızlaştırıldı? Bunu göreceğiz. Konumuza dönersek, demek ki manevi şahsiyetler toprak ağalarıdır. Diğer paydaşları ise, 30 Kasım 1932 tarihinde 2.Büyük Genel Kurul toplantısında, kendilerini delegelerle temsil edeceklerdir. Bu delegeler Başbakan İnönü, Maliye Bakanı, Bayındırlık Bakanı, Tekel Bakanı, eski İktisat Bakanı, Meclis Başkanı (Kazım Karabekir), CHP Genel Sekreteri ve 52 bölgeden 183 milletvekilidir. Bunların yanında

10 serbest meslek erbabı, 1 ağa ve 1 de tüccar vardır. Hemen tüm CHP Ziraat Bankasında toplanmıştır. CHP toprak ağalarıyla sıkı çıkar ilişkileri hiç bir zaman elden bırakmayacaktır. Çünkü toprak sorunu baş çelişkidir, yarı feodal yapı baş çelişkidir.

Yukarıda Cumhuriyet gazetesi köylüyü savunur gibi görünmektedir ama amaç başkadır. Yunus Nadi (İş Bankasının kurucularından ve bunu göreceğiz), 6 Temmuz 1930'da şöyle yazmıştı: "Sanayinin Türkiye'de şimdilik hiç yeri yoktur demek uygun olur. Çünkü ülkemizde sanayi muhtaç olduğu kredinin onda biri bile yoktur. bizzat kendi (M.Kemal) anlatıyor; çiftlik ana kısmındaki tarlaların bazılarında buğdaylar Gazi'nin göğsünden yukarı çıkıyormuş. Bunu anlatırken Gazi'nin göğsü kabarıyordu. Oradaki deneyler yarın ülkenin bütününe uygulanacaktır da ondan. İtalya'da Mussolini toprağın bolluğunu ve erdemini anlatan bir şair, Türkiye'de M.Kemal Türk rahatlık ve mutluluğunun toprakta saklı bulunduğu inanan bir kimyagerdir. "Evet! Zaten muhtaç olduğumuz kredinin onda biri bile yoktur ama muhtaç olduğumuz kudret köylünün damarlarında ki kanla, toprağın karıştırılmasından oluşan kimya mucizesinde mevcuttur. H.Tahsin ve R.Saka, 1916'daki Ziraat Bankası sermayesinin 150 milyon lira olduğunu yazıyorlar. 1924'de, 8 yıl sonra sermaye 1,6 milyona düşmüştür. Ne yapılmıştır aradaki fark? Kredi kime verilmiştir. Peki kimlere?"

Köylünün %70'i az topraklı veya topraksızdır. Bankanın teminat istemesi nedeniyle bunlar kredi alamamaktadır. Güya tefeciliği önlemek için çıkarılan yasalar ve Ziraat Bankası uygulamaları, köylüyü iyice topraksızlaştıracaktır. Zeynel Besim 1929'da şöyle yazar: "... Köylünün tek dayanağı olması gereken banka ne yazık ki köylü için kaybolmuştur. Bu kayboluş vurgunculara ve faizci süluklere meydanı boş bırakmıştır. Köylü bile bile ve kahrolarak kendisini faizcinin kucığına atıyor. Çünkü ismi kendi sanatını ifade eden bankadan para alamamaktadır."

Oysa daha 1925 Şubatı'nda aşar kaldırılmıştır. Köylü aşarı verirken ürünün belli bir oranını vermektedir. Ürün ne kadarsa bunun belli bir oranına dayanan bu sistem, soygunculara yetmemiştir. Aşarın kaldırılmasıyla arazi, harç ve diğer vergiler (hayvan, inşaat, yerel vergiler) artırılıyordu. Üretim %8-10'u oranında getirilen parasal vergi, yoksul köylüyü, ürününü ucuz satmak zorunda bırakmıştır. 1926'da hükümet 200 dönümden fazla ekim yapanlara traktör ve tekel vergilerinden muaf tutacak ve gübre ithalinde kolaylıklar sağlayacaktır. 1931'de, Ziraat Bankası gübre dağıtım için Emperyal Chemical Industry ile anlaşır. İşte tarımın modernleştirilmesi.

Topraksızlaştırma ve toprak dağıtım nasıl olmaktadır?

Ziraat Bankası, 1927 yılında 20 milyon liraya yakın kredi dağıtır. Bunun 14 milyonu gayri menkul teminatı ve 4 milyonu zincirleme kefalet (diğer köylülere sıçratma kefaleti, çünkü kefalet tüccar veya ağa yanaşmıyor), 2 milyonu ürün ve mal kefaleti. Yani %70 mülk karşılığı! İşte sonuçlar: 1 Ekim 1930, Son Posta şöyle yazıyor: "Sivas Erzurum yolu üstündeki, önemli miktarda tahıl yetiştiren Zaza şöle verildi." Yeni Asır, 1930 1-3 Ka-

sım'da" tarla, bağ, bahçe olmak üzere satılığa çıkarılan arazinin toplamı 6750 dönüm, 47 evlek ve 2507 arşındır. (6770 dönüm). Bu yolla mülkleri ellerinden alınan aile sayısı 71'dir. 2-13 Kasım'da satılığa çıkarılan arazi 5025 dönüm ve 39 evlek, mülksüzleştirilen aile toplamı 88. "Bu 164 zoraltının sadece 25 tanesi 30 dönümden yukarı. Yani mülksüzleştirilen yoksul köylü oranı %84, 75'tir. Bu yalnızca Ziraat Bankası İzmir Şubesi'nin hasilatıdır! Oysa Batı Anadolu ve Akdeniz'de 2000 dönümden 20.000 dönüme kadar rekor düzeyde büyük toprak sahipliği (ağalığı) vardır. Topraksızlaştırılmayanlar başka yöntemlerle kıvrandırılırlar. Ordu'da her tüccarın satın aldığı köyler vardır. Bu köylerdeki üreticiler, fındığını sattığı tüccara bağlanmıştır. Aydın'da üretici ürünü mutlaka avans aldığı tefeci-tüccara vermek zorundadır. Tefeci faizsiz kredi açmakta, ancak fiyat kırımında %100 kar etmektedir. Aracı her işlem kendisi yaptığı halde vize, aracılık, hammaliye-ardile masraflarını fiyattan keserek üreticiye verir. Ege zeytin bölgelerinde zeytin üreticileri zeytin yağı fabrikatörlerine bağlanır. Eskiden 2-4 sene olan toprak kiralama süresi 10 seneye çıkmış, üretici aldığı parayı hemen bitirdiği (yani para az olduğu) için yeniden ağır koşullar altında borçlanmakta ve mülkiyetini kaybetmekte. Yani hızlı veya yavaş topraksızlaştırma.

1931'de 53 ilde anketler yapılır. Sovyet iktisatçı Vasilyavski, anket verileri üzerinde inceleme yapar ve bir takım sonuçlar çıkarır: "Türkiye'de her bölgede ortakçılık yaygınlaşmıştır. Bununla birlikte toprak kirası (rantı), kural olarak ürünün 1/3, 1/2'sini oluşturmaktadır. Bu durum yalnızca tahıl üreten bölgelerde değil sinai bitki veren kıyı bölgelerinde de söz konusudur. Ortaçlık kirası feodal-kölecî nitelikler taşımakta ve köylünün tüm artı ürünü aldıktan başka köylü için gerekli olan önemli bir bölümünü de kopartmaktadır." (Aktaran Rozaliyev age sf 24-25) Ağa-tefeci-tüccar boyunduruğu ile topraksızlaştırılan köylüye hemen iş bulunur. Yalnız Çatalca köylerinde 1926-27-28 yıllarına ait yol paralarını vermeyen 8 bir köylü (devlet, yaptığı yolların parasını köylülerden topluyor) yol yapımında çalıştırılmışlardır.

Nihayet 1939'da, toprak dağıtım için Arazi Tevzi Kararnamesi çıkarılır. Birinci derecede tam toprak hakkı olanlar, devlet arazisinde veya çevresinde yerleşmiş olanlarla gerek çift hayvanları ve gerek makine ve aletlerle çiftliğe alışık olanlardır. Yarım nakı olanlar ise köyde oturan, tarımla uğraşan, bakkalık ya da katırcılık yapanlardır. Her iki kısmında da anılan toprak ağaları ve zengin köylülerdir. Bankanla bir sermayeyi her nasılsa biriktirebilip toprak alan yoksul ve orta köylü de topraksızlaştırılır. Yozgat, Manisa, Denizli, Çankırı da çevre çiftlik arazilerinin dağıtılacağı yazılır. 2-ay sonra emlak fiyatlarının düşmesiyle taksitler ödenemez hale gelir. Yasadan yararlanmaya çalışan büyük toprak sahipleri 20 yıl süreyle toprak tahsillerinin ertelenmesini isterler. Hükümet 5 yıl erteler.

Ağa-tefeci tüccar takımı, borçlarını ödeyemeyen köylüden avans vererek bağladığı ürünü %100 kar ve faiz vuruşlarıyla alırken, Ziraat Bankası borç saltma, yüklenme, taşınma, aracı, ambalaj üretici ve %25 indirimle ürünün değ-

rini yarıya indirmektedir.

Her ne kadar yasalarda tröst yasaklanmışsa da Amerika Tobacco Şirketi bundan pek etkilenmemiştir. 1931'de tütün fiyatları olağanüstü dalgaları. Normalde Ağustos'ta toplanan tütünleri, köylü borçlanarak ekmekte ve yetiştirmektedir. Amerikan Şirketi tütünü iki ay sonra çok ucuza alır. Çünkü iki ay köylüye bekleterek tütünün çoğunun bozulması sağlanmıştır. ABD Export Tobacco daha da ileriye gider. 1932'de aracı ağaların önüne engel çıkararak, tütünü köylünün ambara getirmesini bildirir. Bu ağa-şirket anlaşmazlığı yüzünden Edirne'nin Arbaç köyünde 18 bin ton tütün bozulur. Bu da sömürünün başka bir yüzü. Olan köylüye olur. 1930'da da Keşan köylüsüzü bizzat Ziraat Bankası tarafından kazıkları. Bulgaristan'dan 11 Milyon kurus borçlanan köylüye, Banka, 380 toh tohum verir. Ancak tohumun bozuk çıkmasıyla köylü borucunu ödeyemeye hale getirilir. Gene aynı yıl Zingal Kereste Şirketinin ricasıyla? Kastamonu'da odun kesimi yasaklanır. Sonuç: 335.601 nüfuslu Kastamonu'da 240 bin köylü işsiz kalır.

1929'da Hizmet gazetesinin baş makalesi şöyle yazıyor: "Tefeciler pek başıboş kalmıştır. Nihayet %20 kazanabilen köylü %2000 faizle borç almak durumunda kaldıkça bu ıstırapın dinmesi nasıl mümkün olur?" İşte köylülüğün dramını anlatan tek cümle. Bu açık topraksızlaştırma, "artık fabrikalara işçi sağlandı, kapitalizm geliyor" cıgıllıklarına kurban edilmiştir. Egemen sınıflarla beraber tüm ML sapkınları aynı nakaratı tutturmuşlardır. Aynı nakaratı tekrar etmişlerdir. Prusya tipi geçişin devlet kapitalizmi yoluyla sanayiye geliştirmesi safasına geçelim.

Türkiye'de kapitalizm nasıl geliyor?

1923 İzmir İktisat Kongresi'nden önce, M. Kemal Uşakizade Muammer Bey'in kızı Latife Hanımla saray evliliği yapar. Uşakizade "ticaret ve armatörlükle ilgili, dış bağlantıları olan zengin bir şahıstır." (Lord Kinross, Atatürk sf. 327) 1924 yılında, Uşakizade, M. Kemal'e "Türk işadamlarına örnek olmak üzere" bir iş teklif eder. M. Kemal, "Celal Bey'le görüşünüz" der. Sözüün özü Celal Bayar'la görüşülerek Muammer Bey'le mudilik verilir ve 1 milyon lira sermayeli İş Bankası kurulur. Bu sermayenin 250 bin lirası, İngiliz-Hint Şirketlerinin Kurtuluş Savaşı yıllarında yapılan yardımın yarısıdır ve M. Kemal'in hissesidir.

İş Bankası, İtibari Milli Bankası'yla birleşere, sermayesini 5 milyona çıkarır. İlginçtir ki itibari Milli Bankası yöneticiliği ve hisselerinin çoğunluğunu ellerinde tutan Avundukzadeler ile Nemlizadeler aileleri, Sultan Abdülhamid yanlısıdır. Bu bankada 9, Ziraat Bankası'ndan 3, dışarıdan 2, Emniyet Sandığından 3 kişi, İş Bankası'nı kurmuş olurlar. Olay İtibari Milli'nin İş Bankası'na katıldığı şeklinde lanse edilir. Oysa 9 kurucu ve 4 milyon sermayeyle İş Bankası karşılaştırılırsa kimin kime katıldığı bellidir. Tarihin yasaları açıktır: Aynılar aynı yere.

Komünist önder Kaypakkaya, "Sermaye ihracı ile yatırımı birbirinden farklı şeylerdir, ihrac edilen sermaye yatırım şeklinde olabileceği gibi borçlandırma şeklinde de olabilir. Ve emperyalist dönemde esas olan ikincisi-

dir." (SY sf 68) diyor. Türkiye'nin dış borcu nasıl paylaşılır? 13 Haziran 1928 tarihli Paris Antlaşması ile borçlar şöyle paylaşmıştır:

OSMANLI DEVLETİNİN PARÇALANMASIYLA ELDE EDİLEN SÖMÜRGELER ARASINDAKİ BORÇ PAYLAŞIMI ŞÖYLE OLMUŞTUR:

17. 10. 1912'den önce %	Bu tarihten sonra %
Türkiye 62.25	76.54
Yunanistan 10.57	0.55
Suriye 8.17	10.17

Bu sözleşme 1 Aralık 1928 'de TBMM tarafından onaylanır. Bu borçlar padişah ve Jön efendilerin borçlarıdır ve sözde bağımsızlık Kemalilerin bu borçları üstlenerek halklara ödetmeye çalışması, borç yiğidin kamçısıdır atasözleriyle açıklanamaz olsa gerek. Meclis, "Eski Osmanlı İmparatorluğu'nun taksime uğrayan Dünyu-u Umumiye Meclisi'ni Fransız, İngiliz, Hollandalı, İtalyan ve Türk'lerden başka borçlarla ilgilenen "Hamiller Meclisi"ni Fransız, Alman ve Belçikalı'lardan oluşturmuştur. Lozan zaferi işte budur! Dış borç o günün parasıyla 107 milyon 528 bin 463 altın liradır. Yıllık dış borç miktarı 5 milyon 219 bin 693 liradır. Yani yaklaşık 20 yıl. Ödeme parasının şeklini Dünyu umumiyye belirleyecektir. Tabi bu kurum, her taksitten önce çeşitli paralardan en değerlisini seçiyor ve ödemeler bu parayla yapıyordu. Bu kurumun anaparasının %59'u Fransız, %22'si Alman ve %11.5'i İngiliz emperyalistlerininindi.

Şimdi sanayiye bakalım: Örnek bölgemiz İzmir. Tarım ürünlerini, toprak ağaları Amerikan Export Tobacco şirketine pazarlıyorlar. İzmir ve Samsun'da yetişen tütünün %60-75'inin alıcısı bu şirket. Bunu İngiliz, Alman, Fransız ve Belçika firmaları izliyor. Aynı bölgede incirin alıcısı Fig-Parkers şirketi, meyhan kökünü ise Mc Andrew Forbes şirketi alıyor.

Eastern Carpet Şirketi'nin öyküsü ilginçtir. Şirket 1908'de kurulur. İngiliz şirketi İzmir, Burdur, Isparta, Hacı, Kırkağaç, Sivas ve Maraş'ta doğrudan; Demirci, Akhisar, Sivrihisar, Niğde, Kula, Kütahya, Simav, Manisa, Gördes, Uşak, Denizli, Akşehir ve Sille'de acentaları aracılığıyla halı üretimini kontrol altına almıştır. 1927'lerde Eastern Carpet hala aynı bölgede ve ayaktadır. Ayrıca Mahcester'dan ithalatın önemli bir kısmını oluşturan büyük miktarda iplik getiriyor ve 1 milyon kile iplik üretiyor. Bu ipliği de 1908'de olmayan ama 1927 "bağımsız" Türkiye'sinde ortaya çıkan, yan kuruluşu Oriental Carpet Manüfatür şirketiyle evdeki halı üreticilerine dağıtıyor.

1908'den 1927'ye ne değişmiştir? 1910'da Jönler İngiliz ayrıcalıklarını kaldırmışlardır. 1. Dünya Savaşı'yla Yunan orduları tam da yukarıda sayılan bölgelerde ilerlemişlerdir. İngilizlerin eski hakimiyet bölgeleri için büyük burjuvazi ve toprak ağaları önderliğindeki Türk ordularıyla Yunan orduları, emperyalistlerin acentalığı için kapışmışlardır. Olay budur.

1924'de 7 demiryolu, 23 banka, 35 ticaret, 12 imalat-istihraç olmak üzere toplam 94 yabancı şirket olduğu gibi ayaktadır. Gelelim yukarıdaki İş Bankası hikayesine. Kuruculardan Celal Bayar, daha önce Deutsche Bank'ın Bursa Şubesi'nde çalışmış ve "staj" görmüştür. 1. Dünya Savaşı'nda Al-

manlar yenilmişlerdir. Oysa Deutsche Bank ve Krupp emperyalist şirketleri kromu Dağardı, bakır Ergani, kurşunu ve gümüşü Balya-Karaaydın ocak-

larından bedava (fabrika tesisinin borçlarına karşılık) çekmektedir. Deutsche Bank'a itibarı geri verilir. İş Bankası ve İtibari Milli Bankası bir "kurtarma operasyonu" bu bankaya Ergani Bakır İşletmelerini kurdururlar. Banka 6, İB ve İMB 2 milyon sermaye koyar. Ayrıca İB, vefa borcunu ödemek için Bulğardağ Mağden AŞ'ye de Deutsche Bank %50 sermayesini koydurur.

Zonguldak kömürünü Fransız Gerakle şirketi çıkarmaktadır. Zonguldak'ın en zengin yatakları, günde 5 bin ton kömür boşaltabilen liman, dekovil hattı, tamir atelyeleri ve kömür yıkama donatımı yine Ottoman ve Mine de Gerakle'de kalır.

Krom cevheri üretimine Almanlar 1910'dan beri hakimdi. Gebrodes Reling yılda 15 bin ton yıkanmış kömür alıyordu. Eskişehir'e İsveç, Fethiye'ye Fransa el atmıştır. Fabrika üretimi dokumaları %95'i, pamuk cenneti Türkiye'ye ithal girmektedir.

Tarıma dayalı yarı-feodal, yarı-sömürge üretimin pazarlık gücü 1929'dan 1931'e kadar şöyle düşüyor: Buğdayda %50, pamukta %60, tütünde %50. 1933 sonrası ise buğdayda %70, pamukta %76; yünde %50, vb. üzüm, yün, tütün, pamuk, afyon ve ham ipek, köylüye veba gibi kırar.

İngiliz, Fransız, abidesi Osmanlı Bankası, Dünyu Umumiye'nin tahsildarı 5 milyon sterlin sermaye ile ayaktadır.

Ne yapmalı? "Devlet kapitalizmini geliştirmeli" Bakalım bu safsatının altında neler yatıyor: 1920-1926 yılları arasında yabancı ticaret odaları kapatılır ve yabancı şirketler sicile geçirilir. Başka? İstanbul su şebekesi, telefon şirketi, tramvay şirketi, İzmir telefon ve gaz şirketleri, İstanbul elektrik santrali vb. ile deniz taşımacılığıyla ilgili İstanbul ve İzmir iskele şirketleri, boğazlar, deniz fenerleri işletmeleri vb. SATIN ALINIR. Bu dış borç, diğer sömür yolları yanında %7.5 faizli iç borçlanmayla vergi yükümlüsü halka yüklenir. Bitmedi, 1924'de 1734 km'si devletin elinde olan 4086 km'lik Çobanbey-Nusaybin hattı yabancıların elindedir.

28 Mayıs 1927'de Sanayi Teşvik Kanunu çıkarılır. Bu kanunla ülkedeki sanayi işletmeleri 4 gruba ayrılır:

1. Grup: En az 10 beygir gücünde mekanik motoru olan ve yılda 1500 iş günü çalışan fabrikalar.

2. Grup: 10'dan az beygir gücü makinaları olan ama yılda en az 1500 işgünü çalışan ve üretimde günde en az 10 işçi çalıştıran işletmeler.

3. Grup: 10 beygir gücünden az mekanik motorları olan ve yılda ortalama 750 işgünü çalışan işletmeler.

4. Grup: Kumaş, halı, trikotaj, halat, ip, dantela ve benzeri malları el emeğine dayanarak tezgahlarda üreten işçilerin ortaklaşa çalıştıkları bir binadan oluşan işletmeler.

Neye yarıyor bu yasa? Birinci grup işletmeler birçok vergiden muaf. Bu işletmelerin hisse senetlerine pul vergisi verilmez, bunlar için gerekli malzemenin ve donatımın ithalinden gümrük vergisi alınmaz, malları demiryollarında indirimle satılır. Başka? 1913'de neye yaradıysa aynı nakarat.

1913'de Jönler de bir Sanayi Teşvik Kanunu çıkarmışlardı. Ve bu yasa 1927'dekinden farksızdı. 1913 yasasıyla konserve, ayakkabı, sigara kağıdı, matbaalar, içki, hazır elbise, çamaşır yapımı gibi bir hayli sanayi dalı teşvikten yararlanamaz. 1913-15 sanayi istatistiğine göre 63'ü İstanbul ve 15'i İzmir'de diğerleri, başka yörelerden 39, toplam 117 firma kanundan yararlanır. Bu kanunla işçi sayısı %17.6 oranında azalır. İstatistiğe göre, işçi sayısının azalışı 1915'de faaliyet gösteren işletmelerin azalışı oranından aşağıdır. Yani küçük işletmeler batırılmıştır. 1913'de, konserve sanayinde erkek işçi sayısı 67 iken 13'e düşer. Aynı yıl ve aynı sektörde kadın işçi sayısı ise 14'ten 194'e çıkar. Yani sektör ayakta kalabilmek için ucuz işgücünü devreye sokar. "Anadolu'nun en gelişmiş bölgelerinden biri" diye yazar Rozaliev, "Denizli, Aydın, Bursa, Manisa, Burdur, Muğla, Balıkesir ve Isparta gibi kentleri de içine alan İzmir çevresidir (1927 Türkiye nüfusunun %18.7'si) Bölgenin hemen tüm ekonomik yaşamı, Batı Avrupa'ya tahıl üretimi ihracına dayanıyordu. Tahıl, tütün, pamuk, haşhaş, incir, zeytin, meyhan kökü vb. buradan ihraç edilmektedir. Adana ve Samsun bölgelerindeki tarım da aynı yapıdaydı. Nazilli ve Tire bölgesindeki birçok ağa ve zengin köylü işletmesi esas olarak pamuk üretimine yönelmiştir." (age. sf 35)

1917 sanayi istatistiğine tekrar bakalım "Çalışma saatleri öğleyin 1 saat paydos edilmek üzere günde 9,10,11 saat kışın mesela iki saat eksik çalışılır. Deri sanayinde iş saatleri mevsime tabi olup, öğleyin yarım veya 1 saat yiyecek paydosu olmak üzere yazın 11 buçuk 12 saat, kışın 9 ile 9 buçuk saat. Kağıt sanayinde iş saatleri değişmez olarak günde 9-10 saattir. Bundan 19 yıl sonrasının iş kanunu 35. maddesi ise şöyle diyor: "Cumartesi kapanması mecburi olan işlerlerinde en çok 9 saat", 37/1. maddesi "muayyen haddin üzerine zammedilecek fazla çalışma saatleri en çok üç saat" yan; toplam 12 saat diyor. 1917'nin angaryası 1936'da yasalaştırılmıştır kısacası...

Başka bir yasal düzenlemeye bakalım 3008 Sayılı İş Kanunu Madde 2/A: "Bu kanun, mahiyeti itibarıyla yolunda işleyebilmesi için günde en az 10 işçi çalıştırmayı gerektiren ve buralarda çalışan işçilerle bunların işverenlerine uygulanır." İstatistiğe göre "Karpel kampanyasının mütalaasına bakılırsa, 1913 yılı şirket hesabına göre 16 bin işçi çalışmış olup Anadolu'da halı dokumakla uğraşan genel işçi sayısı 60 bin kadardır." Şimdi, yasa kapsamına giren en az 10 işçi çalıştıran işveren, işçileri bölge çalışma müdürlüğüne bildirerek sigortalayacak, kıdem verecek ve diğer sosyal güvencelerden yararlanıracak. Ama Eastren Carpet işçi beyanı, çalıştırdığı işçi sayısından 44 binini yok saymaktadır. İşte sanayi ve iş yasalarının asıl yüzü. İşte "devlet kapitalizmi" ve işte gelişen sermaye birikimi ve "prusya tipi geçiş" safatası.■

Maoist çalışma tarzını kavra!

Öncelikle belirtmek gerekir ki, teorik ve pratik kaynaklarımız müthiş zengindir. Marks, Engels, Stalin ve özellikle Mao'nun teorik eserleri ortadadır. Bunun dışında Türkiye'de İbrahim Kaypakkaya gibi bir önder yetişmiştir. İşte onun yazıları da ortadadır. Ustaların ve önderlerin pratikleri ortadadır. Saatlerce çalışan, güne geceye geçeyi güne katan bir çalışma tarzı... Marks; çocukları açlık ve hastalıktan kıvrılarak ölüren Kapital'le uğraşıyordu. Engels maddi zenginliği bir kenara iterek kendi statükosuna en büyük darbeyi kendisi vurdu. Bir Lenin'in çalışma temposu ve Stalin'in çekirdekten militan kişiliği ortadadır. Mao ve İbrahim'den yeterince bahsedilememiş midir? Sözüün özü komünist teorik ve pratik; önderlik anlamında, büyük bir hazine olarak kör gözleri bile açacak kadar parıldamaktadır.

Yeterince takipçi de gördük. Halkların yiğitliklerini anlatan romanlar, anılar, gerçekler bunları yaşamak isteyenler için çok uzakta değildir. İşte öncünün üçyüzdü aşkın şehidinin tek tek hayatları militanlık sanatıyla, en güzel şekiller içerisinde örülmüştür. Dünyanın neresine bakarsanız bakın, bu yüce amaçlar uğruna döğüşen ve bunu yaşama tarzı haline getiren komünist, devrimci, yurtsever unsurlar az değildir. Önderlerin düşünceleri kitlelerde maddi güç haline gelmiştir ve gelmektedir.

Maoist yani Marksist-Leninist-Maoist bir çalışma tarzından bahsediyoruz. Bir fabrikadaki, tarladaki çalışma tarzından, bir büroda sekreterlik yapmaktan, esnafça bir çalışmadan, okul sıralarında derslere girip, sınavlara çalışmaktan bahsetmiyoruz. Patronlar ve ağalarda çalışmaktadırlar. Onlar bizleri; biz ezilen sınıfları daha fazla sömürmek için çalışıyorlar. Bu çalışma tarzından hiç mi hiç bahsetmiyoruz.

Durum nedir? İşte Türkiye gerçeği ortadadır, Kürdistan gerçeği ortadadır, faşizm ortadadır ve dağda-şeherde mücadele edenler ortadadır. Ama bahanelerimiz çoktur. Öğrenci gibi, işçi, köylü, esnaf gibi çalışarak devrim mücadelesini, komünizm mücadelesini omuzladığını sananlar az değildir. "Ben kimim?", "Ne için yaşıyorum?", "Nasıl çalışmalıyım?" sorularını ciddi olarak kendine sorup yanıtlayanlar çok değildir. Nasıl olsa devrim için, komünizm için çalışanlar vardır. Nasıl olsa onları öven, göklere çıkaran ve bir daha yere indirmeyen, gerçeklikten kopuk sohbetler vardır. Gerçeklikten kopuktur; çünkü anlatılanlar kendi yaşamında sadece bir efsane etkisi yapmaktadır. Bedeni delik deşik edilmiş bir halk ordusu gerillasının yerine kendisini kopup, ölüme yaşam arasındaki o ince çizgiyi en azından duyumsamaya çalışanlar kaç kişidir? İşkencede direnen ama elektrikle, açlıkla, çıplaklıkla, soğukla çırpına çırpına savaşan ve ölümsüzleşen proleterya partisi şehitlerini teninde ve ruhunda hissedenden ne kadar çoktur? Şurası kesindir ki dövüşenler ve ölenler bize efsane olmaktan daha fazla hem de çok daha fazla bir miras bırakmışlardır.

Eski, çöplüğe atılmalıdır!

Eski nedir? Eski bugüne kadar yaşa-

dıklarımızdır. Eski yıllar, aylar, günler, saatler ve hatta saniyeler ardında kalmıştır. Doğa ve toplum, kendisini anbean yenilemektedir. Ama eskiye bağlanış vardır, eskiye köle olmak vardır, eskiyi değiştirmeden yeniye inşaada laf budalılığı vardır.

İşçi, işçi gibi mi devrim yapacaktır? İşçinin içinde bulunduğu ortam bellidir. Ya makina başındadır, ya hamaldır, ya küçük işletmede yoğun çalışmaktadır veya inşaatlardadır, vb. vb. Çalışır ve yevmiye hesabıyla veya aylık veya haftalık ücretini alır. Evine gider, evli veya değildir. Sonuç olarak kazandığını yer. İşçi olmak işsizliği yaratmıştır, işçi işçi olmasaydı kendisi veya işsiz yoksul olmazdı. Yani işçilik olmasaydı işsizlik olmayacaktı. İşçi devrim mücadelesine katıldığında, komünizm davasına girdiğinde o artık esas olarak başka bir işle meşguldür. Fabrikadaki, sendikadaki, işletmedeki, tarladaki işini reddetmez ama devrim gibi yüce bir davayı da bunların gölgesinde bırakmaz. Oysa görünen nedir? Patronun verimi artırmak için yaptığı baskılara göz yumulmakta ama devrim için aynı tipte olmayan, sömürüye ve baskıya dayanmayan fedakarlıklara sırt çevrilmektedir. Kapitalizmi kavramanın verdiği aymazlıkla işsizlik korkusu, bu teoride basit ama pratikte zor birşeyin zıddı canavar gibi algılanmaktadır. Döğüşmek yerine kaçılmaktadır ve ucuz ekonomist talepler ön plana çıkarılmaktadır. Eskiye, bu ücretli köleliğe kendi göbeğini kendisi bağlamaktadır. "Tatlı devrim", "rahat devrim" yoktur. Bu mücadele biçimiyle devrim olmaz!

Köylü, öğrenci, memur vb. hangi meslek grubundan olursak olalım, hangi ezilen sınıftan olursak olalım yaptığımız nedir? Devrim iki ineğe bir tane daha eklemek midir? Veya hayaller kurup iyi bir mevki tutarak daha iyi devrim yapma teorileri az mıdır? Devrimi sınav gibi algılamak vardır, iyi not almak için uğraşanlar vardır ve bu nelere yol açmaktadır? Koskoca dünyada bir derya içinde bir damla olduğunu kabul eden M. Ali Çakıroğlu hayal mi görüyordu? Açıktır ki sıradan bir nefer olmanın büyük onurunu taşımayan uzun soluklu yürüyemeyecektir. Eski yaşam yaşanılmıştır, bitmiştir. Çünkü eski yaşam kapitalist-federal üretim tarzı içerisinde örgütlenmiştir. Yeni yaşam bu pislik içinde, bu pislikten arına arına tesis edilecektir.

Devrim hayalleriyle birçok şeyden anında kurtulacağını düşünenler bu hayallerinden vazgeçmelidirler. Devrim sihirli değnek değildir. İşte bir Kruşçev, Deng Siao Ping ve işte Enver Hoca örnekleri yaşanmıştır.

Mao, belirleyici olanın iç çelişkiler olduğunu bize öğretmiştir. Biz bunu öğrendiğimizi sıkça tekrarlıyoruz ama kavramıyoruz. Seni kurtaracak? proleterya partisi mi? Seni kurtaracak, bu pisliğin içinden çıkaracak olan öncelikle kendinsin. Onun için başka bir yere başurman gerekmez. Parti sadece yardım eder, yönlendirir. Ama yolu açacak olan sensindir.

Eskiye değiştirmek istiyorsan hemen bir saniye sonrayı bile düşünmek zorundasın. Ne yapacaksın? Önce yeniye ihtiyaç duyup duymadığın konusunda samimi olman gerekir. Samimi-

yetsiz olan yeniye gidemez. Eğer samimi ve kararlıysan yeniye bulabilirsin.

Hiç düşünüyor musun? Hep övdük, hep alıntılar yaptık. İşte Marks, Engels, Lenin, Stalin, Mao, İbrahim, Deniz, Mahir... hep geçmişte yaşadılar. Teori ve pratikleri hatasıyla ve doğrusuyla önemini koruyor. Bunu inkar etmiyorsun. Ama buna ne kattın? Evet, Lenin değil belki, bir Marks veya İbrahim değiliz. Ama kendindeki eskiden neyi yok ettin ve ona yeni olarak ne kattın? Kitaplar okunuyor ve defalarca tekrar ediliyor. Bu iyidir ama yetersizdir. Çok ama çok yetersizdir. Bir İbrahim'i taktir ediyorsun. O, yirmidört yaşında öldürülünde arkasında paha biçilmez eserler bıraktı. Sen kaç yaşındasın ve ne yarattın? İşte o bir parti, bir ordu, bir komsomol ve herşeyden önemlisi bir program yaratmıştır. Sen küçük te olsa ne yarattın? Bir toplumda sınıfları koymak yetmiyor artık. Toplumun içerisindeki azınlıkları, gelenek ve görenekleri, kendinin ve düşmanının durumunu vb. çok ayrıntılı koymak gerekiyor. Ve pratik. O muazzam pratik birikimini yoğunlukla kavrayarak geliştirme görevi önümüzde durmaktadır.

Mao, birçok pratikle uğraşan bir usatydı. Ve bakıyoruz bir derya misali teorik birikim bırakmış. Pratiğini yazıya dökmüş, dersler çıkarmış ve bunu sıkça tekrarlamış. Biz ise bu muazzam eserlerin lafını mı yapıyoruz, yoksa onu hayata geçirip eylem kılavuzunu yapıyoruz? Bunları kendimize sormanın zamanı gelmiştir ve geçmektedir.

Halkla bütünleşmeli, halk dönüştürülmelidir!

Ücretine zam isteyeceğin zaman patronla konuşma, onu ikna etme zahmetine katlanıyorsun. Karnın acıktı mı pazara gidip pazarlık ederek alışveriş yapıyorsun. Otobüste sıkıştın mı bağırıp çağırıyorsun. TV' de yalan

söyleyen politikacılara küfürü basıyorsun. Ama halkı devrime kanalize etmek için uğraşmıyorsun.

Bir sohbette Mao'dan alıntılar yaparak halkı tertemiz bir kağıda benzetiyorsun ve üzerine en güzel kalemle yazı yazmaktan bahsediyorsun. Ama halkı kavramıyorsun. Halk nedir sorusuna gayet teorik cevaplar veriyorsun ama pratikte onu kazanamıyorsun.

Bir kere halk statik midir, kalıplara girer mi? İşte "devrinden çıkarı vardır ve devrime katılır" diyorsun, ama nasıl katılacağını düşünmüyorsun. Düşündüğün zamanda içinden çıkamıyorsun.

Şunu bilmelisin ki, burjuvazi halkı kendi ideolojisine çekmek için senden fazla çalışıyor. Bir medyastı, örgütlenmesi, askeri vb. var. Senin de örgütlenmen, basın, ordu var, kısıtlı da olsa var. Sen ne kadar çalışıyorsun, düşüncemiz kitlelere ne kadar mal edilmiştir, düşüncemiz maddi güce dönüşmüş müdür, dönüşmediyse neden dönüşmemiştir, dönüştüyse neyi halledebilmiştir? Nasıl olsa bunlar düşünülür, nasıl olsa yapılır mantığı tehlikelidir.

Ulusal hareket gelişmektedir, kitleleşmektedir. Hemen savunmaya geçerek: "Milliyet temelinde propaganda-ajitasyon ve örgütlenme kitlelere daha çabuk ulaşılıyor" diye gerekçeler buluyorsun. O hareketin stratejisini yanlış buluyorsun. Ama bizim programımız daha çok şey vadetmiyor mu? Bizim anlayışımız daha üstün bir anlayış, proleteryanın bırak Türkiye'yi, dünya çapındaki en üstün seviyedeki anlayışı değil mi? O halde böyle bir mantık, rahata düşkünlüğün teorisi olmaktan öteye gitmez.

Devrimin malzemesi insandır. Bir heykeltraş iyi bir heykel tasarımına sahipse iyi bir malzeme arayarak tasarımını gerçekliğe dönüştürmeye çalışır. Bulduğu ham malzemeyi işleyerek bir biçime sokar. Devrimin malzemesi halktır. Bu malzeme bir sanatçı gibi iş-

lenmelidir. Gecekonudaysan buradakileri, fabrikadaysan işçileri, tarladaysan köylülere, okuldaysan öğrencileri ve öğretmenleri örgütlemek şarttır. Örgütlü bir canavara karşı örgütsüz mü döğüşmek istiyorsun? Bu, yenilgiyi baştan kabul etmek demektir. Her men belirtelim, örgütlenmeden sadece illegal örgütlenmeyi kastedmiyoruz. Kitleleri bir adım dahi olsa ileri götürecektir. Halkın sorunları ortadadır. Dünyada en fazla bulunabilecek şey insanların sorunlarıdır. Bu sorunları basamak yaparak, bu sorunları bütün canlılığıyla doğru ve etraflı tahlil ederek halkı seferber etmemek için hiçbir neden yoktur. Ufak çapta da olsa; düşmandan korunmayı disiplinli bir şekilde götüren, düşmanı vurma gücünü ve düşmanın gücünü iyi tahlil eden, komuta merkezli herhangi bir örgütlülük yenilme-

yecektir. Düşmanı vurmaya sadece fiili olarak vurmaya demek değildir. Her alanda ve her anlamda ideolojik vuruşlar da en az fiili vuruşlar kadar önemlidir.

Sen atılım yapmazsan halk da yapmaz!

MLM'yi samimi olarak savunuyorum diyen herkes, doğrudan halk kitlelerinin önderliğine soyunan demektir. Her alanda siyasileşmek, askerileşmek ve kitleleşmek hedef olarak koyulmuştur. Bu, daha çok siyasi bilinç, daha çok askeri girişim ve daha çok kitleyi hedeflemek demektir.

Her üç hedef birbiriyle sıkı bağlantılıdır. Bunlardan biri yoksa diğerleri boş hayalden başka bir anlam ifade etmez. Bir çok yazı yayımlandı: Semt çalışmaları üzerine, fabrika ve işlet-

melerde çalışma üzerine, sendikal çalışma üzerine vb. Ama bunlar ne derece kavranmıştır?

Siyasileşme-askerileşme ve kitleleşme hedeflerine varmak için bir kırmayla onbir kişinin dağa çıkma ruhu gerekir. Bu, bizim değerimizdir, bu bize mirastır. Mao, silahsızlıktan yakınanlara, bir bıçağı sopaya bağlayarak mızrak yapmayı, sonra da bu mızrakla düşmanı vurarak silah edinmeyi öneriyordu. Gonzalo, dinamitin saygıdeğer bir silah olduğunu söylemiştir. Peru köylüleri taş sapanlarıyla dinamit atarak birçok düşman karakolunu imha ettiler, ediyorlar. Silah yaratmak için imkan az değildir. Bir ideoloji silahı, en önemli silah zaten vardır. Yeter ki kavransın ve kullanılsın. Düşmanda da bol ve çeşitli silahlar vardır. Çevrenize bakın! Her taraf yoksullar ve ezilenlerle doludur ve halk silahı vardır. Peki bu silah-

ları donanmamak için sebep var mıdır? Bir Maoist için yoktur. Önemli olan nedir? Önemli olan bu silahları kavrayacak bilince, kullanacak yüreğe ve geliştirecek yeteneğe sahip olmaya çalışmaktır. Yoksa okuduklarını tekrar etmek ve hatta hiçbir şekilde çaba göstermemek değildir.

Hangi tür olursa olsun bir örgütlenme oturup vakit geçirmek için yaratılmaz. Bir örgütlenme bir veya birden çok hedef doğrultusunda işlemek, işgörmek için yaratılır. İşlev yoksa, iş yoksa örgüt ölmüş demektir, örgütsüzlükle eşanlamlıdır, hatta daha kötüdür. Çünkü insanları yozlaştırır, birbirleriyle didişmelerine sebep olur ve eskiyi diriltmek için iyi bir ortam oluşturur. Artık durmanın zamanı değildir. Canını parmaklarının ucunda hissedecek kadar engin bir cesaretle Maoizm'in, evrensel sancağını doruklarda dalgalandırmanın zamanıdır! ■

ÖYKÜ

Baba Erdoğan yoldaşın anısına

Saat tam 00:07'ye çeyrek vardı. Biraz sonra masa saatinin zili de çaldı. Uyandı, kol saatine baktı, uyananın kolundaki saat de tam 00:07'ye çeyrek vardı. Aynı buruk yoksullukla yeni bir gün daha başlamıştı. Kahvaltısını yapmadan bir sigara yaktı, sonra perdeyi aralayıp sokağa baktı. Yağmur, rüzgarda zangırdayan pencerenin hafif buğululanmış camlarına çarparak, camların arkasında hızla yağıyordu. Ve camların arkasında, gökyüzünün ortasına, kocaman kara bulutlar asılmışlardı. Gökyüzünde kocaman karabulutlar sanki biraz sonra yeryüzünde ne var ne yoksa silip süpürüp yutacaklardı.

Görünmez dev yumakların ucundan boşalan sicim ipler gibi yağıyordu, yalıyordu sokağı yağmur. Hızla, ha babam yağıyor, yağıyor, yağıyor... Doyasıya yağıyordu yağmur. Oluşan yağmur dereleri sokağın hemen aşısında rampanın başında birikip umman olmuştu, neredeyse sele karışıp gidiyor ve sel alıp götürüyordu benzini, mazotu, oksijeni, azotu, sarıtoprağın tozunu, baygın duman kokusunu. Sokaktan işçiler geçiyordu koşar adım ve ayaklarından pantolonlarına ceketlerine sıçırıyordu, ırmanıyordu çamur. Ucuz, kırmızı kırımıkt kumaşından yapılmış naylonumsu yağmurluğunu giyip sokağa çıktı. Bu arada yağmur biraz azalmıştı. Gecekondu mahallesinin labirente benzeyen sokaklarında biraz dolandıktan sonra ana caddeye vardı. Ana cadde de tozlu camekanların, kimisi paslanmış dükkan tabelalarının yanında epeyce bir mesafe yürüdü. Yol boyunca geçmişe ilişkin ve gelecek güzel günlere dair düşünceler birbirini getirerek, birbirinin peşi sıra hızla geçti. Kafasının içinden, yol boyunca bu düşünce sağanağından dolayı her zaman tek tek okumayı alışkanlık edindiği tabelaları ve reklam yazılarını dahi okumadı. Yalnız gazetecinin önünde biraz durakladı, gazete başlıklarına baktı, bir gazete alacak oldu, fakat parasını kontrol edince cebinde kalan paranın minibüs parasından fazlasına yetişmeyeceğini anladı.

Biraz sonra minibüs durağına vardı. İlkokulu ya bitirmiş, ya bitirmemiş küçük konfeksiyoncu kızlar, çoğu zaman gece geç saatlerde işten eve dönerken minübüste uyuklarken rastladığı eli yüzü kromaj, polisaj karası çocuklar ve diğer tanıdığı ve her sabah durakta beklerken bulduğu sarı, solgun işçi suratları, karınca kadar çok çalışıp karınca kadar az yiyen, çalışan, ezilen kenar mahalle insanları... Hepsi buradaydılar. Durakta bekleyen işçiler ıslak topraklar kadar ağır, yorgun ve kederliyidiler.

Minibüs kuyruğunun arka sıralarında kısa-

rak gezdirdi sarı kaşlarının altındaki açık kahverengi gözlerini, platonik aşkı oradaydı. Utangaç erkek gözleri genç kızinkiyle karşılaştılar. Sonra bir platonik aşkıma, bir kırmızı, yağmurluğun yırtık kol manşetlerine baktı. Naylon yağmurluğundan süzülen yağmur damlaları ensesinin köküne oradan sırtına akıyordu. Sonra bakışları kaçamaklaştı. Belki de ilk kez bu kadar utanmıştı.

Bakışlarını kaçırma için duvarda gezdirirken gözleri birden kırmızı yazılı beyaz bir afişe ilişti. Duvara bir Baba Erdoğan afişi asılmıştı. Gözlerine baktı Baba Erdoğan'ın; zaten bir tek gözleri doldurmuştu afişi diğer herşeyi gölgesinde bırakarak. Oylece durdu baktı afişe. Aldırmadı bile ilerde parketmiş ekip otosuna ve yanında minibüs bekleyen polise. Çekindiğinden değil dikkat çekmemek için önem verirdi böyle şeylere. Dikkatli olmak lazımdı. Zaten son günlerde azmıştı polis. Bitirebileceğini zannediyordu hürriyet türkülerini gökyüzüne söyleyenleri, susturabileceğini sanyordu hürriyet türkülerini, söndürebileceğini sanyordu; yakıtını, zulmün ateşli bir hastalığa düşmüş gibi yanan yandıkça kömürleşen bedeninden alan özgürlük meşalesini. Bitirebileceğini, susturabileceğini, söndürebileceğini sanyordu. Bitiremedikçe, susturamadıkça, söndüremedikçe iyice umutsuzlaşıyor, umutsuzlaştıkça ağzından salyaları akan, tüyleri diken diken, kuyruğu dimdik bir hayvan içgüdüleriyle saldırıyordu.

Oylece durup baktı Baba'nın ışıltılı gülen

gözlerine. Işıltıda beliriverdi birden, tek tek İbrahim, Ali Haydar, Meral Yakar, Tuncay, Topçu, Aydın aşk ve seveda, umut ve kavga ve hürriyet ve diğerleri... "Heeeyyy gidi yoldaşlar" dedi kendi kendine "siz yaşadınız, savaşdınız, şehit de düştünüz de ve şimdiler de ışık mı oldunuz? Yoksul kondu mahallelerine. Baba'nın gözündeki ışıltı ben onu bilmezden önce de vardı herhalde?" diye düşündü.

Dönüp bir daha baktı afişe ama işçiler bakmadılar. Sonra uzanıp dedi ki, Baba'nın ışıltıdayan gözlerine "Sevgili yoldaşlar dönüşüm ne zor, ne kadar çok hüner, ne kadar çaba, ne kadar çok kavga isteyen bir şey?" O akşam bir yazı yazmaya karar verdi. Ama Baba'nın gözlerini anlatmaya kimin neyin gücü yetebilirdi ki. Hangi şairin, hangi yazarın o gözleri anlatmaya gücü yeterdi. Kelime haznesinde kaç sözcük vardır. Kendi hafızalarının depolarında ne kadar kavram vardı. Ne verebilirdi ona Baba'nın gözlerini anlatabilme gücünü. Yaşadığı platonik aşk çığlıkları mı yoksa kapitalist dünyaya duyduğu nefret mi?

Ve Baba'nın gözlerindeki ışıltı o görmeden önce de vardı herhalde.

İşçiler bakmasa da, bakanlar görmese de, hep duracak hep büyüyecek Baba'nın gözlerinde seveda ve aşk, umut ve hürriyet, o ışıltı, o coşkun gülümseme ve bir slogan yazılmıştı afişin üzerine "Ete kemiğe büründü Komünist Önder Baba Erdoğan'ın şiarı; "BİR DERSİM YETMEZ, HEDEF BİN DERSİM OLMALI!..." ■

Tarihsel süreç boyunca ahlak anlayışı

İnsanlar sosyal bir varlık olduklarından doğal gereği bir arada yaşamak, yaşamlarını idame ettirebilmek için üretmek ve ürettiklerini tüketmek zorundadırlar. Bir arada yaşamının, üretmenin ve tüketmenin doğal sonucu olarak da birbirleriyle ilişki içine girerler. Bu ilişkilerin nasıl olması gerektiğini düzenleyen çeşitli kuralları vardır. Bunlar; hukuk kuralları, din kuralları, ahlak kuralları, gelenekler, töreler gibi toplumsal üst yapı kurumlarıdır. Biz bu yazımızda sözünü ettiğimiz üst yapı kurumlarından ahlakın kaynağına ve tarihsel süreç içerisinde geçirdiği evrime kısaca değinip, günümüzde bize ait olması gereken devrimci ahlak anlayışından örnekler vererek bahsetmeye çalışacağız.

Ahlak, en genel anlamda, iyi olduğu düşünülen yada belli bir yaşam anlayışından kaynaklanan davranış kuralları bütünüdür. Ahlak da diğer üst yapı kurumları- devlet, hukuk, din, politika- gibi çoğu kez sınıflarüstü bir kavram olarak algılanır. Fakat bütün üst yapı kurumları gibi ahlakın da sınıfsal bir özü ve niteliği vardır. Biz ahlakı bireylerin toplum içindeki davranışları ve yaşamını belirleyen kuralları topluluğu olarak nitelendirdikten sonra; onu politikadan alt yapıdaki üretim ilişkilerinden ve ekonomik yaşamdan soyut ve bağımsız olarak algılayamayız. Çünkü üst yapı kurumları, bu arada inceleme konumuz olan ahlak da, dayandıkları belli bir temel yapıyı yani alt yapıdaki ekonomik temeli aksettirirler. Çeşitli sosyal kurumlar, siyasal kurumlar, hepsi temeldeki sosyo-ekonomik ilişkilerin aynasıdır. Bu çözümlenme, tarih ve bilime ait bir çözümlenmedir ve biz buna katılırız.

İnsanın tarih sahnesine çıkmasıyla birlikte ilk önceleri doğayla daha sonra da-sınıflı toplumun belirmesiyle- kendisiyle kavgasına tanık oluyoruz. Yapılan arkeolojik ve bilimsel çalışmalar insanın tarihteki ilk toplumsal yapı biçiminin İlkel Komünal Toplum biçiminde olduğunu gösteriyor.

İlkel Komünal Toplum'da insanlar yaşamlarını sürdürebilmek için gerekli olan şeyleri taştan yapılmış aletler aracılığı ile sağlıyorlardı. Sosyal üretim ilişkileri de bu son derece ilkel üretim güçleri ile uyum halinde idi. Bu dönemde iş araçlarının durumu insana tek başına ihtiyaçlarını karşılamaya olanak vermiyordu. Toplumun tüm üyelerinin güçlerini birleştirmeleri ile ancak doğadan gerekli olan şeyler sağlanabiliyordu. Bu dönemde ortak çalışma ve üretim araçlarının kolektif mülkiyeti söz konusu idi. Toplumun her üyesinin üretim araçları ile ilişkisi aynıdır. Hiç kimsenin üretim araçlarını diğerlerinin aleyhine olmak üzere kendi mülkiyetine geçirme olanağı yoktu. İşin verimliliği son derece düşük olduğundan üretilen değerler, insanların ancak yaşayabilmeleri için zorunlu olarak paylaşılıyordu. Bu dönemde ihtiyaçtan fazlası üretilmediği için hiç kimsenin bir artı değere el koyması, dolayısı ile sömürü olayı da söz konusu değildi. Böylece siyasal bir örgüte (devlete) de ihtiyaç yoktu. Görüldüğü üzere, ilkel komünal dönemde özel mülkiyete bunun sonucu olarak da toplumsal tabakalaşmaya ve çelişmelere dolayısı ile sömürüye rastlamayız. Çelişme bu dönemde sadece insanla-doğa arasındadır. Yukarıda İlkel Komünal Toplum'da kavga sadece insanla-doğa arasında derken üretim ve tüketim ilişkileri anlamında kavgayı kastediyoruz. Bu aşamada henüz insan doğanın kölesidir. Doğaya hakim olan insan, yasaları anla-

dıkça bu kölelikten kurtulmayı başarmış ve bilinçli bir biçimde doğanın yasalarından yararlanarak dengeleri kendi lehine çevirmiştir.

İlkel Komünal Toplum'da ahlak anlayışı daha sonraki tarihsel süreçlerdeki ahlak anlayışı ölçütlerinden farklı olarak kadın-erkek bütün bireylerin emeği üzerine ilk işbirliği temelinde kolektif bir üretim-tüketim ilişkisi paralelinde şekillenmiştir. Görüldüğü gibi ahlak insan toplumunun oluşumunun başlangıcından beri vardır. Ve onun ekonomik gelişimiyle belirlenir. Elbette bu ani bir değişimle değil de; hukuk, din ve tüm ideolojik üst yapı kurumları gibi, uzun bir süreç içinde alt yapıdaki üretim ilişkilerinden kaynaklanarak ortaya çıkmıştır. İnsan toplumunun sınıflara ayrılması ve devletin ortaya çıkmasıyla doğal olarak ahlak da sınıfsal temeline oturmuş ve egemen sınıfların elinde kitlelerin köleleştirilmesi için güçlü bir silah olmuştur. Üretim güçlerinin gelişmesi yavaş yavaş ilkel komünal toplum

Sınıfla, toplumların en belirgin özelliği, birbiriyle çıkar çatışmasında olan sınıfların çıkarlarının uzlaşmadığı bir toplumsal yapının varlığıdır. Zaten tarih de bu sınıfların ve çıkarların çatışmasından ve kavgasından başka bir şey değildir. Sınıflı toplumların ve dolayısıyla egemen sınıfların ortaya çıkmasıyla, bu egemen sınıflar mevcut düzenlerinin sürekliliği ve değişmezliği iddiasında olagelmisler, böylece kendi sömürü düzenlerini meşruiyetlik zeminine oturtmaya çalışmışlardır. Bu iddianın karşısında ise ezilen, sömürülen sınıflar yer almış ve hiçbir şeyin değişmez olmadığını; her şeyin değişken olduğunu, böylece egemen sınıfların sömürü düzenlerinin de bir gün toplumsal iç dinamikler ve doğanın yasaları gereği birer enkaz yığını haline geleceğini yaşanan deneyimlerle bugün tarih karşısında gün ışığı gibi somutlaştırmışlardır.

Köleci toplumsal düzende sosyo-ekonomik yapıya dolayısı ile de siyasi ikti-

"Ahlak kurallarının konulmasındaki amaç, toplumdaki başıboşluğu elden geldiğince önlemektir."

Yine köleci bir toplumda özgürlük, köle alıp satabilmek, köle üzerinde sahibinin dilediği gibi tasarrufta bulunma özgürlüğüdür. Bir kölenin kendisini doyuran, giydiren, barındıran sahibine karşı en küçük bir saygısızlığı dahi büyük bir ahlaksızlıktır. Burada da görüldüğü gibi ahlak anlayışı var olan toplumsal düzence, zamana, yere ve bakış açısına göre farklı biçimlere bürünebilmektedir, yani ahlakın mutlak değil, göreceli niteliği açığa çıkıyor. Sınıflı toplumlarda egemen sınıfların çıkarlarına uygun her türlü davranış ahlaka uygun ve meşrudur, bunun aksi ahlaksızlık ve gayrimeşrudur. Örneğin; sınıflı bir toplumda aç ve işsiz bir insanın hırsızlık yapmasını ele alamız. Eğer gözümüze egemen sınıfın gözlüğünü takar ve olaya bu açıdan bakarsak; hırsızlık toplumda yadrganan, kötü ve gayrimeşru bir davranıştır. Ahlakı açıdan vicdani baskıyı hukuki açıdan ise cezaı yaptırımı gerektirir. İnsan kendisine bahşedilenle yetinecek, kederine razı olacak, bu tarafta yaşayamadığını ve elde edemediği şeyleri öte tarafta yaşayıp elde edecektir. Söz konusu olayda bu kural egemen sınıfın çıkarları ile uyum içindedir. Çünkü hırsızlık hakların en kutsalı (!) olan mülkiyet hakkını tehdit eder.

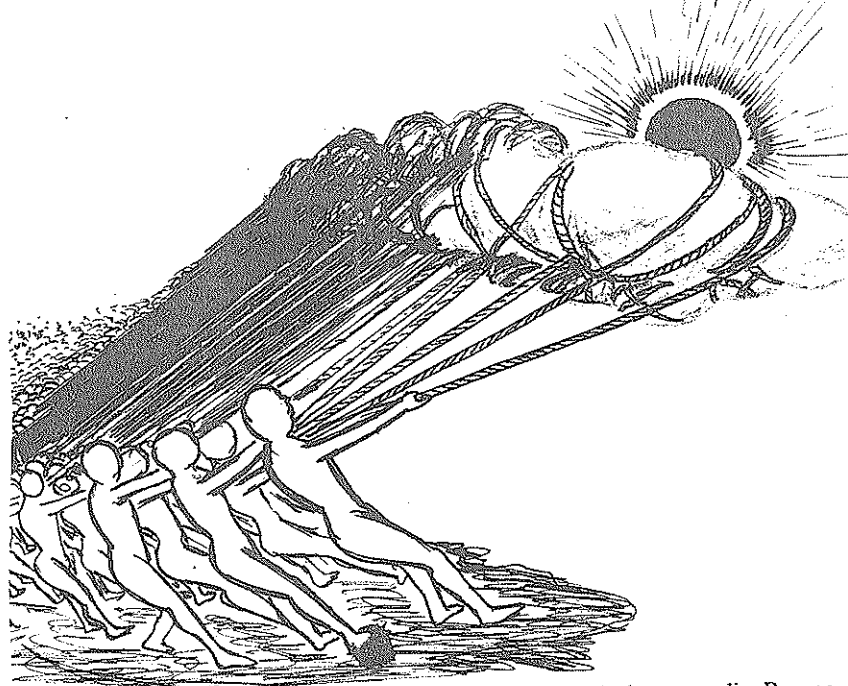
Aynı örnekte somut olaya aç insan açısından yaklaşarsak söz konusu hırsızlık diye adlandırılan davranış hem ahlaka uygundur, hem de meşrudur. Bir düşünür de konuyu şu çarpıcı tesbiti ile önmüze seriyor; "Sömürü düzeninin var olduğu bir yerde, sorulması gereken soru niçin insanların hırsızlık yaptığı değil; ezilen sömürülen, aç ve sefil insanların neden hırsızlık yapmadıkları şeklinde olmalıdır."

Görüldüğü gibi içinde bulunulan konuma göre ahlak ölçütleri taban tabana tersine dönüşüyor.

İlerleme; eskiyenin, çürüyenin, haksızın son sınırına kadar kullandığı direnci ile karşılaşmıştır. Dirençleri kırılıp, üzerlerine oturdukları zemin parçalanıp, yıkılmadan yeniyi inşa edebilmek ve ilerlemeleri sağlamak mümkün olamamıştır. "Kölecilik tanrısaldir, sonsuza kadar devam edecek" diyen Romalı köle sahipleri; aynı tarihsel kesitten "hayır doğru değil dedikleriniz, yıkılışı kaçınılmazdır köleciliğin" diyen Spartaküslerin zaferiyle tarihin çöplüğünü boyladılar.

Köleci dönemde zamanla üretim ilişkileri, üretim güçlerinin gelişmesini engellemiştir. Ucuz el emeği sağlayan köle sahipleri üretim araçlarının gelişmesini ihmal etmişlerdir. Üretim güçlerinin gelişmesi, Kölelik rejiminin ancak bir devrimle yıkılmasından sonra gerçekleşerek ve kölelik düzeni yıkılarak yerini başka bir sınıflı ve sömürü düzenine yani feodal düzene bırakacaktır.

Feodal düzende de üretim ilişkileri üretim araçlarının özel mülkiyetine dayanır. köylüler, feodal beye ve onun toprağına bağlıdır. Fakat onun mali değerlerdir. Kendi iş araçları ve feodal beye hizmet ettikten sonra çalışabilecekleri kendilerine ait küçük toprak parçaları vardır. Bu dönemde sosyo-ekonomik yapıda feodal beyler hakimdir. Merkezi otorite ise gene feodal beylerin hizmetinde olup, kilisenin rolü de inkar edilemeyecek ağırlıktadır. Dolayısıyla iktidar bu üç güç arasında paylaşılmaktadır: feodal sınıf, merkezi otorite ve kilise. Fakat esas toplumsal çelişki; köylülerle-egemen sınıf olan feodal beyler arasında

düzeninin dağılmasına yol açmış, taş aletler yerlerini madenden yapılan aletlere bırakmış, zamanla iş bölümü doğmuş, tarım, hayvancılık ve daha sonrada el sanatları gelişmiş, malların mübadelesi başlamıştır. İşin verimliliğinin arttığı bu dönemde özel mülkiyet doğmuştur. İlkel Komünal Toplum'sal yapıda uygulanan savaş esirlerinin öldürülmesi yerine bunların köle olarak çalıştırılmalarının daha verimli olacağı görülmüştür. Böylece yeni ve sınıflı bir sosyal düzene yani köleci düzene geçilmiştir. Bu dönemin özelliği, üretim araçlarının özel mülkiyete konu olmaları ve aynı zamanda üreticilerin yani kölelerinde mülkiyet konusu olmalarıdır. Gerçekten o dönemde köleler bir eşya gibi kabul ediliyor ve alım-satım konusu olabiliyordu. Bu olgu, gelişen üretim güçlerinin ulaştığı bir düzeyin sonucudur. Yine bu dönemde üretim güçleri, başkalarının ürettiği değerlere el koymasını sağlayacak oranda gelişmiştir. Ancak bunun için kölelerin ürettikleri değerleri tüketmemeleri gerekiyordu. Bu dönemde, ilkel komünal toplumdaki işbirliği ve dayanışma yerini insanın sömürmesi ve baskı altına alması anlayışına terk etmiştir.

Artık, toplum birbiri ile çelişen ve çatışan iki sosyal sınıftan oluşmuştur: Köleler ve köle sahipleri.

dara köle sahipleri egemendir. Bu egemen sınıfın sömürü düzenini ve çıkarlarını korumak, kölelerin direnişlerini bastırmak için özel bir baskı aracına ihtiyaç olacaktır. Bu özel baskı aracı bugünkü anlamda devlet olmasa da gördüğü işlev bakımından- yani egemen sınıfın çıkarlarını korumak için her türlü toplumsal muhalefete karşı zora ve şiddete başvuran örgütlü meşru güç- aynı koşulluktadır.

Sınıfların ortaya çıkmasıyla birlikte egemen sınıfın iradesi demek olan hukuk da doğmuştur. Hukuk kurallarına aykırı her davranış devletin yaptırımıyla karşılaşmıştır. Ahlak anlayışı da ilkel komünal toplumdaki anlayıştan farklı olarak hukukun paralelinde sınıfsal bir niteliğe bürünerek egemen sınıfın çıkarına uygun her türlü davranış kuralları olarak topluma dayatılmıştır. Burada bir noktayı belirtmek gerekir ki; hukuk da ahlak da insanlarsa ilişkileri düzenleyen kurallardan oluşurlar. Ancak hukuk kuralları daha katıdır ve ihlali halinde devletin yaptırımıyla karşılaşılır. Artık bu noktada, ahlakla hukuk kurallarının ayrıldığını görüyoruz. Çünkü ahlak kurallarının ihlali maddi bir zorlamayı değil, vicdani ve manevi bir baskıyı gerektirir. Çıkarlara uygun davranış biçimlerinde ahlakın yetersiz olduğu yerde hukuk kuralları imdada yetişir. Çünkü:

olup, köylülerin ayaklanmasıyla açığa çıkmıştır. Siyasal üst yapının, yani ahlakın, dinin, devletin, hukukun sömürü düzenine uygun olduğunu, egemen sınıfın çıkarlarına hizmet ettiğini görüyoruz. Örneğin yeni evlenen bir köylünün karısı üzerindeki feodal beyinin ilk gece hakkı o döneme göre ahlaka uygun normal bir davranıştır. Kadımla ilk geceyi feodal beyin geçirmesi, feodal bey için hak, köylünün ise karısını feodal beyine sunması görev ve borç niteliğinde bir davranış olarak algılanmıştır. Feodal toplumsal düzende üretim bir önceki döneme (Köleci Toplum) göre gelişmiş, ufak el tezgahlarının yanı sıra büyük tezgahlar kurulmuş, ticaret gelişmiş, özellikle yeni ülkelerin bulunması yeni olanaklar ve yeni hammadde kaynakları sağlamıştır. Böylece feodal sistem içinde yeni bir üretim biçimi yani kapitalizm doğmaya başlamış ve eski üretim ilişkileri ile çelişkiye girmiştir.

Burjuvaziye dayanan bu yeni üretim biçiminin her alanda tam bir serbestliğe ihtiyacı vardır, feodal düzen bu serbestliği sağlayamamıştır. Burjuvazinin feodalizme karşı giriştiği mücadele devrimle sonuçlanmış ve yeni bir sınıflı, sömürülü düzen olan kapitalizm yerleşmiştir. Yerleşen bu yeni düzende üretim ilişkileri de üretim araçlarının özel mülkiyetine dayanır. Bu üretim ilişkileri başlangıçta üretim güçlerinin hızla gelişmelerini sağlamıştır. Buhar ve elektrikli makinelerin kullanılmasına başlaması ile birlikte büyük sanayi doğmuştur. Sosyal düzeyde ise kapitalist düzen, burjuvazi ile proleterya sınıflarının oluşmasına ve çelişmesine sahne olmuştur.

Emekçi sınıf bu dönemde; feodal düzende köylüler kadar bağımlı olmamakla birlikte, üretim araçlarına da sahip değildiler; açlıktan ölmek için kol güçlerini satmak zorundadırlar. Emegini, yaşamını idame ettirmek için satan emekçi artık ücretli bir köle durumundadır. Kapitalist düzende sömürü yönteminin ekonomik baskıya dayandığı da böylece açığa çıkmış oluyor.

Yine söz konusu bu düzende üst yapı

kurumları artık egemen sınıfın yani burjuvazinin hizmetine girmiş ve kapitalist üretim ilişkilerine göre biçimlenmiştir. Devlet aygıtı, sürekli ordusu, polisi, mahkemeleri, hapishaneleri vs. ile bir avuç sömürücünün çıkarları doğrultusunda oluşmuş, içerde ve dışarda burjuvazinin çıkarlarını tehdit eden her eylemin başına binmiş; hukuksal alanda da bu paralelde düzenlemelere gidilmiştir. Ahlak anlayışı ise yine bu dönemde alt-yapıdaki üretim ilişkilerinin üst yapıya yansımaları şeklinde bir anlayış zeminine oturmuştur. Burjuvazi, ahlakın kaynağını tanrısal buyruklara dayandırdığında, sömürücü bir sınıf olarak kendi çıkarlarını sürdürülebilmek için tanrının da adını kullanarak bütün emekçi kitleyi aptal yerine koymuş, kandırmış ve dolandırmıştır. Sınıflı toplumların ortaya çıkışından bu yana geçmişteki her devrim bir sömürü sisteminin yerine bir diğerinin geçmesi şeklinde vuku bulmuştur. Ancak proleter devrim farklıdır. Kapitalist üretim sürecinin kendisi öylesine nesnel koşullar yaratmıştır ki toplum, baştan aşağı yeni ve sömürücü çizgisi olmayan bir temelde örgütlenebilen, bu tahirsiz görevi yerine getirebilen bir sınıfı, proleterya'yı yaratmıştır. **Proleterya; ahlakın kaynağını tanrısalıktan ziyade toplumdaki nesnel ilişkilerden ortaya çıkan bir olgu olarak görür.** Ahlak insana tanrıdan ya da doğadan dayatılmış metafizik kurallar yığını değildir. Yani ahlakın kaynağı bizzat insanlar arasındaki ekonomik yaşam ilişkileridir. Din, hukuk, ahlak gibi toplumsal davranış kuralları topluluğu; insanlığın üretim biçimi ve üretim ilişkilerinin evrimine göre binlerce yıldır sürekli bir dönüşüm içinde gittikçe daha fazla birbirleriyle kaynaşarak varlıklarını sürdürmüşlerdir. Proleterya ve onun öğretisi Marksizm-Leninizm-Maoizm bilimi ahlakı; insan toplumunun daha üst bir düzeye ulaşma ve kendini emek sömürüsünden kurtarma amacına hizmet eden her türlü davranışı iyi ve güzel görür. O'na göre ahlakın sınıflarüstü bir niteliği yoktur. Ahlak, sınıf mücadelesinin doğurduğu; birleşme dayanışma ve yardımlaşma ge-

reksiniminden doğmuştur. İnsan sevgisi, arkadaşlık, yüreklilik, dostluk bağları alabildiğine vefakarlık ve herşeyden önemlisi emeğe saygı bize göre en güzel davranış biçimleri ve ahlaki kurallardır. Yani şu sonucu gözlemleye biliyoruz ki; sınıf mücadelesinde, **sınıfsal kurtuluşa yani devrime hizmet eden her türlü davranış bize göre devrimci bir ahlaktır. Karşı devrimci burjuvazinin ahlakıyla taban tabana zıttır ve onun alternatiftir.**

Tarihin ileri bir aşamasında, sınıfsız bir toplumda ise ahlak; her türlü sınıfsal, cinsel, ulusal, tanrısal baskılardan arınacak ve insanda olabildiğince özgürleşmeyle bütünleşecektir. Çünkü bu tür ahlak; zorla dayatılmış birşey değil; toplumsal bir alışkanlık halini alacaktır.

Hazır ahlak anlayışına değinmişken, geçmiş dönemlerde ülkemizde yaşanan ve bugünde bazı gurupların aşamadığı gerek kendi içlerinde, gerekse kardeş devrimci yapılara karşı giriştikleri ve hiçbir zaman tasvip edilmeyecek davranış ve satışmaların, şiddet uygulamalarının gerçekte kimlere hizmet ettiklerine işaret etmekte yarar var. Bir tarafta dünyayı değiştirmek ve ona yeni bir biçim vermek isteyenler, diğer tarafta ise buna karşı koyanlar var. Sınıf düşmanlarına karşı şiddet kullanmak bir yerde zorunluluktan kaynaklanmaktadır. Fakat devrimcilerin birbirleri arasındaki sorun ve tartışmalarda şiddet, kesinlikle başvurulması gereken yöntemdir. Aynı şekilde devrimci örgütlerin iç sorunlar karşısında da birbirlerine şiddet uygulanması kabul edilebilecek bir şey değildir. Bugün ülkemizde sınıflararası çelişkiler alabildiğine derinleşmiş ve emperyalizme göbekten bağlı komprador patron-ağa devletin siyasi, askeri ve ekonomik krizi iyiden iyiye derinleşmiş bulunmaktadır. Yükselen halk muhalefeti her seferinde kanla, şiddetle ve katliamla bastırılmaya çalışılmaktadır. Çünkü faşizmin kana ihtiyacı vardır. Faşist diktatörlüğün 70 yıllık tarihi kan ve irin kokuyor. Bunun en son örneğini Sivas Katliamı'nda gördük. Hergün yeni katliamlara ve tecritlere

sahne oluyor bu ülke. Gün geçmiyor ki, dağlar ve köyler bombalanmasın, sokak ortalarında yargısız infazlar gerçekleşmesin. Tam böyle bir dönemde halk muhalefetinin ve halkın temsilcisi iddiasındaki bazı devrimci yapılar kendi içlerinde sen-ben kavgasına tutuşmuşlar ve sokaklarda faşizmi aratmayacak tavırlar takınıyorlar. Farklı çizgi ve görüşlere devlet ağzıyla saldırarak, yapıcı olmaktan çok yıkıcı eleştiriler yöneltiyorlar. Ortamdaki bu karışıklıktan ise yararlananlar kimler olduğunu anlamak hiçte zor olmasa gerek...

Gün sen-ben kavgası değil, birleşme yardımlaşma dayanışma, dostluk, arkadaşlık ve fedakarlık günüdür.

Ülkemiz devrim tarihi şehitlerinin kanlarıyla yaratılmıştır ve bıraktıkları kızıl gelenekler yolumuza ışık tutmaktadır.

İbo'lar, Mahir'ler, Deniz'ler ve ismini sayamadığımız onlarca, yüzlerce, binlerce şehidimiz bugünkü sözünü ettiğimiz yapıların olumsuz tavırlarını görselerdi emin olun ki kızacak ve bu davayı biz size böyle mi bıraktık deyip kızgınlıklarını ifade edeceklerdir.

Evet yukarıda devrimci ahlakı sınıf mücadelesinde, sınıfsal kurtuluşa yani devrime hizmet davranış olarak nitelendirirken aslında şehitlerimiz tavırlarından yola çıkarak bu sonuca varıyorduk. Bugün devrimci yapıların birbirlerine karşı olan olumsuz tutumlarının devrim amacına mı yoksa karşı devrim amacına mı hizmet ettiğinin yorumunu siz okurlara bırakıyoruz.

Devrimci ahlakı içselleştirmek ve bilince çıkarmak en önemli görevlerimizden biri olmalıdır. Yeni yetişen insanlara örnek olduğumuz ve her şeyden önce çürümüş düzenin alternatifi olduğumuz için kendimizdeki, çevremizdeki, toplumdaki eksik ve yanlışlarla bıkıp usanmadan mücadele etmeli, eskinin yerine yeniyi koyma mücadelesine korkusuzca atılmalıyız.

Tüm yaşantımızda gerici düzen ilişkileriyle aramıza kalın bir çizgi çekerek farkımızı hayatın her alanında hissettirmeliyiz. ■

KİTAP TANITIMI

Vietnam zindanlarında Amerikan emperyalistlerine ve onların Saygon'lu uşaklarına karşı verilen mücadelenin destanı:

Direnme Savaşı

Direnme savaşı Oda Yayınları tarafından Türkiye'de yayınlanmış ve önsözde de belirtildiği gibi roman şeklinde yazılmış olsa bile aslında roman değil. Kitap, Vietnam zindanlarında Amerikan emperyalistlerine ve onların Saygon uşaklarına karşı verilen mücadelenin, o iğrenç zindanlarda da olsa bile devam ettiğinin kanıtıdır.

Yazar Nguyen Duc Thvan, 1956 yılında Saygon polisince bir parkta yakalanır ve polis tarafından gözaltına alınır. Zindanlarda "kaplan kafeslerinden" birine kapatılır. Nguyen Duc Thvan, Ngo Dinh Diem' in düşüşünden sonra ise zindanlarda ölen binlerce Vietnamlı'dan kurtulan sadece altı kişiden birisidir. Kitapta, Paola Condon' un işkencehanelerinde kendisi ve tutuklu yoldaşlarının sürdürülen mücadeleyi ve oradaki yaşantıyı(!) bizzat anlatıyor. Kitabı okumaya başladıktan sonra insan kendisini bir irmağa bırakır gibi oluyor. Amerikan emperyalistleri ve uşakları tarafından devrimci mücadeleyi bastırarak ve devrimci tutsakları teslim almak için azgın işkence yöntemleri uygulanır. Hiçbir devrimci tarafından kabul edilmeyen; devrimci kişiliğini, ML düşüncesini ve kendini satmaları için, düşman elinden gelen her türlü oyuna başvurur. Devrimci tutsaklar verdikleri kararlı mücadelede binlerce yoldaşını kaybeder. Ölümünün nedeninde işkence, açlık gibi türlü nedenler var. Devrimci tutsaklar, binlerce yoldaşın kanı pahasına olsun hiçbir zaman düşmana karşı en ufak bir yılgınlık göstermiyor. Yılgınlık gösteren tutsaklar ise diğer devrimcilerin verdikleri onurlu mücadeleyle kendilerine gelerek mücadelede tek yumruk oluyorlar. Kendini düşmana teslim edenlerin çoğu ise, işkenceye, acıya dayanamayan tutsaklardı. Bütün mücadelenin amacını ise devrimci tutsaklar şöyle sıralıyor:

"-Marksizm-Leninizm' in sarsılmaz zaferinin doğruluğunu korumak,

-Partinin ilkelerini ve tavrını doğrulamak, devrimin o sıradaki hedefi için mücadele etmek, düşman önünde eğilmemek, hiçbir şekilde onunla uzlaşmak, mücadeleyi asla kesmemek.

-Parti üyelerinin dürüstlüğünü ve devrimci inancı korumak,

-Partinin kahraman mücadele geleneğinin, özellikle zindanlarda verilen ve kendini düşmana satmaya karşı çıkma hareketi karşısında ölen devrimcilerin sayıları bir yana, devrimcilerin kanıyla yazılmış mücadele geleneğini korumak,

-Devrimci hareket ve partinin kuruluşuna katkıda bulunmak."

Bu nedenle düşmana hiçbir zaman ödün verilmiş ve bunun içinde hiçbir fedakarlıktan kaçınılmamıştır; sonucu devrimci tutsakların ölümü olsa bile. Çünkü, "bir sosyalist, halk için yaşar, halk için ölür, asla partisinden vazgeçmez". Onlar kendilerini feda etmek pahasına devrime olan bağlılıklarını korudular. Çünkü onlar devrimciydiler ve zafer ellerindedeydi. Bunun için Amerikan emperyalistlerine boyun eğmekten ölmek en şerefli yoldur. Çünkü onlar ölüme gönüllüydüler. Onlar, devrim uğruna kendi iradeleriyle her türlü ölümü, işkenceyi, insanlık dışı uygulamaları ve her türlü acıyı göze almışlardı. Çünkü Amerikan emperyalistlerine ve onun uşaklarına karşı çıkmak, onların yaşama nedeniydi. Devrimcilere göre insan gibi yaşamının başka yolu yok-

tur. Onlar insanlık onurunu korumaya kararlıydılar. Bunun içinde yoldaşlarını canı pahasına ve yüzlerce şehit vermesini karşın hala ayakta ve dimdik yürüyorlardı.

Her hareketleri düşmanın yanına bir şamar gibi iniyordu. Çünkü onlar, devrim için ölmeye kararlıydılar ve düşmanın önünde boyun eğmeyeceklerdi. Çünkü onlar insanlık onuru için, barış, bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm için ölmeye gitmişlerdi. Devrim için ölmeye gönüllüydüler. Çünkü zafer onlarındı. Çünkü zafer devrimindi ve öyle oldu. Vietnam Savaşı; bugünde hemen hemen hergün TV ve basında duyuyoruz. Vietnam, Amerikan emperyalistleri için utanç verici bir olaydır. Ama işçi sınıfı için, halk için, Vietnamlılar için bir zaferdir ve bir onurdur.

Vietnam işkencehanelerinde Amerikan emperyalistlerine ve onun yerli uşaklarına karşı verilen onurlu mücadelenin destanı olan *Direnme Savaşı* kitabını, her devrimcinin ve duyarlı herkesin baştan sona kadar titizlikle okuması, çevresindeki insanlara okutması gereken bir kitap. Sosyalizm uğruna mücadele eden, canı, kanı pahasına, kendisinden kat kat güçlü olan Amerikan emperyalistlerinin ve onun yerli işbirlikçisi olan Saygon uşaklarına karşı verilen devrimci onurun mücadelesinin nasıl koşullar altında sürdürüldüğünü ve o insanların nasıl bir cesarete sahip olduğunu bu kitabı okuyarak anlayacaksınız. Ve her şeyden önce şu gerçekliği bir kere daha kavramış olacağız. Haklı bir davanın sürdürücüsü olduğumuz gerekli ölçüde bilince çıkarıldığında imkansız denilen herşeyi başarmaya kadir olduğumuzdur. Hiç bir güç halkın yaratıcı gücüyle çelikleşmiş devrimci iradede üstün değildir. ■

İstanbul'dan bir YDG okuru

OZAN FEDERICO GARCIA LORCA:

“Granada'nın iki ırmağından biri kandır, ağıttır biri”

19 Ağustos 1936'da şafak sökerken Federico Garcia Lorca ile birlikte otuz, otuz beş kişiyi taşıyan ölüm kamyonu Granada'nın yollarında ilerler. Kamyondaki 30-35 kişi Viznar-Alfacar yolu üzerinde indirilir. Dağda bir çukur kenarında kurulmuş tabyaya tırmandırılır ve 30-35 kişiyi birlikte F. Garcia Lorca kurşunlarla delik deşik devrilir...

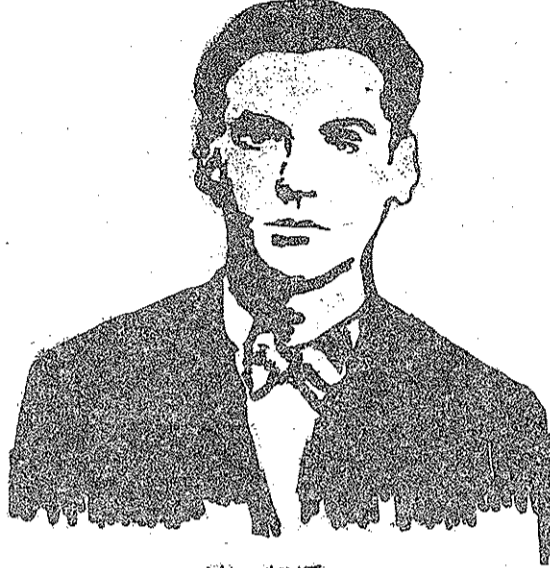
Tam 57 yıl önce İspanya'da yaşananlar, faşizmin en azgın yüzüdür.

Federico Garcia Lorca, Granada yöresindeki Fuente Vaqueros kasabasında 1898 yılında doğdu; anne, babası eski Endülüs soyundan. Her ikisi de özgürlükçü, aydın kişiler. Anne, evliliğinden önce öğretmenlik yapmış; şiiri ve müziği seviyor. Baba, topraklarının verimliliğinden, ailesinin rahatından başka şey düşünmeyen bir adam. Aile, güçlü bir özgürlükle birleşmiş tinsel zevklerle yetişmiş.

Lorca, çocukluk yıllarını daha sonraları şöyle tanımlayacaktır. “Bütün çocukluğum köylüdür; çobanlar, kır, gök, ıssızlık”. Küçük Federico bir sevgi ve uyum çevresinde büyür.

Onu halk ezgileriyle türküleriyile, halk söylenceleleriyle büyütürler. İlerki yaşlarda bile yanından ayırmadığı kuklaları -kukla tiyatrosu- Federico'nun ilk oyuncuğudur.

Okula başlamadan öğrenir okumayı yazmayı. Onun için işin başı 20 yaşına kadar müziktir. Yeteneklerini gören annesi ona solfej öğretmiştir, halası da gitar çalmasını. Bu çağlarda müzikle, İspanya

Yıl 1917

folklor ve eski halk türküleriyile karşılaşır. Uğradığı küçük çevrelerde herşeyden önce müzikçi olarak bilinmektedir.

Lorca, Liseyi bitirdikten sonra pek içinden gelmeden Edebiyat Fakültesine babasının gönlü olsun diye de Hukuk Fakültesine yazılır (Ancak 9 senede bitirecektir burasını).

İlk olarak, İspanya'yı Üniversite yıllarında tanır. Endülüs'de Granada Üniversitesi profesörleriyle inceleme gezilerine katılır. İspanya'nın kuzeyine ve Costilla'da inceleme gezilerine katılır. Ve ilk olarak şöyle diyecektir, dostu Rafael Martinez Nadal'a, “İspanyol niteliğimin tam bilincine vardım.”

Edebiyata ilgisi, politikaya olan ilgisiyle iç içe gelişir. Granada Üniversitesi'ndeki siyasi hukuk profesörü, ünlü toplumsuluk kuramcısı, Fernando de Los Rios, Federico'nun yaşamının kesin dönemeçlerinde hep ortaya çıkacaktır. Ve edebiyatla ilgilenmeye, şiirler yazmaya başlar.

1917-1918 yıllarında 1. ve 2. şiir kitaplarını yayınlamış. Bu kitapların büyük bir bölümü 1916 yılındaki İspanya gezilerinden esinlenmeler taşır. 1919 yılında Madrid'dedir Lorca... Özgürlükçü, yeni estetiklere, yeni düşüncelere sonuna dek açık İspanyol aydınlarının bir araya geldiği bir yerdir burası. Önemli tartışmalar yaparlar burada. Genç aydınlarla arkadaşlık ederken müzikçi ve ozan yeteneğiyle çevresini etkiler. Şiirlerini o kadar güzel okur ki, daha onları yayınlamadan şiirleri kitlelerce sevilir, tanınır. Kırık yerlerden ve eski Cancionero'lardan (türkü derlemelerinden) öğrendiği halk türkülerini hem piyanoda çalar, hem söyler.

Madrid'in bu hareketli çevresi onu tiyatro ile de tanıştırır. Tiyatro eserleri yazmaya başlar. Tiyatro ve şiir iç içe devam eder. 21 yaşında Lorca tüm canlılığıyla, üretkenliğiyle sanat çevresindedir. Lorca kaybolmaya yüz tutan bir çok halk geleneğini kurtarmak için çeşitli şenliklerin düzenlenmesine çalışır. Bunlardan biri olan Granada Cante Jondo (Endülüs halk deyişlerinin genel adıdır.) şenliğini düzenler. Çocukluk yıllarından beri halk kültürüyle beslenen Lorca bu şenlikde ateşli bir propagandacı olarak çalışır. Lorca kentin sanat merkezinde konuyla ilgili konferans verir. Şenlik Alhambra Sarayı önündeki büyük alanda iki gün iki gece sürer. Şarkı yarışmasının birincisi 73 yaşında bir Cantador (deyişçi)...

Lorca şiirle, tiyatroyla içi içe geçirir günlerini. Desenler çizmeye de başlar. 1935 yılında Madrid'de “Kanlı Düğün” oynanır. Lorca da tiyatrodadır. Ba-

şarı öyle büyüktür ki, halk coşar salon yıkılır alkıştan. Oldukça yoğun geçer günleri. Birbirini izler tiyatro eserleri, şiirler... Siyasi anlamda da hareketlidir İspanya. 1935 yılında sosyalist, radikal partilerden meydana gelen Halk Cephesi kurulmuştur. 1935 yılında Lorca, Pablo Neruda onuruna, bir toplantı düzenler. Şiir okuma günleri, konferanslar düzenler. Siyasi tutsaklar yararına tiyatro temsillerine başkanlık eder. Daha çok işçilerin doldurduğu tıklım tıklım salonlarda parçalar okur.

1936 yılı İspanya'da faşizmin en azılı saldırılarının başlangıcı olmuştur.

1936 yılında yeni seçimleri Halk Cephesi ezici bir çoğunlukla kazanır. Sonuç öylesine açıktır ki sağ cephe, iktidarı hemen bırakmak zorunda kalır. 1936'da Lorca 38 yaşındadır. Gün gün gelişen siyasi ortam içinde Lorca'da sanatçı olarak yerini alır. Sosyalist hareketin gelişmesine karşı faşizm en azgın görüntüsünü alır, İspanya'da artık siyasi eylemlerin merkezi sokaklar olmuştur. Ve sokak infazları, kitlesel kıyımlar... Sağcı muhalefetin liderinin polis görevlilerince vurulmasıyla İspanya için provakasyonel girişimler sahneye konmuştur. Siyasi durum iyice gerginleşmiştir.

Faşizmin güçlenen sosyalist düşünce ve eylemlilikler karşısındaki oyunları İspanya'yı kanlı günlere itmektedir. Yükselen halk hareketini bastırmak için Fas'da ki, Kanarya Adaları'nda ki İspanyol garnizonları (toplam 35.000 kişi) sağcı muhalefetin başı (Calvo Sotelo'nun öldürülmesini bahane ederek) Madriddeki Cumhuriyet Hükümetine başkaldırır. Kanarya adalarının Valisi General Franco başkaldıran birliklerin başına geçer. İsyan, Katolik ve milliyetçi kuruluşlarca benimsenir. Askeri bölgenin komutanı ve Franco'nun dostu General Campins, Granada'nun büyük bir kısmını ele geçirir. Franco'cu General Granada'ya vali olarak yerleşir. Ardından da “Falange”ciler, askeri kıyım örgütü kurular.

Yüzlerce kişi sokak ortasında katledilir. Göz altında yüzlerce insan kaybedilir. Granada'da olduğu gibi bütün İspanya'da kitle halinde kurşuna dizmeler, toptan yargılanmalar alır yürür.

Lorca'yı çok geçmez iki kişi bulur. Ve bir yere savuşmasını bildirir. Bunu bir tehdit mektubu izler, Lorca Granada'dan kaçmak istemez. Ve ayrılmaz da... 9 Ağustos 1936'da akadaşının evine yerleşir. Bu kez üç kişi, üç beş gün geçmeden yeniden eve gelir. Hizmetçi Ozan'ın gelip gittiğini saklamaz ama nereye gittiğini bilmemektedir. Lorca'nın kızkardeşinin kocası olan Granada'nın sosyalist belediye başkanı Manuel Montesinos 16 Ağustos'da Sabaha doğru 29 tutuklu ile mezarlıkta kurşuna dizilmiştir. Artık Granada'nın iki ırmağı değil İspanya'nın tüm ırmakları kandır, ağıttır...

Aynı akşam geç vakit Faşist Franco'cu Granada hükümetinin polisleri Lorca'yı ele geçirip içeri atarlar. Baba Garcia bütün gece boşuna arar oğlunu. Uluslararası Pen Club'un çalışmaları da bir sonuç vermez.

19 Ağustos'da göz altına alındıktan 3 gün sonra Miguel kara haberi getirmekte gecikmez. Kırpikleri ıslaktır. Olan olmuştur artık. Salonları dolduran işçilerin-köylülerin karşısında şiirler okuyan, tiyatro eserlerini yazan, sahneye koyan, çocukluğundan beri halk kültürü, halk söylenceleriyle yetişen Lorca'nın ölüm tutanağında şunlar yazılıdır. “Savaşın doğurduğu yaralar yüzünden ölmüş olup, cesedi 20 Ağustos'ta Viznar-Alfacar yolu üzerinde bulunmuştur.”

Faşizmin, savaşımın bir cephesi olan kültüre karşı gösterdiği azgın saldırılardan yalnızca biridir. Lorca'nın katledilmesi. Ve “FAŞİZM KANA TAPMAYA DEVAM EDİYOR!”

UMARSIZ AŞKA GAZEL

*Gelmek istemiyor gece
ne sen gelebiliyorsun o yüzden
ne ben gidebiliyorum*

*Ama ben gideceğim
akrepten bir güneş şakağımı yese de.*

*Ama sen geleceksin
dilin tuzlu yağmurlarca yakılmış*

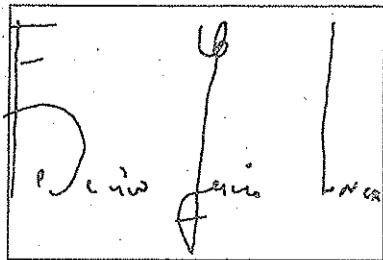
*Gelmek istemiyor gün
ne sen gelebiliyorsun
o yüzden ne ben gidebiliyorum*

*Ama ben gideceğim
Kurbağalara atarak
ağzımda çiğnediğim karanfili.*

*Ama sen geleceksin
çamurlu lağımından karanlığın*

*Gelmek istemiyor ne gece ne gün
ölebiliriz o yüzden
ben senin uğruna sen de benim*

FEDERICO GARCIA LORCA

DİYALEKTİĞİN EDEBİYATTAKİ BAŞYAPITI VE EL KİTABI

“Me-Ti’nin Özdeyişleri”

Çağımızın en önemli kişilerinden biri olan sosyalist tiyatro kuramcısı (Epik Tiyatro'nun yaratıcısı) yazar, şair Bertolt Brecht'in dünya edebiyat ve felsefe literatürünün en özgün ve en önemli yapıtlarından biri olan “Me-Ti'nin Özdeyişleri (ya da bir başka çevirideki adıyla; “Me-Ti” tarihte Diyalektik) adlı yapıtı ne yazık ki hakkettiğiyle kıyaslanamayacak oranda az bilinen, az tanınan bir yapıttır.

Brecht'in çeşitli dönemlerde kaleme aldığı notların ölümünden sonra derlenmesiyle oluşan bu yapıtta yazarın diğer özelliklerinin yanısıra felsefeci, düşünür ve siyasetçi yanı da oldukça zengin ve görkemli bir tarzda gözler önüne serilmekte. Brecht bu çalışmasında üzerinde düşündüğü ve tartıştığı sorunları, yaşadıklarını, gördüklerini; önem verdiği bir filozof olduğu anlaşılan Çin'li filozof Me Ti'nin yaşadığı döneme (İ.Ö 479-381) uyarlıyor ve bazen, döneminin eşitlikçi, varolan düzene ve yönetenlere muhalif, filozofu Me Ti'nin düşüncelerini kendi çağına taşıırken, bazen de onun ağzından kendi düşüncelerini dile getiriyor.

Sosyalizm'den partiye, Ekim Devriminden Sovyetler Birliği'ndeki Sosyalist inşa çabalarına, Stalin-Troçki çatışması ve değerlendirilmesinden İkinci Dünya Savaşı'na, Hitler Faşizmine, birey-toplum ilişkilerinden erdem, iyiliğin ve kötülüğün neler olduğuna, dostluktan sevgiye yazıldığı çağın ve günümüzün hemen hemen tüm belli başlı sorunları üzerine diyalektik yöntemin dahiyane bir uygulamasıyla açıklımlar getiren bir başyapıtı bu kitap.

Kitaba bu özelliği veren en önemli yön; değinilen sorunlara -yani yaşama diyalektiğinin yalın, ancak şaşırtıcı-çarpıcı derinlikte bir yorumla yaklaşması ve çözümler, açıklımlar, düşünceler ve sorular elde edilmesidir. Brecht'in bu çalışmasındaki ana amaç olan diyalektiği ve uygulamasını öğretme, kavratma çabası büyük bir başarıyla hedefini buluyor. Ve bunun sonucunda kitap diyalektiğinin öğrettiği ve kullandığı yapıtlar arasında ilk sıralara ulaşıyor. Özce, diyalektik bu yapıtta tam da diyalektiğe yakışır bir tarzda sunulmuş; yalın, derin etkili ve yaşayan...

Yapıtı en iyi anlatacak olan kendisi olduğundan - bu hem yapıtın büyüklüğü hem de bizim anlatma gücümüz açısından böyle- kitabın bazı bölümlerini buraya alıyoruz. Bunlar kitabın çok küçük bir bölümü ve seçme yaparken çok zorlandık; (Brecht bu yapıtta Me-Te'nin çağında uyarılarken onlara yeni adlar takıyor. Bunların bazılarını geçtikleri yerlerde açıklayacağız.)

“PARTİ ÜZERİNE 2: ... Üstad Sa, üstad mi-en-leh (Lenin)'i suçladı: Mi-en-leh, egemenlik halktaymış gibi konuşuyordu; oysa gerçekte o halkı yönetiyordu. Bunun üzerine Mi-en-leh bir öykü anlattı: Tanıdığım iki adam vardı, dedi. Bunlar aynı evde ama ayrı odalarda kalıyorlardı. Yaşlısı rahat bir yatakta genci ise bir deri şiltenin üstünde yatmaktaydı. Sabahleyin genç daha kalkmamış olursa o, onu sarsarak

tatlı uykusundan uyandırır. Yemekte ise çoğu kez gencin en çok sevdiği şeyleri önünden alırdı. Genç adam içmek istediğinde yaşlı adamdan ancak su ya da süt alabilirdi. İnsanın başını döndüren pirinç şarabını gizlice edindiği zaman da, yaşlı adam onu herkesin önünde sert sözlerle azarlardı. Buna karşılık genç adam öfkeyle karşılık verdiğinde, herkesin önünde özur dilemek zorundaydı. Sabahları yaşlı adamın at sırtında gittiğini ve ötekini de önünden yürüttüğünü görürdüm. Günün birinde yaşlı adama kölesinin nerede olduğunu sordum. O benim kölem değil ki, diye karşılık verdi deşsetle. O bir şampiyon, ve ben onu en büyük maçı için çalıştırıyorum; kendisini forma sokayım diye beni o kirala. Gerçekte ben onun kölesiyim.

Mi-en-leh şöyle dedi; Kimin efendi, kimin köle olduğunu öğrenebilmek için bir ilişkiden kimin daha büyük yarar sağladığını saptamak gerekir...

UZLAŞMALAR ÜZERİNE YA DA ŞARAPLA SUYU AYRI BARDAKLARDAN İÇMEK: Mi-en-leh, uzlaşmalar konusunda şunu öğretti; Uzlaşmalar çoğu kez gereklidir. Pek çok kişi uzlaşmadan, şarabına su katmayı anlar. Bununla belirtilmek istenen, içine su karıştırılmamış şarabın bereketli olmayacağıdır. Ya da eldeki şarabın süssüzlüğü dindirmeyeceği söylenilmek istenir. Bana gelince, uzlaşmalar konusunda görüşüm farklıdır. Böyle durumlarda şarabı ve suyu ayrı bardaklardan içerim. Çünkü daha sonra şarabı sudan ayırabilmek, çok güçtür.

DÜŞÜNCENİN TANIMI: Me-Ti şöyle dedi. Düşünmek güçlükleri izleyen, eylemden ise önce gelen bir şeydir.

İyi adamın sorguya çekilmesi: Önce çık; Duyduk ki iyi bir adammışsın. / Satılık değilmişsin ama / Eve düşen yıldırım / Satılık değilmiş o da / Dönmezmişsin bir kez söylediğinden. / Neymiş söylediğin? / Onurluymuşsun, söylemişsin düşünceni açıkça / Hangi düşünceni / Yüreklmişsin / Kime karşı? / Bilgemişsin; Kimin için? / Düşünmezmişsin kendi çıkarını / Kiminkidir o zaman düşündüğün? / İyi bir arkadaşmışsın / İyi insanlar da var mı arkadaşların arasında? / Dinle şimdi. Biliyoruz / Düşmanımız olduğunu. Onun için / Bir duvar önüne götüreceğiz şimdi seni. / Ama hizmetlerini / Dahası iyi yanlarını da göz önünde tutacak / İyi bir duvar seçeceğiz sana, ve (Sen iyi tüfeklerden fırlayacak iyi kurşunlarla vurup / İyi bir kürekle iyi toprak atacağız üstüne.)

DEĞİŞEN ARAÇLAR: Me-Ti şunu anlattı: Su ülkesinden üç kişi Ga'lı üç kişiyle çarpışıyorlardı. Uzun süren çarpışma sonucunda Su'lulardan ikisi öldü; Ga'lılardan biri ağır, öteki hafif yaralandı. Bu durum karşısında canlı kalan tek Su'lu kaçmaya başladı. Su ülkesinin yenilgisi kesin görünüyordu. Ama ansızın Su'lu adamın kaçışının herşeyi değiştirdiği anlaşıldı. Ga'lı hasmı, arkadaşları yaralı olduğundan, onun peşine tek başına düşmüştü. Su'lu adam Ga'lı hasmını karşısında yalnız bulunca öldürdü. Su'lu adam,

kaçsın yalnızca yenilgi belirtisi değil, ama yeni aracı olabileceğini de anlamıştı.

Me-ti şunu da ekledi sözlerine: Su'lu adamı bir başka açıdan da diyalektik yöntem uygulayan biri olarak değerlendirmek gerekir; çünkü o, düşmanı belli bir noktada birlik ve bütünlük oluşturmeyen bir grup olarak saptamıştı. Savaşma gücüne her üç Ga'lı sahipti, ama içlerinden yalnız biri koşabiliyordu. Daha iyi deyişle; Düşman henüz bütün olarak savaşabiliyor, ama ancak üçte bir olarak koşabiliyordu. Bu saptama onları birbirlerinden ayırmayı olası kıldı.

BÜYÜK YÖNTEM: Büyük yöntem (diyalektik), bağlaşımların yapılmasının ve çözülmesinin, değişikliklerden yararlanmanın, değişikliklere bağımlı olmanın, değişiklikler yaratmanın ve yaratıcıları değiştirmenin, birimlerin parçalara ayrılmasının ve oluşmasının, birebir içermeyen karşıtlıkların bağımsızlıktan yoksun oluşunun, bağdaşmaz gibi görünen karşıtlıkların bağdaşabildiğinin pratik öğretisidir. Büyük yöntem, nesnelere oluşumlar saptamak ve bunlardan yararlanmak olanağını sağlar. Eyleme geçmeyi olası kılar sorular ortaya konmasına ortam hazırlar.

ME-Tİ'NİN ÖĞÜDÜ: Me-Ti, şöyle dedi: “Giden bir dost bile olsa, arkasından kapıyı kapamak gerekir, yoksa içerisi soğur.”, “İçerisi bundan daha fazla soğumaz.” diye yanıtladı Kin-yeh”. “Hayır, soğuyabilir” diye karşılık verdi Me-Ti.”

BÜYÜK SÖZLERDEN KAÇINMAK: Me-Ti, Tu-Fu'ya şöyle dedi: “Sonsuz” yerine “bir süre”, “biliyorum” yerine “umut ediyorum”, “ben şunsuz ya da bunstuz yaşayamam yerine, “ben şu ya da bu olmadan daha zor yaşayabilirim” sözlerini kullan. O zaman hem sen kendinden emin olursun, hem de başkaları daha emin olur.

ÜÇÜNCÜ KONU: Me-Ti şöyle der: İki insan arasındaki ilişki, ikisini de ilgilendiren bir üçüncü konunun varlığı halinde iyi olur. Mi-En-Leh şunu ekler: Aynı durum, irili ufaklı insan toplulukları açısından da geçerlidir. Topluluklar kendilerinin dışında bir konuya dönük olursa, kendi aralarındaki sorunlar çok daha kolay çözüme ulaşır. Me-Ti, iki elin, örneğin erkekle kadın elinin ortak bir işte, örneğin kova taşıırken buluşmasından yarar bekler; Mi-En-Leh için aynı durum genç ulusların ellerinin tarihin çarkını döndürürken buluşması halinde, bu uluslar içinde geçerlidir.

AHLAKA İLİŞKİN UĞRAŞ: Me-Ti, şöyle dedi: Pek az uğraş, bir insanın ahlakı, ahlakla uğraşmak kadar zararlı olabilir. Hep şöyle dendiğini duyuyorum; insan doğrudan yana olmalı, insan verdiği sözleri tutmalı, insan iyinin uğruna savaşını vermeli. Oysa ağaçların şöyle dediği duyulmuyor; yeşil olmalı, yemişlerin dikey olarak yere düşmesini sağlamalı, rüzgar dalların arasından estiginde yap-

Öykü

Satoğlu ve devletin ettikleri....

Kürdistan'ın o doğa güzelliğini bilirmisiniz, hele sabah olunca o tertemiz havanın ciğerlerinize doluşunu, güneşin ışınlarıyla uyanıp köy serinliğinde, berrak havada uykuya dalmayı... Sabah horozların, kuşların ötüşüyle uyanılıp kimi oduna, kimi tarlaya, kimi bir parça ekmeğe için ırgatlığa çalışmaya, kimde davaya gider. Fakat o güzelim doğa, tatlı uykular, artık askeri bot sesleriyle kirlenmiştir. Bir sabah sıkıcı bir havayla beraber herkes kalkıp çalışmaya koyulmuştu. Satoğlu'nin oğlu, kalktığı gibi yüzünü yıkadı. Kahvaltı yapmadı. Ekmeğinin arasına yağ sürdü, tarla yoluna düştü her zaman ki gibi. Faşist TC ordusu köylere ava çıkmıştı yine. Çevre köylerden köy halkını toplayıp Zimek'e doğru geliyordu. Satoğlu'nin oğlu mezarlıktaki yokuşu tırmanıp tepeye çıktığında TC askerleriyle yüz yüze geldi. İçinden "Önceden farketseydim kaçarak saklanırdım" diye düşündü. İçine korku düşmüştü. Fakat hissettirmeden kendini soğukkanlı gösterip kısa bir sorgudan sonra kurtulacağını düşündü. Hızlı bir şekilde toparladı kendisini. Yüzbaşı yanaşmış, önce üstüne başına baktı; "zavallı bir çocuk" diye düşündü herhalde. Sonra birden bakışları vahşi canavarlar gibi parlamaya başladı: "Bu ekmeği teröristlere götürüyorsunuz değil mi?" diye sordu. Satoğlu'nin oğlu "hayır" dedi ama, sesi korku dolu ve çok cırtlak çıktı. Bunu fark eden yüzbaşı soru yağmuruna başladı. Hangisine cevap vereceğini şaşırıldı. O arada "kimin oğlusun" dedi. "Satoğlu'nin oğluyum" diye cevap alınca faşist yüzbaşı dipçikle bir tane göğsüne geçirdi; tepelendi, düştü, nefesi kesildi. Yüzbaşı bir sürü soru sordu. İki dipçikte yerde vurdu. Satoğlu'nin oğlu yerdeyken, çevre köylerden toplayıp getirdikleri köylülere baktı. İçinden ağlamak istedi; utandı, ağlamadı. Köylüler acı içerisindeydiler. Ellerinden birşey gelmiyordu.

Yüzbaşı Satoğlu'nin oğlunu önüne koydu. Tepeleye tepeleye köyün harmanlarına, çevre köylülerıyla birlikte girdi. Harmana girdiğinde, kadınları ayrı erkekleri ayrı tüm köy halkını toplamışlardı. Arkalarında askerler silahlarını çevirmişti köy halkına. Arkaya bakan olursa ateş edilecekti. Satoğlu'nin oğlunu bir köşeye aldılar, iki asker başına diktiler. Yüzbaşı, köpeklerine önceden emir vermişti; köye girdiklerinde kimin tutuklanacağını söylemişti. Yüzbaşına bir sandalye getirildi yorulmuştu. Yürüyerek değil; insanları döve döve yorulmuştu. Karşısında Satoğlu, muhtar ve İsmail, üçünün etrafında da silahlı askerler bekliyordu. Muhtarı kenara ayırdı. Satoğlu'ye ve İsmail'e

il'e sordu. "Anlatın" dedi "teröristler ne zaman geldi; niye yardım ettiniz; isimleri neydi?" Yanıt "biz kimseyi ne gördük ne de yardım ettik" oldu. Faşist yüzbaşı "bu cahil köylüleri ikna edebilirim" diye düşündü. Kısa bir konuşma daha oldu. Yüzbaşının bu oyunuda boşa çıkınca çılgına dönmüştü. Satoğlu'ye tekme tokat girişti. Satoğlu yere yıkıldı, yüzbaşı üstüne çullandı. Yüzbaşı sinirli bir şekilde Satoğlu'nin üstünden kalktı. Üniformasını düzeltti. Bu sefer köpeklerine emir işareti verdi. Beş asker Satoğlu'nin üstüne çullandılar. Satoğlu yediği dayak acılarıyla bağırıyordu. Satoğlu'nin kızı yüreğinde duyduğu acılarla arkaya döndü baktı ki, babası perişan kanlar içinde. Satoğlu'nin kızı vargücü ile bağırıldı: "Köpekler hiç mi vicdan yok sizde. Öldürünüz babamı". Yüzbaşı bağırarak "tutuklayın onu, ayırın guruptan" dedi. İki asker onu gruptan ayırıp silahlarını çevirip beklediler. Satoğlu'nin işi bitmişti. Sıra İsmail'deydi. Döndü, küfür ederek "konuş lan, yoksa senide bunun gibi yaparım" dedi. İsmail hiç ses çıkarmıyordu. Sorular sorulara hiç cevap veremeyince yüzbaşı çılgına dönmüştü. Köpekleriyle birlikte çullandılar İsmail'in başına. İsmail, öldürürcesine dipçik, tekme, tokat yerken TIKKO gerillalarını düşündü. Daha önce gerilla grubu köyde konaklarken İsmail partizanlara, konuşmuştu: "Yanlış yoldasınız. Devlet size ne yapıyor ki, siz dağa çıkıp savaşıyorsunuz". Bu konuşması gözlerinin önünden film seridi gibi geldi geçti hemen. Komünist Hüseyin Tosun'un konuşmasını hatırladı. İsmail artık düşmanını çok iyi tanıyordu. İsmail'i ceviz ağacına bağlamış, sağına soluna kurşun sıkıyorlardı. İsmail yediği dipçik ve bot darbeleriyle kendinden geçmişti. Kurşun yağmuru hiç umurunda değildi. Ve yine Hüseyin Tosun'u hatırladı. Mırıldanarak "Senin ağzından çıkan her kelime altındır, altın" dedi ve "sizlerin ezilen halklar için, yani bizler için savaştığınızı şimdi çok iyi biliyorum; eğer ölmezsem bunları tek tek anlatacağım size. Çünkü sizlerden başka yerlere bel bağlamak intihardır ancak. Sizler bizim öcümüzü alacak dayanağımız değilsiniz" dedi ve gözlerinden yaş tane tane döküldü. Bu süre zarfında yüzbaşı iti, muhtara el bile sürmemişti. Muhtara hitap ederken hep "canım ciğerim" demişti. İsmail'le işi bitince muhtara döndü. "bildiğin herşeyi anlat, kurtul bu

eziyetten" dedi. Sandalyesine oturdu. Muhtar: "Konuşacak birşeyim yok" dedi. Faşist yüzbaşı, koruma köpeklerine işaret verdi. İki asker muhtarı yüzbaşının önüne getirip, dizlerinin üzerine çöktürdüler. Yüzbaşı iti oturduğu sandalyeden muhtarın suratına bir tekme vurdu. Vurmaya başladı sırt üstü düştü, dünyası karardı muhtarın. Annesinin çığlıklarını duydu. Ayağa kalkıp annesine bakmak isterken suratına bir tekme daha yedi. Sol kolunun üzerine düştü. Barış dağı gözlerinin önünde değirmen taşı gibi dönüyordu. Bir müddet sonra kendine geldi. Barış dağı'na baktı. "Umut sensin hey Barış dağı" dedi, yüz üstü düştü. Askerler dipçiklerle vurmaya başladılar. Göz yaşlarıyla kanı karışmıştı birbirine, top-rağa süzülüyordu. Barış dağı 1991'de şanlı Zimek Direnişi ile tarihe adını yazdı. 1991'de TIKKO gerillalarına pusu atan faşist TC. devletin kolluk güçleri büyük bir darbe yedi. 25 askeri timi ölürken çok sayıda askerle yara almıştı. 2 yiğit TIKKO gerillası da şehitler kervanında yerlerini aldılar. Halk arasında bu çatışma şöyle anlatılıyordu. "Körfez Savaşında ki Kuveyt petrol kuyuları gibi yanıyordu; Barış dağı. Bu kızıl direnişe Zimek ve çevre köyleri tanıklık etti."

Satoğlu, Muhtar, İsmail üçü de kanlar içinde perişan bir halde askeri araca koymaya çalışırken gözlerini bağladılar. Sure son cesaretini toparladı. Türkçe bilmediği için Kürtçe küfür etti. Eline geçirdiği taş yüzbaşıya savurdu. Eğilip ikinci taş almak isterken bir asker Sure'nin eline bir tekme vurdu. Taş elinden düştü. Sure yapacak hiçbir şey kalmadığını düşündü. Olduğu yere oturdu. "Nedir bizim çektiğimiz bu köpeklerin ellerinden" dedi. Hüngür hüngür gözyaşı döküldü. Bu saldırı Sure ile kalmadı. Köyün kadınlarının çoğu taş sopalı saldırıya geçmişti, askerler kaçışarak cemselere binip uzaklaştılar.

TC temsilcileri ülkede demokrasi var diyorlar. Utanmadan halkın karşısına çıkıp demokrasi lafını ağızlarına alıyolar. Onların dediği demokrasiyi faşist TC ordusu Zimek'te zevkle uyguladı. Tutuklular "demokratik hukuk kuralları" içerisinde yargılanacaklardı. Oysa Yüzbaşı biran önce Hozat'a ulaşmış orada daha modern işkence aletleriyle, zevkle işkence yapmayı düşünüyordu. Öylece oldu. İşte TC "demokrasi, hu-

kuk" vs dediğinde yanılığa kapılmayın; hemen işkenceyi hatırlayın.

Bir hafta sonra Hüseyin Tosun, grubuyla köye girdi. Sure'yle (Heri-ven) Kürtçe hal hatırı soruldu. Sure ateş yakıp çay kaynatacağı. O sırada bir bayan gerilla "ana, bırak ben yaparım" dedi. Sure suratını astı. Hüseyin Tosun'a döndü, kızdı ve Kürtçe: "ayıp değilmi bu eksik etekleri yanınıza almışsınız?" dedi. Hüseyin Tosun her zamanki gibi gülerken "hele otur bi, anlat olay nasıl oldu" diye sordu. Sure olup biteni tek tek anlattı. Komutan sordu: "kim ihbar etti biliyormusun?" Sure döndü "ben kimin günahını alayım, bilemiyorum" dedi. Komutan "biz biliyoruz" dedi. Sofra hazırlanmıştı. Sofrada yağ çökelek ve birde çay vardı. Sure bayan gerillalara döndü "siz eksik eteksiniz. Ne işiniz var bu dağ, taştan?" dedi. Komutan ekmeğinin arasına yağ çökelek koydu, çayını aldı ve Sure'nin yanına oturdu. Muhabbete daldılar. Bu tatlı muhabbet saatler sürdü. Sure herşeye ikna oldu, fakat bayanların dağa çıkmasına yanaşmadı. Sure'ye göre (devr) yani devrim olunca o zaman katılabilirler. Ama şimdi sadece erkekler savaşır. Sure'ye göre kadınların görevi; ev işi yapmak, hizmet etmek, çocuklara bakmak vs idi. Gerilla grubunun ayrılıma saati gelmişti. Evdekiler ile vedalaşıp ayrıldılar.

Bir sene sonra dozerle köy yolları yapılıyordu, 6 cemse asker gelmişti. O çevrenin yakın karakol komutanı bir köylünün evinde istirahat çekmişti. Evde birkaç subay, asker ve köy halkından insan vardı. Ev sahibi masaya rakıyı çıkardı. Meze olarak çökelek, domates ve salatalık vardı. Karakol komutanı yine ülkedeki demokrasiden dem vurdu. Komutanın konuşmasını dinleyen Satoğlu, hemen köy meydanındaki yediği dayacı, Hozat'ta, Tunceli'de gördüğü işkenceyi hatırladı. Bardakta olan rakıyı kafaya daktı. Peş peşe dubleleri devirdi. Kafayı iyice buldu. Komutanın izin istedi konuşmak için. İzin verildi. Satoğlu başladı konuşmaya. "Bir sene önce bu köy meydanında bana, muhtara ve İsmail'e köy halkının önünde envayı tür-lü işkence yaptılar. İsmail'in etrafına bir sürü kurşun sıktılar." dedi. Subay kızardı, bozardı. "Kim yaptı" dedi. "Yüzbaşı yaptı" cevabını alınca sesi kesildi. Satoğlu gülerken konuşmaya devam etti: "Bizi Hozat'a götürdüler. Yüzbaşı işkence yapıyordu. Biz ise direniyor ve hiçbirşey söylemiyorduk. Heri sustuk. Tam bir ay sustuk. sustuk sustuk...."

Almanya-Köln'den bir YDG okuru

Halk kültürümüz zengin bir mozaik sahiptir. Ve bu kültürü nakış nakış işleyen, destanlaştıran, onu asırlara taşıyan; Anadolu'da Şeyh Bedrettin, Seyyid Nesimi, Hallac-ı Mansur, Kul Himmet, Hüdai gibi isyancı zannettiklerdir. İsyancı geleneğin bir diğer halkası da, yüzyıllardır halkın gönlüne taht kurmuş, halkın dili olmuş büyük bir ozan; umudun, sevdanın, kavganın adı, dünden bugüne köhne karanlıkları aydınlatan bir ışık Pir Sultan Abdal'dır.

Yaşadığı dönemde siyasal dönem

Pir Sultan Abdal 16. yüzyılda yaşamış bir halk şairidir. İçinde bulunduğu dönem Anadolu'nun siyasal ve toplumsal kargaşalıktan çalkalandığı Anadolu'da halk isyanlarının yoğun olduğu bir dönemdir. Osmanlı'lar bu başkaldırlardan kurtulmanın yolunu Selçuklular döneminde farklı düşüncelere, inançlara gösterilen hoşgörüyü örnek alarak Ermeni, Rum vs etnik grupları uzlaştırıcı yasalar çıkararak kısa bir süre de olsa bu kargaşadan kurtulmayı başarmışlardır. Zaman içerisinde gittikçe topraklarını genişleten Osmanlı devleti artan devlet giderlerini karşılamak için halktan ağır vergiler almaya başladı. Bu durum karşısında gittikçe zor duruma düşen halk, yeniden isyan etti. Yeniden savaşlar ve başkaldırıları yaşanıyor, Osmanlı'lar zor bir döneme giriyordu. Otlukbeli savaşından sonra Osmanlı devletiyle İran'ın arasını açılması süreci içerisinde Yavuz Sultan Selim döneminde sünni-alevi çatışmasına yol açmış ve Anadolu'da yaşayan binlerce alevi katledilmiştir.

Osmanlı devletinin zorba ve katliamcı tutumu ve halka ağır vergiler yüklemesi halkın başkaldırısına neden

PİR SULTAN ABDAL

olmuştu. Şeyh Celali isyanları bunun örneklerinden biridir. Ezilen, aşağılanan halk Şeyh Celali'yle birlikte isyana başlamıştır. İsyan gittikçe dalga dalga yayılmış o dönemde Yozgat dolaylarında yaşayan Bozok Türkmenleri'de Osmanlı'lara başkaldırılmış bu ayaklanma kısa bir süre sonra Maraş, Sivas ve Mersin'e kadar yayılmıştır. Başlatılan bu ayaklanmayı bastırmak için Osmanlı hükümdarı Kanuni Sultan Süleyman tarafından görevlendirilen Vezir İbrahim Paşa isyancı güçlerle bastırılmış halkı kılıçtan geçirmiştir. Evet Anadolu sık sık bu isyanlara sahne oluyordu; bu gibi isyanlar mezhep kavgası olarak gösterilmeye çalışılsa da sorunun temeli kurulu düzenin bozukluğuydu.

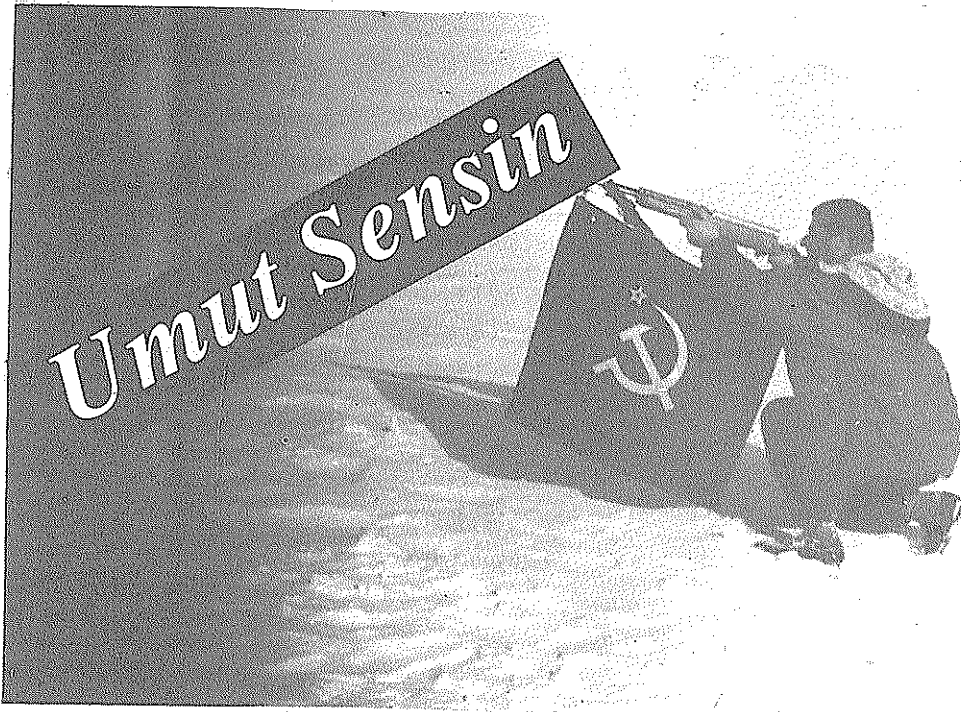
İşte kısaca özetlediğimiz gibi Pir Sultan Abdal böyle bir dönemde yaşadı. Kıtılları, kıyımları gördü; saziyle sözüyle çağının tanıklığını yaptı halka öncülük etti, aydınlatmaya çalıştı. Pir Sultan Abdal Anadolu'nun kıyımlarla çalkalandığı bu dönemde bulunduğu yerde kapanıp kalmadı halkın sorunlarıyla ilgilenmeye başladı. Halkın davasına omuz verdi; halkın çarpan yüreği, haykırın sesi oldu. Kıyımlardan ve yoksulluktan çaresiz kalan halka saziyle sözüyle öncülük etti. Pir Sultan Abdal tekke ya da tarikat şairi değildir. O şiirlerini halkın düzenini gerçekleştirmek için kullanmış kavgacı ve isyancı halk şairidir. Yaşadığı dönemin ve günümüz gerçeğinin en büyük tanığıdır. Dönemdi yolundan, ecel fermanı boynuna ta-

kıldığından sonra da emeğin ve onurun sözcüsü oldu. Davasını bizlere miras olarak bıraktı. Halkın haklı davasına omuz verdiği ve Osmanlı devletinin çıkarlarına ters düştüğü için katledildi.

Her kültürün sınıfsal özü vardır. Pir sultan halk kültürünün simgesidir. Halkın davasının içinde yetişti, hammaddesini halktan aldı. Her kültür bir toplumun ideolojik yansımasıdır. Pir sultan'ın yarattığı kültür anti-feodal ve bilimsel bir kültürdür; zulme, haksızlığa karşı savaştı. O'nun sözü güzelliği, kavgası ve başkaldırısıdır. Pir sultan halk hareketidir, dili, halk dili, anlatımı berrak ve akıcıdır; sınıfsal özü itibarıyla devrimcidir.

Pir Sultan Abdal yalnız "halk şairi" tanımlamasının dışında, tarihsel diyalektik açıdan sınıflar mücadelesinin devrimci önderidir. Pir Sultan'da kavramla nesnenin nasıl bütünleştiğini ayağa kaldırdığı kitlelerin yönelişinde görebiliriz. Feodal bir düzenin ve dolayısıyla padişahın sarsılmaz otoritesine başkaldırı, sınıf mücadelesi için önemli bir tarihsel mirastır. Bu tarihsel birikimi sosyalist düşünce ve onun örgütlü yapısında somutlaştırarak, doğruya, iyiyeye, güzele yönelimi bu temalarla birleştirerek nesnel gerçekliğe ulaşabiliriz.

Pir Sultan Abdal halkıyla kaynaşmış, onların dilini anlayarak, nesnel gerçekliği görerek sazını, sözünü bu doğrultuda geçmişten bugüne taşımaya başarmıştır. O'nun sesi karanlıkları aydınlatan bir meşale, halkın mistik ve estetik özelliklerini bağrında taşıyan, hayatın bağrından fıskırarak gürül gürül akan bir pınardır. Yüzyıllardır susmayan bu çığlığın devamıdır. Baskının, zulmün olduğu yerde başkaldırı vardır. ■

Meşe odunlarıyla çatırdarak yanan sobanın üstünde, çaydanlıktaki su fısıldayarak kayıyordu. Azo Dayı, sobanın hemen arkasındaki kilimin üzerine bağdaş kurmuş, oturuyordu. Kuruması için sobanın kenarına serdiği tütünden bir tutam alarak yamru yumru parmaklarının arasında yerleştirdiği kağıdın üzerine yaydı. Olduğundan fazla bir durağanlıkla sigarasını sarmaktaydı.

Karısı Firdevs, küçük kızını kucagina oturtmuş, tedirgin gözlerle Azo'yu izliyordu. Arada bir dua eder gibi dudaklarını kıpırdatıp, yalvarır bir hal alan simasıyla kucagındaki çoğuşuna sarılıyordu. Azo Dayı sigarasını yakıp dalgın ve derin nefeslerle körüklemeye başladı. Firdevs kadının suratı daha da tedirginleşti. Azo'nun gece öksürükleri kulağını tirmalar gibi oldu. Dayanamadı "Azo, Azo, kurban olim, az iç. O sabah bu akşam sen püfür püfür bu zikkımı çekisen. Çık bir komşuya git; laflar, biraz rahatlırsın." dediyse de Azo Dayı istifini bile bozmadı. Firdevs Kadın, Azo'nun tepkisizliğini fark edince çaresizliğini koymak ister gibi kafasını o yana bu yana salladı. Sonra kucagındaki çocuğunu göğsüne bastırıp, ritmik bir uygunlukta oturduğu yerden çocuğuyla beraber usul usul sağa-sola sallanmaya koyuldu.

Azo Dayı, aşağı yukarı elli-elli beş yaşlarındaydı. Uzunca ve iriydi. Siyah beyaz karışımı saçları sanki özenerek taramış gibi hep alınına doğru düz dururdu. Çenesi aşırı bir belirginlikle, yüzünde de bir çıkıntı gibiydi. Gözleri derin bir çukurda yanan ateşin alevleri gibi parluyordu. Alnında ve gözlerinin çevresindeki derin çizgiler labirentsi bir karmaşayla birbirini kesiyordu.

Azo Dayının köyü, Koçgiri isyanı sırasında yaşanan katliam ve sonrasındaki sürgünlerden dolayı topu topu onyediyane kalmış, küçük ve çok yoksul bir köydü. İsyân sırasındaki katliamda Azo Dayı'nın aşiretinden yalnız üç ev kalmıştı. Dedesi ve diğer yakınları kurşuna dizilmiş, evleri yakılmış, birçokları sürgün edilmişti. Azo Dayı, çocukluğundan beri yaşanan katliam ve bunun karşısındaki direnişlerin destansı anlatımlarıyla yoğrulmuş büyümişti. Yüreğinde duyduğu acılar giderek öfkeye dönüşmüş, yaşlı bedeninin genç bir insanın çoşkusunu ve fırtınalarını taşıyor olmuştuk. O günlerin anlatımı, belleğinde her canlanışında, yoksulluğunun sebebini daha da anlar gibi oluyordu.

Azo Dayı'nın kendisini geçindirmeye yetecek kadar toprağı olmadığından, başka köylerde toprağı bol olanların toprağını işler, çıkan mahsülü yarı yarıya bölüşür, kıt kanaat geçinmeye çalışırdı. Evlenip giden bir kızı dışında, biri gelinlik ve biri daha küçükçuk iki kızı daha var-

dı. Kerpiç yapımı iki göz evi, bir-kaç keçi ve bir ineğin sığa bileceği küçük bir ağılın dışında babadan kalma hiçbir şeyi yoktu. Ve nesilerdir tüm köylü aynı yoksullukla yaşıyordu ve gün geçtikçe de yaşamları daha da zorlaşıyordu. Köy sakinleri, birbiriyle iyi geçinirdi ve diğer köylerle de pek sorunları çıkmazdı. Doğum, evlilik ölüm vb. şeyler dışında hükümet daireleriyle pek işlerinde olmazdı. Genç erkekleri askere çağırarak ve seçimlerde oy toplamak dışında zaten kimselerde arayıp sormazdı onları. Ta ki bir günün şafak sökümünde, postal kafalıların köyün altını üstüne getirdiği güne dek. O gün peş peşe sıralanmış cemseler üzerinde sıra sıra dizilmiş askerler Azo Dayı'nın köyüne girdiler. Kadın, kız, çocuk, erkek kim varsa hepsini köyün meydanına topladılar. Evlerde ne kadar un, bulgur, çökelek, şeker varsa hepsini meydana getirip üst üste döktüler. Ağlayanlara sövdüler, ağlamayanları düvdüler. Komutan muhtarın evinde konakladı. Meydana toplanan köylüleri tek tek huzara çağırtdı.

Kadınları kızları küfür, sarkıntılık, erkekleri, palaska ve dipçiklerle ağırladı. Eve girenler çıkarken tanınmaz bir hal alıyorlardı. Gün akşama devrilmeye başladığında köydeki ihtiyar Hatun Ana'nın oğlu Rıza'yla, Azo Dayı'yı yanlarına alarak gittiler.

Karakola vardıklarında komutan ve askerler Azo Dayı ile Rıza'ya "şevkat" göstermekte gecikmeksizin, hemen ardi arkası kesilmeyen;

-Kaç kişiydiler?
-Kaç silahları vardı?
-Söyleyin çabuk lan, orospu çocukları!...

-Size ne anlattılar?
-Hangi yöne gittiler?

-Bize niye haber vermediniz? sorularıyla tekme yumruk aperiatifinden sonra falaka faslına başladılar. Diğer fasıl, günlerce süren, ceket gibi askıya alıp indirmelerle devam etti. Bir ayın yarısından fazla süre zoraki misafir edilmeden sonra komutan, Azo Dayı'yla Rıza'yı almaları için köylülere haber gönderdi. Köylüler karakola gelip, el ve ayakları şiş, vücutları morarmış Azo Dayı'yla Rıza'yı katırlara yükleyip köye döndüler. Hatun Ana ile Firdevs Kadın gelenleri köyün girişinde bekliyorlardı. Azo Dayı'yla Rıza'nın perişan olmuş, katırların üzerindeki sallantılarıyla karıştıktıklarında betleri benizleri uçtu. Şakaklarındaki damarlar çabuk çabuk atmaya çığlıklarla, katırlara yüklenmiş ölgün vücutlara doğru koşmaya başladılar. Firdevs Kadın:

-Uy Azo! Kurban olum naptılar sana? Elleri kırılınsın onların, diye söylenmeye başladı. Hatun Ana da oğlunu eve götü-

rene kadar, yolda beddualar okudu. Yedikleri dayaktan sonra Azo Dayı ve Rıza'nın el ve ayaklarındaki şişler, günlerce inmedi. Gördüğü işkenceden bu yana da Azo Dayı'nın beli ağrıyıp durur hep.

Azo Dayı, baharın köylere, dağlarda dolaşan silahlı insanların geldiğini, bir-kaç kez işitmişti. Bir keresinde ormana oduna giderken de onlarla karşılaşmıştı. Azo Dayı'ya odun yapmışlardı. Azo Dayı onların anlattıklarından ve sıcak ilgilerinden epey hoşnut olmuştu. Memnuniyetini, hepsine birer tütün sararak ifade etmeye çalışmıştı. Akşama doğru kucaklaşıp Azo Dayı'yla uğurlaşmışlardı. Azo Dayı eve döndüğünde öyle sevinçliydi ki karısıyla çocukları epeyce şaşkınlık geçirmişlerdi. Azo Dayı aynı sevinçle sofraya oturup önüne getirilen ayran çorbasıyla bir güzel karnını doyurup, üzerine bir tütün sarıp keyifli keyifli tütürmüştü. Çocuklar uyuduktan sonra olup bitenleri karısına anlatıp, boş boğazlık edip kimseye söylememesi içinde sıkı sıkı tembihlemişti. Bir keresinde oduna Firdevs'i de yanına götürmüştü. O günden sonra Firdevs Kadın Azo'nun her oduna gidişinde azığını bollatırmaya gayret ediyordu. Gel gelelim Hatun Ana'nın oğlu Rıza ise dağlarda gezenlerin köylerine bir-kaç kez geldiğini işitmişse de onları görmeyi çok istemesine rağmen karşılaşmamıştı.

Azo Dayı'nın oraları kısları çok sert geçer metre metre kar yağar, tipisi fırtınası eksik olmaz. "İt dondurur" dedikleri yerlerdendir. Kışları köylüler köyün dışına pek çıkmazlar. Kışı sıcak geçirmek için yazdan bolca odun yapar, soğuk kış günlerinde ara sıra köylüler bir evde toplanıp köy sohbetleriyle zaman öldürmeye çalışırlar. Eskiden, geçmiş zamanları, dedelerinin, babalarının yaşadıkları acı, ölüm, sürgünlerle dolu Koçgiri isyanını anlatırlardı. Sonra kendi yaşadıkları yokluğu, sefaleti ve bir dahaki yılı nasıl geçireceklerini konuşurlardı. Bu kış ise, hep dağdakilerin yaşamını ve bir de postal kafalıların her köylerine girdiklerinde gördükleri kıranı, her konuşmada tekrar tekrar anlatıp, baharın daha da kötü olacağı kaygısını yaşamaya başladılar. Azo Dayı, bu kış köy sohbetlerine katılmaz olur. Sobanın arkasına kurulup akşam eder. Her gün:

-Bu karda kışta ne ederler, ne yaparlar? Nerede yaşarlar? diye söylenip durur. Firdevs Kadın' da durumu her sezindiğinde "elbet bir yolunu bulur, başlarını bir yerlere sokarlar." diye aklından geçirirse de içi pek rahat etmez.

O kış bir ara on-beş gün kadar hiç durmadan kar yağdı. Günlerce yağın kardan sonra damlarda adam boyu kar birikmişti. Hava biraz durulunca Azo Dayı, Rıza'nın yardımıyla beraberce

damda kar kürümeye çıktılar. Tahta küreklerle kare şeklinde böldükleri kar kütlerini küreklere yerleştirip, damdan aşağıya habire savurup durdular. Epey bir zaman sonra, Azo Dayı bir tütün sarmak için mola verdi. Rıza göğsüne dayadığı küreğe yaslanmış, Azo Dayı'nın tütün sarışını izliyordu. Azo Dayı sardığı tütünü yakmak için ceketini siper etti ve derin derin sigarasını nefesledi. Rıza:

-Azo Dayı biliyor musun, zordur morder ama şu kışın bitmesini hiç istemiyorum.

Azo Dayı; "Niye ki?" diye sorarken yanındaki oluğun üzerine oturdu. Rıza'da Azo Dayı'nın beli ağrıyıp dururken bir yandan da konuşuyordu.

-Niye olsun, bizi artık rahat bırakmazlar, dağdakiler her gördüğünde bizi karakola çekip dururlar da ondan.

Azo Dayı olgun ıslaklığını baldırlarında duydu ve tekrar ayağa kalktı.

-Biz anamızdan doğduğumuzdan beri karakolda yaşıyoruz da haberimiz yok, sen sanıyorsun ki yenidir. Hayatımız hep acıyla, kederle sürüp gidiyor. Bunun yanında karakol ne ki!

-Desene Dayı yazımız da kışımız da bir.

-Orası öyle olmasına öyle, ama günü geldiğinde kışımızı da bahar tadında yaşayacağız.

-Mevsimlerimiz birbirine karışmış, baharda ne umut ola ki?

-Var, var. Hem de öyle hırçın bir umut ki.

-Nasıl?

Azo Dayı'nın yüz avurtları ağustos gülleri gibi allandı. Gözleri ateşlendi, dudaklarında güvenli bir gülümseme belirdi. Başını karşıdaki Dumanlı Dağı'na doğru kaldırdı. Berrak ve uyumlu bir ses tonuyla tane tane konuşmaya devam etti.

-Görüyorsun şu dağı demi? Heybetli ve kendinden emin bir edayla gözlerini nasıl dikmiş ovaya. Kışları, başı niye böyle hep dumanlı dersin?

Biraz durakladıktan sonra sorduğunu gene kendisi cevapladı.

-Niye biliyor musun? Bizi gözler ve anlar ki gene zordayız. Bize el uzatmak ister. Ağacını, yeşilini, bereketini bize sunmayı, bir ana şefkatıyla kucaklamayı ister bizi. Ama boran bırakmaz. Bir fırtına kopar, o gider yerini tipi alır. Vel-hasil bunun geçmesini, baharın tez gelmesini bekler, geçeceğini bilir. Gün gelecek, yeşiline, yaprağına, dalına kavuşacağını bilir. Hemencek dizinin dibinde duran derenin şırl şırl akacağını, sularına kuşların kanat çırpacağına, göğsündeki kayalıklarda karacaların sekeceğine inanır. İnanır ve bundan emindir. Ondandır ki, tipiye fırtınaya rağmen hep dik ve mağrurdur. İşte gurban umut oradadır. Aynı onun gibi, başı dik göğsü kabaraktır. Baharı, baharı bekle. Tıpkı onun gibi. Sonra çıkıp Dumanlı'nın en yükseğine, oturacaksın bir yamaca, başını kaldırıp o mızrak gözlerini dikeceksin ovaya. Ve nice yoksulluklar, aç bilaç, ser sefil, yoksanmış, dövülmüş, sövülmüş, kıtlık kıranlar yaşamış insanların, eşikyerde oturup gözlerini Dumanlı'ya diktiklerini göreceksin. İşte o zaman UMUT sensin.

Rıza zayıf ve sıksa bedeniyle, nerdeyse boyunca yükselmiş karı, kalıp kalıp küreğiyle kesip damdan aşağı yuvarlamaya başladı. Kar yanığı esmer yüzü ve çatik kaşlarının altındaki gözleri bir şeyleri sorarcasına parlıyordu. Kömür karası kıvrık saçları arasında esen rüzgar, yüreğinde bahar tadı bırakmıştı. Azo Dayı'ya dönüp:

-Belki de sen haklısın Azo Dayı. Gerillaların dağları mesken tuttuğu söylenir, umut orada, umut bizde ise biz ne güne dururuz burda?

Diyerek kar kürümeye devam etti...
Yozgat Cezaevi'nden
TKP/ML-TIKKO Davası Tutsağı
Cemal Çakmak

Okurun Yeri

Öğrenci hareketi üzerine

Öğrenci hareketlerinin daha iyi kavranması ve bu hareketlerin içerisinde yer alan bizlerin etkin kanallar açarak devrimci mücadeleye ışık tutabilmemiz için, öğrenci hareketleri ve geliştirilebilmeleri üzerine düşüncelerimi size kısaca yazmak istedim. Türkiye'de geniş potansiyele sahip olan gençliğin, mevcut sorunlarına bilinçli bir yaklaşımla çözümler üretmesi açısından; iktidarın karşımıza çıkardığı bütün baskılara rağmen, doğru devrimci tavırlar sergileyip; daha kitlesel, daha düşünen, daha konuşabilen, ortak eylemlerin devreye sokulduğu bir perspektifin, dinamizm yaratılması açısından şart olduğunu düşünüyorum. Bu konuya daha hassas bakmamız ve geçmişten dersler çıkarabilmemiz açısından 80 dönemi gençliğinin yaptıklarını, eksiklerini ve hatalarını anlayarak irdelememiz gerekiyor.

Dernek içerisinde mücadele faaliyetleri gösterenlerden birçoğu kendini belirli kaptırlardan sıyramadı. Ki en büyük hatalarında bu oldu. Ve ortaya yeni değerlerin, yeni ilişkilerin önüne set çekmiş, geniş kitleleri kavrayacak örgütlenmelere olanak sağlamayan bir gençlik çıktı. Oysaki bu gençlik hareketleri üzerinde beliren önemli tıkanıklık, apolitik tabiriyle tanımlanan

Sevgili YDG

Yozluk ve tüketilme girdabında boğulmamak için direnmek yetmiyor. Başka insanları da kurtarmak gerekiyor. Bu amaçla başlattığımız hem araç hem de amaç olma özelliğindeki sanat çalışmalarımızın derginizde yer alması bizi onurlandırdı. Bize güç verdi...Eksikliklerimizi gidererek tempoyu giderek artırma çabasında bulduk kendimizi...Tüm okurlara mesajlar iletmesi de -siz de yapın dercesine- sevindirici. Bu sevinci duymamıza olanak sağlayan derginize ve tüm YDG okurlarına bir şiirimi armağan etmek istiyorum.

Karartılmış düzlüğün! beklentisiz sevgileriyle kuşanmış yitmeyen isyanımızı merhem yaparak / dünyanın yaralarını uçurmuşuz bütün kuşları birer birer / kucak açmış çıplak doruklara / beş karanfil ezgiyle / yarınları yağdırması için.....

Akhisar'dan bir YDG okuru

SEN

SEN

Hiç gördüm mü asker

botunun

içinden bir çiçeğin

yeşerdiğini?

SEN

Hiç gördün mü ezilenin,

emekçinin

o başkaldıran yüzünü?

SEN

Yaşadın mı burjuvanın yok

olduğunu

proleter bir toplumda?

SEN

Gördün mü gerillanın şiirini,

SEN

Gördüm mü her sıkılan

merminin

tam hedefi vurduğunu?

SEN

Hiç gecenin yerini sabaha

barıktığı

tan yerini gördün mü?

SANA SÖZ YOLDAŞ
GÖRECEKSİN

İstanbul'dan bir

YDG okuru

FIRTINA ÇOCUKLARI

Gündüz
gece
demeden
düşe
kalka
kanla
boranla
güneşe
yürüyor
kervanı
fırtına

çocuklarının
bir
yanı
kanlı
karanlık
dehlizlerde
cellatların
inatlarına
inat
dimdik
durur

bir
yanı
özgürlük
ateşi
tutuşturmuş
kızıl
kardelen
dağlarda
halayda
durur

ALMANYA-Hannover'den
Mehmet Karabulut

gençliğe ulaşmalarından da kaynaklanıyordu. Halbuki bir çoğu kimi durumlar da tepkilerini dile getirmek istese de, derneklerin siyasal yaklaşımlarından korkarak geri çekildiler. Yapılan hatada bu gençleri kazanmak adına bir girişimde bulunulmamasıydı. Onlara dışlayıcı gözle bakıldı, ilgilenilmedi. Oysaki sosyalist öğrencilerin mücadelenin daha kitlesel, daha güler olmasından apolitik yaklaşımlara mensup olan gençlere teşvikçi yaklaşımları, yapılan eylemlerin nedenlerini anlatıp, daha cazip hale getirmeleri, doğru devrimci tavırlar sergileyerek önyak olmaları gerekiyordu. Ama bu başarılamadı. Sonuç olarak geniş potansiyel sağlanamadığından, öğrenci hareketleri nicel ve nitelik olarak geri kaldı.

Evet arkadaşlar yazdıklarım süreci yadsımak için değildir. Geçen süre zarfında oldukça olumlu çalışmalarda oldu fakat varolanın yetersiz olduğu açık bir gerçektir. İnaniyorum ki önümüzdeki süreç, gençlik hareketleri üzerinde devrimci bir yoğunluk sergileyecektir. Bunu sağlayacak olan biz devrimci-sosyalist öğrencilerin bir adım önden gitmesi gerektiğine inanarak bu konuda daha planlı, programlı ve geniş çalışmalar yürütülmesi çağrısında bulunuyorum.

İstanbul'dan bir YDG okuru

Sevgili Yeni-Demokrat Gençlik;
YDG'nin üstün başarısını kutlar, YDG okuru olarak sizlere Almanya'dan sevgi ve saygılarımı sunarım. Proletarya Partisi'nin Olağanüstü Konferansı'nın MARKSİZM-LENİNİZM-MAOİZM'in zaferiyle sonuçlanmasını en içten duygularıyla selamlıyor ve bu şiirime de dergimizin sayfalarında yer vereceğinizi umuyorum.

Sıcak bir günde çıktılar...
uğruna can verdiler
toprağımızın kızıl rengine
işçi köylünün sarsılmaz güvencine
Unutmadık canlar
sömürsüz düzen için onlar

zindanlarda haykıran kahramanlar
İbrahimler, Zekiler, Cihanlar
Kızıl ışık yaktılar bütün karanlığa
gülü, goncayı okşayamadan onlar
bizler için şehit kervanına yazıldılar
İsmail'ler, Kazım'lar, Erdoğan'lar
Hepsi birer birdi bayrağında
fabrikada, atölyede, tarlada
birer güneş birer yıldızdı dağlarda
mücadelelerine omuz

verdik yeşeren yaprakta
Haykırdık alanlarda, zindanlarda
İbo'muz yaşıyor savaşıyor
bir kere daha yemin ettik
partimizin sarsılmaz gücüne.

Almanya Giessen'den
S. DOĞAN

Değerli dostlar, merhaba!

Yeni Demokrat Gençlik'in tüm sayılarını aldım. Duyarlı olmanıza sevindim. Zekeriyaya adına gelen sayıları da aldık, MLM perspektifinde yürüttüğünüz yayın

politikanızda üstün başarılar dileyerek, öncüye olan inancımınla tüm dostları selamlarım.

Ali İhsan BATASUL -
ÇANKIRI CEZAEVİ

Söyleyecek çok şey
Kalmadı artık
Ne akşamın alacası
Ne sabahın kızılığı
Dudaklarım gülmeye diremiyor
Gözlerim gözler
Ağlamak istiyor
Ne yağmurun sesini
Dinliyor kulaklarım
Ne çiçe dokunuyor ellerim
Söyleyecek çok şey
Kalmadı artık
Elektrikler kesik
Sren sesleri çığlık çığığa
Cesetten geçilmiyor
Bağdat sokakları
Hele üç yaşındaki kız çocuğu
Ne de güzel gülümsüyor

Halbuki
Savaşı bilmiyor belli
Bilse bu kadar gülmezdi belli
Ama yine de
Bağdat sokakları canlı diri
Vıcık vıcık kan gölünde
Emperyalizmin soğuk eli
enselerinde
Direniyor
Nereye kadar?
Söyleyecek çok şey
Olmalı artık
Ne Bağdat ağlamalı çocuğuna
Ne Ankara bekçi olmalı
Washington'a

Tarsus YDG Okuru
E. Şimşek

GERİLLA

Batarsa zalimlerin yurdunda
Doğacaktır ülkemde ve
yeryüzünde.
Doğar özgürlük uğruna güneş
Savaşanlar var güneş uğruna
Gerilla!
İşçi, köylü, halk adına
Özgürlük ve eşitlik adına
Güzel bir dünya için
Savaşanlar var özgürlük uğruna
Gerilla!
Ha bir de sevgi vardır

Eğer varsa şu dünyada
Ama günü gelecek yakındır
Savaşanlar var sevgi uğruna
Gerilla!
Bir de sevmeyi

bilmeyenler var
Komprador burjuvazidir adları
Onlar için ezme, satmaktır herşey
Savaşanlar var sevmeyi öğretmek
uğruna
Gerilla!

Kardelen (14 yaşında bir YDG okuru)

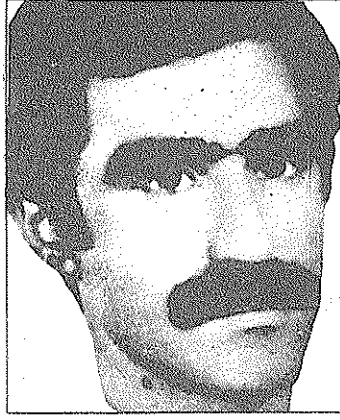
Ey!
Yedi cihana kör,
Yedi cihana dilsiz olan.
Yaşamın gerçekliğine aç
gözlerini,
Ruhunun derinliklerinden
yankılanan sesi duy artık.
Duy ve gör;
Yaşamın gerçek korkunçluğunu
Bir o kadar da güzelliğini.
Boğazlanan insanları
süngülenen çocukları
Kemik yediren açlığı
Diz boyu sefaleti gör.
Gör;
Zulmün, rüzgarıyla dönen
çarkın.
Damıttığı kan dosyasını, gör
artık.
Ve, de ki, kırılmalı bu çark.
yerine,

güzellikler öğütenin kurulması
için.
Ölmez deme,
Zor ama olmaz değil yeter ki
ruhu dilsiz kör kuyular gibi
susmal
Sese ses ol
Omuz omuz
Gönüle gönül
Yola yoldaş
Mermiye yatak
Baruta ateş
Taşan sel
Coşan yel
Göge şimşek
Karanlığa inat,
Dağların ardından güzel
Kızıl güneş ol...

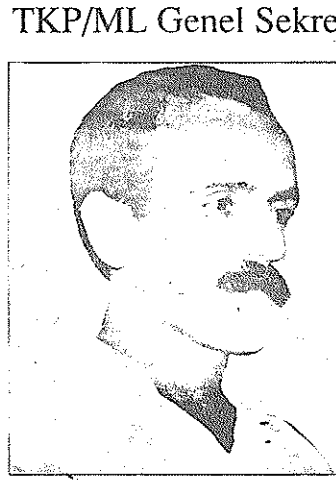
TKP/ML-TİKKO Davası
Tutsağı Cemal Çakmak

Onlar kızıl bir isyan bayrağıdır!

TKP/ML II. Konferansı'nda MK üyeliğine ve MK tarafından Genel Sekreterliğe seçildi. 28 Temmuz 1981'de düşmana esir düşen Cihan yoldaş, halka, devrime ve TKP/ML'ye olan bağlılığı ve MLM'ye olan sarsılmaz inancıyla düşmanı zindanlarda bir kez daha yenilgiye uğrattırken, çaresiz kalan düşman Cihan'ı vahşice katletmekle çaresizliğini örtbas etmeye çalışıyordu.

Süleyman Cihan

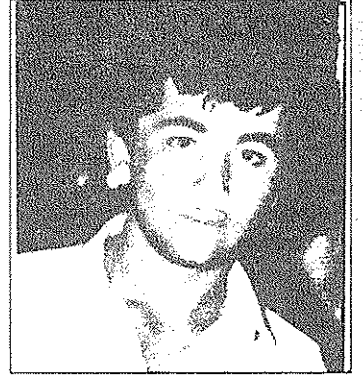

Baba Erdoğan

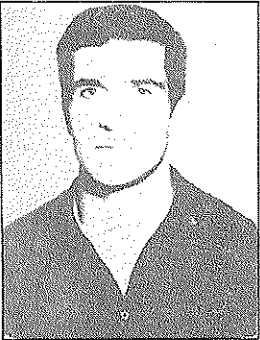
TKP/ML Genel Sekreter Yardımcısı Komünist Önder Baba Erdoğan 16 Eylül 1990 günü Tokat'ın Almus İlçesi Gümelönü Köyü Jandarma Karakolu'na baskın düzenledikten sonra çekilme sırasında süren çatışmada yaralanarak bir gün sonra şehit düştü. Savaşçılığı, direnişi ve kararlılığıyla mücadelemize ışık tutuyor. Onun "Bir Dersim yetmez, hedef bin Dersim olmalı" şiarı gerçeklik kazanma yolundadır.

Komünist gençliğin ilk şehidi Ahmet Şahin, kavganın kızılığında yaşıyor!

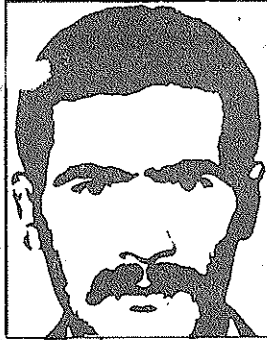
1965'de Elbistan'da yoksul bir köylü ailesinin çocuğu olarak dünyaya geldi. Ankara'da Tıp Fakültesi'ni kazanarak öğrenime başladığı dönemde TKP/ML ile ilişkiye geçti. Araştırmacı kişiliği, fedakarlığı, devrime bağlılığı ile kısa sürede gelişen Ahmet Şahin TMLGB'yi Ankara'da inşa görevini üstlendi. Daha sonra çeşitli bölgelerde çalıştı. En son TKP/ML savaşçıların Mersin-Osmaniye Karakolu'na düzenlediği baskında düşmanın eline yaralı olarak esir düştü ve işkencede katledildi. TMLGB'nin ilk şehidi olan yiğit savaşçı Ahmet Şahin Komünist gençliğin mücadelesine ışık tutuyor.

Ahmet Şahin

İbrahim Kara

Ali Geçgel

TKP /ML üyeleri ve TİKKO'nun yılmaz savaşçıları İbrahim Kara ve Ali Geçgel 2 Eylül 1980 tarihinde işkenceci polislerden Fikret Çetin'i cezalandırma eylemini başarıyla sonuçlandırdıktan yaklaşık 1.5 saat sonra İzmir'in Hatay semtinde polislerle çatışmaya girdiler. Çatışmada İbrahim Kara şehit düşerken, Ali Geçgel sağ olarak ele geçti. Ve faşist polisler yiğit savaşçıyı yaylım ateşine tutarak alçakça katlettiler. Abisinin

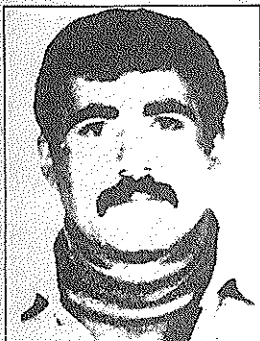
cenazesini almaya giden TKP/ML sempatzanı Munzur Geçgel'de faşist katillerce işkencehanelerde katledildi.

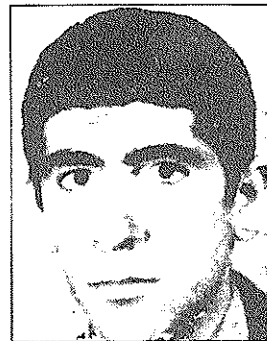
Sırma Boyoğlu

14.09.1978 günü Tuzla'da bildiri dağıtan faşist bir grubun kendilerine karşı çıkan kitleye silahla saldırıda bulunması üzerine

TKP/ML sempatzanlarından Sırma Boyoğlu şehit düştü.

Ali Karadağ

Aziz Süer

Murat Diri

26 Eylül 1983 günü Ali Karadağ (TKP/ML üyesi) komutanlığındaki Aziz Süer, Murat Diri'den oluşan TİKKO gerilla birimi Hozat'ın Esenevler köyünün, Amutla mezrasında komprador patron-ağa devletinin ordusu ile girdiği çatışmada şehit düştüler. Muhabirlik yaparak 3 yiğit TİKKO savaşçısının ölümüne sebep olan Hayri Yıldırım ve Müslüm Yıldırım Ekim 1983 günü ayaklarından asılarak, kurşunlarla delik deşik edilerek cezalandırıldı.

5 Eylül 1981 tarihinde düşman güçleriyle girdiği silahlı çatışmada şehit düştü.

★ Kenan İnce

★ Sezai Anıl

★ Hüseyin Aslan

★ Engin Altun

★ İsmail Poyraz

★ Ali Yılmaz

★ Ali Ekber Yıldız

★ Doğan Işık

Pir Hasan Kulaç

Hasan Hakkı Erdoğan

17.09.1981'de düşmana esir düşer, azgınca sürdürülen, işkenceler karşısında 'ser verip sır vermeme' ilkesinden taviz vermemesi üzerine 30.09.1984'de işkencede katledilmiştir.

BAŞKAN

MAO

ÖLÜMÜNÜN

17. YIL

DÖNÜMÜNDE

KOMÜNİST

GENÇLİĞE

YOL

GÖSTERMEYE

DEVAM

EDİYOR!

